

„De Volksunie is immers geen linkse partij. (...) De partij handhaaft vandaag een behoedzaam evenwicht tussen verschillende strekkingen, waarbij zowel traditioneel-nationalistische als progressieve motieven meespelen.”

(Hoofdredakteur Manu Ruys in „De Standaard”, 24 september 1985)

Gooi de versleten clichés weg

Tijdens het afgelopen weekeinde sloten CVP en VU de reeks van verkiezingskongressen af. Zaterdag werden de kandidatenlijsten ingediend en maandag was er de traditionele lotto voor de lijstnummers. De zeventien dagen die ons nog scheiden van zondagochtend 13 oktober zullen nu vooral gedomineerd worden door kilo's papier in brievenbussen en aan gevels. Opgevrolijkt door een reeks radio- en televisiespots. Tussen dit dichte woud moet de kiezer zich een uitweg zoeken. De enige echte richtlijnen bij het stemgedrag zouden de inhoud van de onderscheiden partijprogramma's en de evaluatie van het gepresteerde werk mogen zijn. Al weten ook wij wel beter.

CVP-voorzitter Swaelen heeft gemeend op zijn partijvergadering sukses te kunnen halen met een onheuse en bovenal leugenachtige aanval tegen de Volksunie. Dit is natuurlijk zijn goed recht, al was het maar om ambiance in zijn barak te krijgen. Zijn verwijt was overigens niet alleen goedkoop, maar vooral intellectueel oneerlijk. En onverstandig. Zo'n beweringen zijn trouwens uitsluitend van aard om het klimaat nog meer te vergiftigen en de onafwendbare gesprekken na de verkiezingen nodeloos te bemoeilijken. Een situatie waarmee het land, en zeker Vlaanderen, hoegenaamd niet gediend is. De polarisatie ten top voeren, op een ogenblik dat ieder zinnig mens aanvoelt dat alleen samenhangende soelaas kan brengen, is in wezen zelfs onverantwoordelijk.

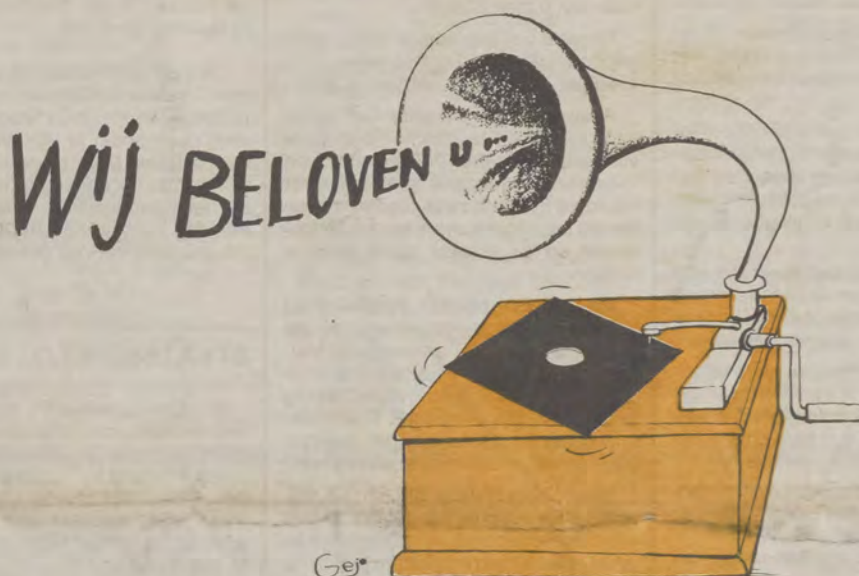
De CVP is sinds 40 jaar praktisch onafgebroken aan de macht. De resultaten van het beleid dat al die tijd, en bijna steeds onder CVP-leiding, werd gevoerd zijn bekend: ruim een half miljoen werklozen, een duizelingwekkend overheidstekort, een zwaar beschadigde natuurlijke omgeving, een slechte staatsstructuur met astronomische transferten van Vlaanderen naar Wallonië, een ondraaglijke belastingsdruk, een verstikkende verzuiling. Swaelen en met hem de hele CVP zouden zich beter in een grauw boetekleed verbergen en om genade vragen. Of toch minstens enige schroom en diskretie in acht nemen bij de beoordeling van andere politieke formaties.

De redevoeringen op het Volksunie-kongres verschilden grondig van de CVP-toespraken gebaseerd op verdachtmakingen en halve waarheden. Uiteraard werd Swaelen door Schiltz en Anciaux op gevatte wijze van antwoord gediend. Maar — wat belangrijker is — dit VU-kongres bevatte een boodschap van hoop en optimisme. Het Vlaams-nationalisme als derde weg, tussen de a-sociale Far-West-ekonomie à la Verhofstadt enerzijds en het vervlakkende socialisme dat de vrijheid en creativiteit doodt anderzijds. De Volksunie ontpopt zich steeds nadrukkelijker als redelijk, behoedzaam alternatief dat breekt met de aftandse, onbruikbaar geworden clichés en denkschema's. Het VU-platform is een verfrissende politieke boodschap aan de vooravond van het derde millennium.

De meer dan duizend VU-kongressisten gingen entoesiast huiswaarts met de onwrikbare zekerheid dat wat wij Vlamingen zelf doen, ook beter doen. Maar om dit mogelijk te maken moet Vlaanderen dringend over de eigen financiële middelen kunnen beschikken, moeten we zelf kunnen beslissen over de inrichting van onze samenleving en de internationale uitstraling ervan. Het is immers fundamenteel fout de nijpende noodzaak van eindelijk een goede Vlaamse staatsvorming te blijven verdagen met het smoesje dat eerst het zg. en betwistbare „herstelbeleid” dient verdergezet. De sociaal-ekonomische problemen zijn voor een groot stuk inherent en oorzakelijk verbonden met de kreupele Belgische staatsstructuur.

De Volksunie is vooralsnog de enige partij die konsekvent naar dit gegeven handelt. Meer werkgelegenheid en minder lasten zijn slechts verwezenlijikbaar in een vrij Vlaanderen. Bijgevolg zal alleen de uitslag van de VU bepalend zijn voor de toekomst van zes miljoen Vlamingen in een wereld van vier miljard mensen.

Aan de kiezer wordt over twee weken de kans gegeven de stap naar de noodzakelijke ommekeer te zetten. (pvdd)

Het gegeven CVP-woord

De CVP heeft vorige zondag in Gent een verkiezingskongres gehouden waarop niet meer militanten aanwezig waren dan op het VU-kongres in Antwerpen. Desondanks meenden grote tenoren van die partij de rest van de politieke wereld in Vlaanderen en gans het land de eenzijdige zaligmakende les te moeten spellen.

BEGRIJPELIJK is dat de CVP er zelf van overtuigd is dat het gevoerde beleid van Martens V goed was. En dat die partij hoopt na de verkiezingen opnieuw het bewind in handen te kunnen nemen.

Maar, tijdens de elektorale campagne gaat de CVP een gevaarlijke toer op. Zodanig zelfs dat ook bevriende editorialisten gewagen van 'ontsporing' en belachelijke standpunten.

Dat geldt op de eerste plaats wat betreft de uitspraak van CVP-voorzitter Frank Swaelen die de VU (andermaal) trachtte in de hoek te duwen als een „aanhangwagen van de socialistische partij”. Niet alleen de VU trouwens tracht de CVP in een hokje te duwen. De CVP stuurt aan op een gevaarlijke polarisatie.

Als deze partij nog even door-dramt maakt ze zich spoedig compleet onmogelijk voor 's lands bestuur. De CVP stelt duidelijk ten overstaan van alle andere partijen: ons programma voor honderd procent aanvaarden, of hoegenaamd geen regeerovereenkomst. Zulks is in een democratisch bestel natuurlijk complete nonsens.

Overigens moet men binnen de CVP zelf eens trachten tot een politieke overeenkomst te komen. Zo wat betreft de staatsvorming. Martens V heeft de aftocht geblazen zonder de nodige maatregelen te nemen opdat het volgende parlement grondwetgevende bevoegdheid zou hebben. Pleitte Gaston Geens, voorzitter van de Vlaamse regering, desondanks niet op het CVP-kongres als eerste van zijn 'tien geboden' voor „een betere staatsvorming, met duidelijke en ongedeelde bevoegdheden. Een Vlaanderen zonder voogden”...

Wat wil de CVP nu eigenlijk?

Ook en vooral wat betreft de Vlaamse autonomie 'geen ommekeer'? Niet alleen het blokkeren van verdere federalisering, maar zelfs een verdere uitholling van de in het parlement gestemde gewestvorming?

Geen ommekeer wat betreft de jaarlijkse miljardenstroom van Vlaanderen naar Wallonië?

Geen ommekeer wat betreft het meesleuren van de Vlaamse gemeenschap in de Belgische sociaal-ekonomische crisis?

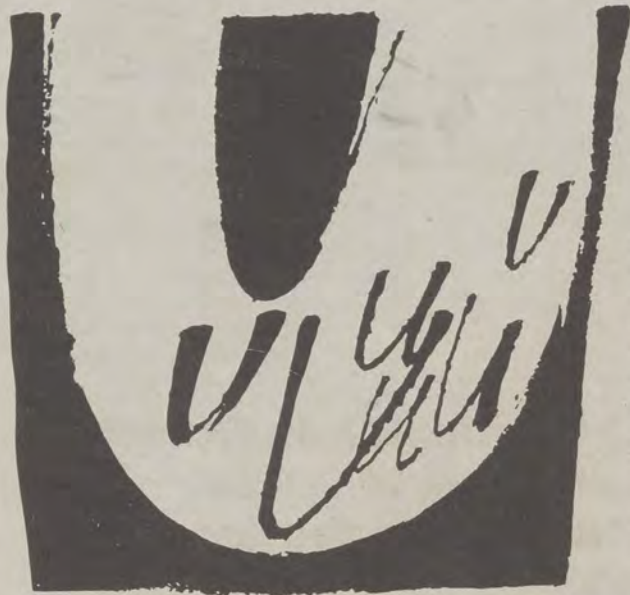
Als CVP-voorzitter Swaelen op zijn kongres stelde dat de CVP woord hield dan is zulks kennelijk onbetwistbaar wat betreft zijn gegeven woord aan de PSC om ervoor te zorgen dat de Waalse gemeenschap telkenjare miljarden cadeau krijgt van de Vlaamse belastingbetaler! Voor Cockerill-Sambre, door federalisering van het onderwijs tegen te werken, bij openbare aanbestedingen, bij legerbestellingen, enz... Het vlaamse volk verdient dringend wél een ommekeer in het politiek beleid.

Een tweede VU-gids...

...ligt binnen ons bereik. Dankzij de milde giften van de VU-kongresgangers vorige zondag komt de 3 miljoen frank in zicht. En deze som hebben wij absoluut nodig om een tweede VU-gids in alle brievenbussen van Vlaanderen te kunnen bestellen.

D'r kan altijd nog wel een frankske bij. Help ons deze stier bij de horens te vatten en stort uw bijdrage nog vandaag. Het loont de moeite! (lees blz. 7)

... en WIJ

Wij ontvangen graag brieven van onze lezers, als ze ondertekend zijn. Naamloze brieven gaan de scheurmand in, evenals scheld- en smaadbrieven. De andere publiceren wij, naargelang er plaats beschikbaar is. Wij behouden ons dan ook het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken zonder de essentie van de inhoud te veranderen.

De opinie, vertolkt in een lezersbrief, is niet noodzakelijk deze van

Het redaktiecomitee

DOEL EN MIDDELEN

In Gent poogt een topminister, in deze periode jarige kiezers te lijmen met een peperdure wenskaart & bijzittende brief.

Sommigen zullen er wellicht om lachen en nog anderen van vindingrijkheid spreken, maar in feite gaat het hier om het uitbuiten van de politieke onwetendheid en onverschilligheid van velen.

De minister-kandidaat poogt aldus de aandacht af te leiden van wat de laatste jaren in dit land onder politieke invloed is gebeurd of had moeten gebeuren.

Door op een dergelijke, niets ter zake doende manier te trachten de kiezer zijn stem te ontzutselen drijft men in werkelijkheid de spot met hem en aanziet men hem voor onderontwikkeld.

Door deze handelswijze werken topfiguren volop mee aan de degradatie van „hun“ politiek bedrijf.

H.V.D.A., Schoonaarde.

DE BRUSSELSE POPPENKAST

In het Brussels Marionettentheater speelde de Luikenaar Gol gedurende bijna vier jaar de rol van poppen-

meester en deed handig zijn gedweeë Vlaamse Lamme Goedzak-marionetten naar zijn pijpen dansen.

Meester Gol trok aan de touwtjes en gebood: „Zet de Vlaamse eisen in de koelkast“ en de pop Martens knikte.

Waalse poppenmeester Gol eiste: „180 miljard uit de Vlaamse brandkast voor onze kwijnend Waalse staal“ en Vlaamse pop Martens geholpen door marionet Eyskens zwoegden en zweetten om haastig die zware banknotenpakketten op de Waalse tafels neer te leggen.

Meester Gol beval: „Waalse vrien Happart wordt burgemeester bij de boerkens in Voeren“ en poesjenel Martens geholpen door de edele Ardeense poppenbroer Nothomb knikten haastig ja om door Oppermeester Baudouin, vriend van die „retour à Liège“ wildstroker, zijn zegen daarover te laten geven.

Maar poppenkastdirecteur Gol zei, nadat de blauwbloedige Nothomb-pop zijn flater schoot van verre (want hij had geen tijd om een rampzalige match op de Heizel te bekijken) vroegtijdig het marionetten-teater te sluiten. Wegens gebrek aan belangstelling zat hij diep in de rode cijfers, en de blauwe marionet Krullebol had als schampavie gespeeld, hem gepeperde rekeningen achterlatende.

„Rap, rap, naar het kieshokje“ ge-

bood Meester Gol, en al de kleine poppetjes-figuranten die soms repetitie houden in de Wetstraat, werden huiswaarts gestuurd.

„Wij zullen intussen de boel opkramen“ sakkerde Gol, en de Vlaamse poppen Martens en Cy hadden allen samen deemoedig ja geknikt voor hun Luikse Baas. Maar tevens krabden zij zich achter het oor zeggende: „Spijtig dat het bijeendrijven van het kiesvee op een dag valt met het slechte cijfer 13. Dit voorspelt niet veel goeds voor ons.“

dr. O. L., Oostende.

STAATSSCHULD

In „De Standaard“ (onverdachte bron in deze) van 29 januari '82 stond: „Staatsschuld 31 december 1980: 1.963,7 miljard fr.“; „Staatsschuld 31 december 1981: 2.439,1 miljard fr.“; onlangs gepubliceerd: 4.962 miljard en tegen 31 december 1985: 5.000 miljard of nog meer.

Dat wil zeggen tijdens de vier jaar regeerperiode 600 miljard per jaar (één derde van de begroting, één vierde van het bruto nationaal produkt). Dat wil nog zeggen dat we die som moeten terugbetalen met zijn allen. Per persoon komt dat neer op 500.000 frank. En dan schreeuwen die potverteeders over

goed regeren en het einde van een tunnel.

Regeren dat bestaat niet in schuld maken (in de Vlaamse regering gebeurt dat niet, maar daar zit Schiltz aan de kas!)

„Zeg me hoeveel schuld ge gemaakt hebt, en ik weet hoe ge geregeerd hebt.“ Lezer, gij weet het dus, niet voor potverteeders, die mekaar regelmatig opvolgen, dan eens met twee, dan eens met drie. Men zegge het voort.

5.000.000.000.000 frankes. Dat is 5 miljard of vijf miljoen keren een miljoen.

J.V.H., Asse

ZOEKERTJE

Aanbieding

De Volksuniejongeren doen enkele elektrische typemachines met verschillende lettertype-koppen van de hand.

Het gaat om 1 machine IBM 72 en 2 machines IBM 82. Deze zijn in prima staat en goed onderhouden. De prijs bedraagt 12.000 fr. Telefoon 02/219.49.30 binnenpost 41 of 42 of schrijf naar het Nationaal VUJO-sekretariaat.

□ 20j. tweetalige Brusselaar, zoon van zelfstandige en in bezit van rijbewijs C zoekt dringend een betrekking in het Brusselse of ten westen van Brussel. Voor inl. zich wenden tot Volksvertegenwoordiger Dr. J. Valkeniers, tel.: 02/569.16.04

Werkaanbieding

Vlaamsgezinde vereniging in het centrum van Brussel zoekt voor een goedgekeurd BTK-project (duur 1 jaar) dringend

een licentiaat

politieke of sociale wetenschappen
of
economische wetenschappen
of
handelswetenschappen

Moet uitkeringsgerechtigd zijn.

Kandidaturen met curriculum vitae schriftelijk indienen bij redactie WIJ, Barrakadenplein 12 te 1000 Brussel onder de letters BAR-1.

lepel & vork...

Restaurant „Hasseltberg“

Nieuwelaan 47
1860 Meise - 02-269.70.45

Kom eens bij ons!

KOFFIEBRANDERIJ SANO

Emiel Witmansstraat 36
Schaarbeek
Tel. 02-734.56.09

Leverd kwaliteitskoffie bij u thuis!

BROOD - BANKETBAKKERIJ - DOOPSUIKER

LASAT - Tel. 521.14.40

SPECIALITEIT: GELEGENHEIDSGEBAK

Bergensesteenweg 1123
1070 Anderlecht

Dortmunder Thier-Brau-hoven

Tervuursev. 60, Leuven - 016-22.86.72.
Kon. Astrid. 85, Kontich - 03-457.30.32.
Brugse Baan 1, Hulste - 056-71.15.36.
Nieuw Brugstr. 28, Brussel - 02-218.74.89.

Grote parkeerterreinen, zalen vrij voor feesten, banketten e.a. Duitse specialiteiten: Dortmunder Thier van 't vat, Levende Water Tonissteiner Sprudel, goed en goedkoop eten.

RESTAURANT 'KAPELLEKESHOEF

Kapelstraat 1
Tongerlo-Westerlo
Tel. 014-54.40.07

Maandag gesloten.
Rustieke sfeer.

Industriële brood- en banketbakkerij
Roomijs

WILFRIED BLANCQUAERT

Grote Kouter 47
Uitbergen
Tel. 091-67.57.12

Banketbakkerij

ANTWERPIA

MAURITS GOSSYE JOOST GOSSYE
Geraardsbergsestraat 38 Dr. Van De Perrelei 51
9300 Aalst Borgerhout
Tel. 053-21.35.33 Tel. 03-236.56.54

RESTAURANT

Hoek
Wolvengracht
en
Leopoldstraat
Tel. 217.91.53

Waar Vlamingen
thuis zijn...
in 't hartje van Brussel

Het Palinghuis

Sedert 1910

JAN PAUWELS-DE BRAUWER

Oude Brugstraat 16, 9328 Schoonaarde. Tel. 052-42.32.46

Wekelijkse rustdag vrijdag tot zaterdag 18 uur. - Jaarlijks verlof december
De familiezaak met traditie.

(adv. 23)

ZOEKERTJE

□ Poetsvrouwen: gevraagd voor D.A.C.-project. Voorwaarden: op 1.7.1985 minstens 2 jaar uitkeringsgerechtigd werkloos zijn en lager- of A4-beroepsopleiding genoten hebben. Zich wenden: Ziektenfonds West-Flandria, dienst gezinszorg, Stefaan

Vanhaverbeke, Graaf Gwijde van Namenstraat 7, 8500 Kortrijk, tel. 056/22.56.98

□ 24j. gehuwde kinderverzorgster met diploma van medisch sekretariaat zoekt een betrekking als kinderverzorgster, bediende of algemeen administratie in het Brusselse of ten westen van Brussel. Werkte reeds enkele jaren als administratief bediende. Voor inl. zich wenden tot Volksvertegenwoordiger Dr. J. Valkeniers, tel. 02/569.16.04

Snoeck: gefaald

Faillet!

De Voerense forellenkweker Joseph Snoeck is failliet verklaard. Deze rekkel geniet „bekendheid” sinds hij op 9 maart 1980 tijdens een wandeling doorheen de Voerstreek lukraak op de Vlamingen begon te schieten. Hierbij vielen twee gewonden.

Tijdens het proces dat daarop volgde werd deze onverlaat door een Waalse rechtbank vrijgesproken. Omdat ook Vrouwe Justitia in dit onzalige land met twee weegschalen werkt.

Het is niet onze aard plezier te maken om het leed van anderen. Maar toch zal menig Vlaams-nationalist bij de melding van deze falende eventjes gedacht hebben: loontje komt om zijn boontje...

Cynisme te boek

Premier Wilfried Martens heeft 'een woord gegeven' en zelfs te boek gesteld. Ware het niet degelijk uitgegeven en door een joernalist opgetekend, de elektorale getuigenis van gewezen voorvechter, Martens, van de Vlaamse Volksbeweging zou in het niet verzenken als een welvoldaan familiedokument.

Kijk eens hoe stoer ik wel ben... Kijk eens hoe goed ik het allemaal gedaan heb en nog altijd doe... Het is het Brussels satirisch weekblad 'Pan' dat deze week aanstipt hoeveel dingen er in het Martens' boek allemaal niet verteld worden.

Over hoeveel mensen, uit eigen partij ook, hij niet getuigt over hun verdiensten tijdens zijn politieke werkzaamheden van de voorbije jaren. We vatten de 'Pan'-commentaar samen: „Martens troonde graag in december '78 op de verkiezingsaf-

fiche naast Tindemans die zegezeaker zou scoren. Nu hijzelf premier is troont hij alleen, zonder de CVP-voorzitter, op de affiches... Alle politici zijn individualisten, maar bij Martens haalt het cynisme de bovenhand.”

Lopende zaken?

Nadat het kabinet-Martens de volksvertegenwoordiging naar huis heeft gestuurd, wordt er ongekend verder geregeerd. Er gebeurt nogal wat meer dan alleen maar 'lopende zaken af te handelen'. Zoals in een propere democratie gebruikelijk zou moeten zijn.

Terwijl de regering beweert geen werk te kunnen maken van een rijksbegroting voor volgend jaar, („om het volgend parlement niet te binden”), worden anderzijds nog tal van beslissingen genomen die volgende coalitie én vooral de belastingbetalers wél onomkeerbare verbintenissen opleggen.

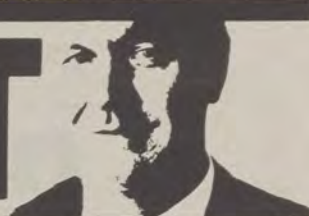

Maystadt geeft 1,6 miljard extra uit

Eén voorbeeld: minister voor begroting en wetenschapsbeleid Maystadt heeft een kontrakt ondertekend voor de deelname aan het 'Airbus- project A-320'. Het gaat om, voorlopig, een uitgave van 1,6 miljard frank.

90 procent gaat „naar het Waalse bedrijf Sonaca in Charleroi. Het Brugse bedrijf krijgt een opdracht ten belope... van 74 miljoen!

DEZE WEEK DIT

Het verkiezingskongres van vorige zondag heeft de Volksunie ten voete uit getekend. Massaal, dynamisch. Maar vooral geestdriftig en familiaal. Hiermee bedoel ik dat de Volksunie één grote Vlaams-nationale familie is. Onze leden en militanten zijn stuk voor stuk mensen die volledig uit vrije wil tot de partij zijn toetreden. Niemand werd daartoe verplicht, omdat hij of zij behoort tot één of andere groep. Het zijn allemaal individualisten met een persoonlijk engagement. Zij zijn niet gewoon op een rijtje te lopen. Ze houden van hun zelfstandigheid. Maar ze zijn bezielde door een grote zin voor de gemeenschap. Door een verlangen naar sociale rechtvaardigheid. De zorg voor het welzijn van heel het volk primeert hen.

Waar ik ook kom in Vlaanderen, kan ik deze specifieke eigenschap van de Volksunie opmerken. Steeds valt het me op dat onze partij diepe wortels heeft in het levende Vlaanderen. Toen ik vorige zondag de rechtstaande zaal overschouwde, tijdens het zingen van de Vlaamse Leeuw, werd ik opnieuw getroffen door

dezelfde vaststelling. Na al die jaren, durf ik zeggen mijn partij te kennen. Ik herken mijn mensen. Ik zag de dokter en de advocaat naast de arbeider en de middenstander. Ik zag de ondernemer en het kaderlid naast de ploegbaas en de bandwerker. Ik zag de huisvrouw naast de gehandicapte. Ik zag de hoogstudent, de werkloze en de kunstenaar. De levensgenieter en de zorgvuldige huisvader. De opgesmukte juffrouw, de korte en de lange haren. De deftige witte kol en het Alain Denon-vestje. Vele dertigers, de generatie die de vernieuwingsperiode als opgroeiende jongere heeft meegemaakt. Ik zag mijn volk. Vastberaden, optimistisch, met een geloof dat bergen verzet. Het ontroerde me...

En het stemde me hoopvol. Dit volk, deze Vlaams-nationale beweging is niet kapot te krijgen. In deze familie kan er wel eens ruzie zijn. Zoals in elke familie. Maar de band die ons bindt is veel hechter dan de meningsverschillen die ons nu en dan kunnen scheiden.

Wij geloven in de waarde van het engagement. Het belang van de inzet van elke Vlaming

voor de erkenning en de emancipatie van zijn of haar volk. Het belang van de persoonlijke bijdrage van elke mens aan de harmonische uitbouw van de samenleving. Ieder met zijn eigen temperament, met zijn eigen gaven en volgens zijn eigen vermogen.

Dit is de Vlaams-nationale opdracht. Deze visie steunt op een diep ontwikkeld verantwoordelijkheidsgevoel. Zij wordt gedragen door het bewustzijn van elk volk, dus ook het onze, vanuit zijn oorspronkelijke identiteit, een rol te spelen heeft in de opbouw van een wereldorde. Deze visie tilt de mens op en geeft een uitzicht op bredere horizons.

De Vlaams-nationale idee overstijgt de bekrompenheid van de klassieke verkiezingsthemata. Over deze ruime opdracht gaat het op 13 oktober. Daarvoor moeten we ons nog een halve maand inzetten, met al onze krachten. Het is de moeite waard!

Vic ANCIAUX

MENSEN IN HET NIEUWS

Socialisme...

Enmaals de socialisten aan de macht verloochenen zijn alle moeiklinkende principes. Tot deze konklusie komt men andermaal wanneer men het trieste spektakel rond het vlaggeschip van Greenpeace evalueert.

Fran-8c-ois Mitterrand won inder tijd de strijd om het presidentschap door allerlei prachtige belofes. Waarbij de zorg om het milieu niet de minst belangrijke topic in zijn programma was. Ook ontwapening en vrede stonden hoog in zijn socialistisch banier.

Na vijf jaar socialistisch beleid in Frankrijk zijn de resultaten genoegzaam bekend. Mitterrand verloochende eenvoudigweg de meeste van zijn programmapunten. Van enige vredespolitiek viel weinig te merken. Integendeel. Mitterrand versnelde de nucleaire bewapeningwedloop en kwam hier zelfs zijn wetten stellen. En in de overzeese gebieden treedt hij op als een onvervalste koloniaal.

Klap op de vuurpijl is uiteraard de aanslag op het schip van de milieu-organisatie Greenpeace. Na gedurende weken te hebben ontkend dat de Franse overheid iets met de zaak te maken zou hebben, diende premier Fabius eergisteren

Mitterrand in opspraak

toe te geven dat de moordende bomaanslag wel degelijk door Franse veiligheidsagenten was gepleegd, in opdracht! De politieke kop van defensie moest er reeds aan geloven. De verdenking is echter groot dat ook Mitterrand van de hele affaire op de hoogte was.

Potentiële SP-kiezers doen er goed aan te beseffen dat er tussen het rode woord en de concrete daad vaak een ontzettende grote afstand ligt...

ACW, 'n CVP-afdeling

De CVP begint steeds meer te lijken op een groep waarbinnen slechts één zaligmakende doktrine wordt aanvaard. Al wie enig kritisch geluid laat horen wordt nadrukke-

lijk verzocht daarmee op te houden. Omwille van de zg. „hogere” belangen.

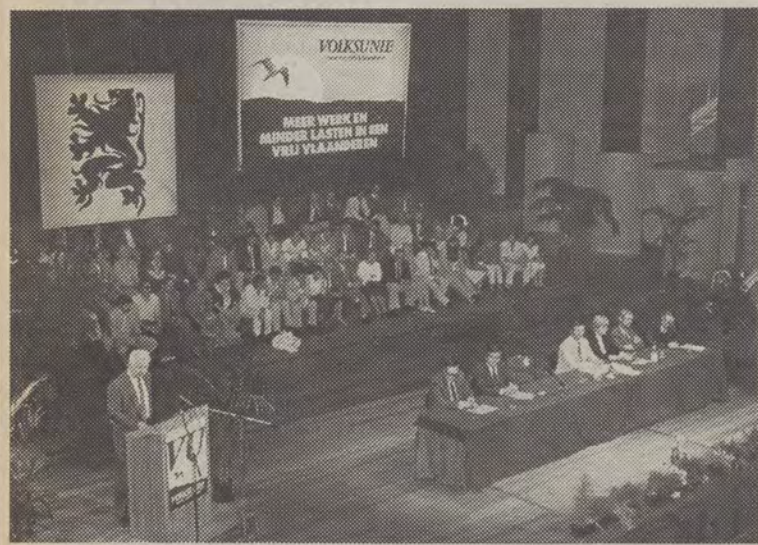
Aan de ingang van de zaal waar de CVP zondagochtend haar kongres hield protesteerden een paar tientallen leden van de kristelijke arbeidersbeweging tegen het sociale beleid van de roomsblauwe coalitie. Konkreet eisten zij dat het ACW zich onafhankelijker zou opstellen van de CVP en dat de raketdansen zou ophouden. Deze dissidenten werden vlug het zwijgen opgelegd. ACW-voorzitter D'Havé liet trouwens door zijn aanwezigheid geen twijfel bestaan: het ACW in al zijn geledingen is een onderafdeling van de CVP.

Wie er de voorbije en komende weken het ACW-weekblad „Volksmacht” op naleest kan zich andermaal ergeren. Bladzijden na elkaar vol foto's van CVP-kandidaten met lovende, zelfverheerlijkende artikeltjes daarnaast.

Waarop wachten VU-sympatisanten die, al of niet gedwongen, lid zijn van het ACW om tegen deze handelswijze te protesteren? Er zijn toch voldoende VU-kandidaten die eerlijk opkomen voor de rechtmatige belangen van de werknemers! Of zijn deze kandidaten „minderwaardig” in de ogen van de ACW-leiding?

Willy D'Havé geen dissidenten!

Zondag hield de Volksunie haar verkiezingskongres. Krachtige toespraken, veel volk, laaiend entoesiasme én een prachtige geldinzameling vormden de ingrediënten van deze geslaagde vergadering. 'n Uitvoerig woord- en beeldverslag leest u op de bladzijden 4, 5 en 15. (foto's studio Dann)

De Volksunie: het redelijk alternatief

Entoesiast kongres in

ANTWERPEN — De grote zaal van de Singel zat zondagnamiddag afgeladen vol met Volksunie-kandidaten en -bestuursleden. Tussen halfdrie en vijf uur luisterden 1500 Vlaamsnationalisten naar de entoesiaste, gedurfde toespraken van Paul Van Grembergen, Jaak Gabriëls, Hugo Schiltz en Vic Ancaux.

Centraal thema was uiteraard: „Meer werk en minder lasten in een vrij Vlaanderen”. Afgaand op de sfeer die in de Singel hing gaat de Volksunie een denderende overwinning tegemoet op 13 oktober.

Wij brengen een samenvatting van de vier redevoeringen, enkele sfeerbeelden en een hele reeks foto's... die U vruchteloos zocht in uw maandagse krant.

Hugo Schiltz:

„Wél een ommekeer. Naar zelfbestuur”

De regering Martens maakte op vier jaar tijd evenveel schulden als de Belgische staat voorheen opstapelde in de periode van 1830 tot 1980. De zware inlevering van de werkende bevolking leidde hoegenaamd niet tot een daling van de overheidsuitgaven. Noch tot een vermindering van de werkloosheid. Noch tot een vermindering van de lasten op het arbeidsinkomen.

Alleen de VU stelt duidelijk dat zonder grondige federalisering een aanzuivering van het overheidstekort utopie zal blijven.

TIJDENS zijn kongrestoespraak hekelde gemeenschapsminister Hugo Schiltz zeer scherp het beleid dat de CVP-PVV regering Martens V heeft gevoerd.

De globale staatsschuld steeg tijdens dit bewind van 2.500 miljard naar liefst 5.000 miljard; een verdubbeling dus in de kortste keren. En, zulks terwijl beweerd wordt dat de Belgische regering een 'saneringsbeleid' zou gevoerd hebben!

Veel gegoochel

„V'o'or het aftredend kabinet werd overigens ook twintig lange jaren roekeloos verkwistend gewerkt. Maar, is het niet de CVP die in die periode altijd deelnam aan de opeenvolgende regeringen én ook (met uitzondering van de Leburtonperiode) bovendien de leiding van het Belgisch kabinet had...?

Overigens hebben ook de liberalen nagenoeg evenveel als de socialistische deelgenomen aan het bewind.

Hugo Schiltz: Martens V verdubbelde op amper vier jaar de schuld die de Belgische staat voorheen van 1830 tot 1980 opstapelde.

De hoofdverantwoordelijkheid voor de dreigende teloorgang lag en ligt nog steeds bij de CVP.

De zware inleveringen van de jongste jaren hebben hoegenaamd geen bevredigend resultaat opgeleverd. Er kwam geen daling van de overheidsuitgaven. Geen merkbare vermindering van de werkloosheid. Geen daling van de lasten op het inkomen. Wél integendeel, met Willy De Clercq als minister van financiën steeg de fiscale en parafiskale druk op de burgers als nooit voorheen.

Alle gegoochel met statistieken ten spijt is het aantal werkzoekenden hoger dan het ooit onder vorige regeringen is geweest. De binnenlandse markt begint de inzinking van de koopkracht te voelen en de omzet van de kleinhanden en groot-distributie daalt.

Het grote resultaat van Martens' beleid is duidelijk: een grote mislukking in de essentiële onderdelen van het herstelbeleid.

Vooruitstrevend centrum

De VU gelooft daarentegen evenmin in het 'socialistisch alternatief'. Het steunt teveel op een achterhaald vertrouwen in de mogelijkheid om het economisch gebeuren hoofdzakelijk te sturen via massale overheidsuitgaven, overheidstewerkstelling en een nog grotere syndikale druk op de bedrijven.

Dat de CVP (zoals zopas op haar verkiezingskongres in Gent) eens ophoudt met het geleuter over de VU als linkse partij.

De VU is een vooruitstrevende centrumpartij met een duidelijk al-

ternatief. Een alternatief om tegelijkertijd uit de economische crisis te geraken en ons volk eindelijk ook staatkundig een eigen gelaat in de wereld te geven.

Zonder grondige federalisering is er geen aanzuivering van het overheidstekort mogelijk. Dat is ons VU-alternatief.

De redelijke middenweg tussen de Far-West economie, waarvan men de resultaten kan gaan bekijken in de afschuwelijke armoewijken van New-York, Washington of Rio de Janeiro, en het socialistisch systeem waarin de zorg om de gelijkheid uiteindelijk de vrijheid en de creativiteit ondermijnt, zoals de ervaring in Oost-Europa uitwijst.

Geen ommekeer, geen beterschap

De schuchtere cijfers van beterschap inzake productie en tewerkstelling zijn enkel en alleen het gevolg van Vlaamse resultaten. Toch blijven sommigen, zoals CVP'er Mark Eyskens vasthouden aan een eigenaardig soort Vlaams-Waalse rekenkunde. Ook Martens goochelt graag met cijfers van bijvoorbeeld OESO-rapporten om de resultaten van zijn beleid zelf te bewieroken, maar cijfers van het Vlaams Economisch Verbond blijken hem anderzijds te zijn ontsnapt.

De evidente waarheid dat de inlevering van de Vlamingen voor een groot gedeelte wordt gebruikt om het Waalse deficit aan te vullen en dat de Vlamingen er desondanks in slagen toch enige verbetering te verwezenlijken, dat mag blijkbaar door de Belgische regering niet erkend worden. Zelfs geen Vlaamse 'eersteminister' wil er besluiten uit trekken.

Martens en Eyskens hebben systematisch het parlement belogen en bedrogen wat betreft de echte kostprijs van de fameuze Cockerill-Sambre affaire.

Geen ommekeer betekent voor ons: de Vlaamse levenskracht opnieuw knevelen ten behoeve van het unitair establishment. Vlaanderen heeft wel een ommekeer nodig: een ommekeer naar het definitieve zelfbestuur, zelfbestuur voor werk, zekerheid, welvaart en welzijn in een vrij Vlaanderen.”

Paul Van Grembergen:

„Schijnheilig zijn is CVP'er zijn”

Kamerlid Paul Van Grembergen fungeerde zondag als kongresvoorzitter. In zijn gekende pittig-poëtische stijl opende en sloot hij deze bijeenkomst op spitsvondige wijze.

VOORAL zijn hekeltekst „Gedicht over de schijnheiligheid” of de „Toorn van de hemel” werd op gelach en applaus onthaald. Enkele merkwaardige verzen daaruit:

„Schijnheiligheid, dat is veertig jaar onafgebroken het land besturen en bestelen en zeggen dat ge van niets afweet, dat ge het niet meer zult doen en zalvend om vertrouwen vragen. Dat is het huis van Vlaanderen in brand steken en dan op bedevaart gaan naar de IJzer. (...) Dat is de vrije pensionaten jarenlang met de eigen ministers geld onthouden en dan luidop zwe-

ren dat ge voor de vrije scholen zijt en voor de gelijke lat. (...) Dat is van alle daken in Vlaanderen roepen dat Happart nooit benoemd mag zijn, 't en zal, non possumus. Vanden Brande in volle lengte tegen, en 't brandend woord maar pas gezegd, of 't koninklijk besluit ligt klaar en Vanden Brande in volle lengte voor.”

Doorbraak onnodig

Paul van Grembergen aarzelde dan ook niet om zijn gelegenhedspoëzie te afronden met: „Dat is schijnheiligheid: CVP'er zijn, ten koste van alles de leiding hebben met blauwe hulp of met een rood reserveplan. Op alles voorbereid zijn. Leve de schijn, leve de macht, leve 't seeveepeejzer zijn.”

Tot besluit van dit kongres deed Paul Van Grembergen een warme oproep tot gelovigen en vrijzinnigen om zich thuis te voelen in de Volksunie. „Wij hebben geen operatie Doorbraak nodig gehad” en de vrijzinnigen hebben bij ons een „politiek veilige haven”.

Hij vroeg alle militanten in de drie weken die ons resten het beste van zichzelf te geven: „Stijg uit boven kleinheid, boven berekening, zoek de hoogste trap van uw ideaal en wees de adel van uw volk. (...) In Gruuthuse staat „Plus est en vous”. Ik wil het met Gezelle zeggen op 13 oktober: Ruimt bane eer op uw vege bansen, de leeuwen dansen.”

Kongresvoorzitter Paul Van Grembergen: „Schijnheiligheid, dat is gebeden prevelen met de lippen...”

en uw enige Vlaamse waarborg

nokvolle zaal te Antwerpen

Voorzitter Vic Anciaux:

„Martens V: groot zwartboek”

„De plagerijen van Happart die Martens tot op vandaag blijvend toelaat, zijn uiteindelijk nog klein bier in vergelijking met de dertien miljard die Vlaanderen bij het onderwijs telkenjare ontstolen wordt, in vergelijking ook met de 200 miljard voor Cockerill-Sambre die wij mede betalen, de miljarden voor de F-16 legervliegtuigen, de teleksbestellingen. Elke dag, 365 keer per jaar, wordt de Vlaamse gemeenschap nagenoeg één miljard ontroofd.”

HET is volkomen abnormaal dat een kultureel hoogstaand volk, met veel ondernemingszin en werkkraft, gelegen aan drie havens, én centraal in West-Europa, een volk dat de meerderheid uitmaakt in dit land, dus geen minderheidsgroep, het is volkomen abnormaal dat dit volk zo'n lange ontvoogdingsstrijd moet voeren. Dat dit volk er nog altijd niet in geslaagd is al zijn kwaliteiten om te zetten in reële politieke macht.

Absurd

De ware en voornaamste reden van deze absurde Belgische realiteit is te vinden bij de halfslachtigheid van de grootste partij in Vlaanderen en in dit land. Zolang de CVP niet bereid is haar Waalse vrienden los te laten, de PSC haar overmatige machtsposities laat behouden, is zij gedoemd tot toegeven.

Wij weten dat Vlaanderen in staat is méér werk te verschaffen en zijn openbare financiën zorgvuldig te beheren. Maar op één grote voorwaarde: dat Vlaanderen zelf de vruchten mag plukken van zijn inspanningen. Op voorwaarde dat de staat zodanig georganiseerd wordt dat het Vlaams geld in Vlaamse handen blijft.

Grote bochten

Meer dan honderd jaar geleden dichtte Albrecht Rodenbach over de eenzaamheid van de toenmalige

ge flamingant. Dertig jaar terug, toen de Vlaamse beweging na de tweede wereldoorlog stilaan terug op dreef kwam schoven Theo Lefèvre en andere Belgische toppolitici nog immer de Vlaamse eisen minachtend van de tafel als valse problemen. Later werden ze afgewimpeld als „inopportuun”.

En vandaag nog immer wringen Wilfried Martens en de traditionele politici van de 'grote' Vlaamse partijen zich in onnoemelijke bochten om toch maar de oplossing van de Vlaamse problemen, de inwilliging van de Vlaamse eisen, te doen vergeten en uit te stellen.

Vier jaar lang hebben Martens en de andere regeringspartijen Vlaanderen in de hoek geduwd.

Zwartboek

Het zwartboek van Martens de Vijfde is één opeenhoping van on-Vlaamse feiten en beslissingen.

Grandioze dingen ook, zoals het voornemen om de Vlaamse gemeente Voeren van het verre Limburg aan te hechten bij Brussel. Dit belachelijke plan ging niet door, maar Happart werd toch burgemeester. En hij mocht het van Martens blijven tot op vandaag!

Er blijft ook de moedwillige uitdaging van de nederlandsontkundige OCMW-raadsleden in

Wezembeek-Oppem, ondanks arresten van de Raad van State.

Er was ook Vandenbrande die de vijf nationale sectoren zou federaliseren. Hij bleek zeer snel uitgeblust!

Uitgehold

Martens V heeft het ook nog gepresteerd de gebrekkige gewestvorming van 1980 behoorlijk uit te hollen. De vrienden van CVP en PVV hebben in de Vlaamse regering ondermaats gewerkt voor de verdere uitbouw van de Vlaamse autonomie.

De klap op de vuurpijl kwam toen Martens besliste het parlement te ontbinden, zonder verklaring tot grondwetsherziening. Aldus werd niet alleen maar op de eerste plaats, de federalisering van het onderwijsbeleid geboycot.

Van de liberale politieke commercianten, die van de PVV, is er voor werkend Vlaanderen al evenmin een goede boodschap te verwachten.

Reeds bij twee eerdere kiescampagnes beloofden zij belastingverlaging! Nu andermaal.

De VU verwert het wilde liberalisme van de jungle, waar de sterkste de zwakste neerdrukt. De VU bestrijdt eveneens de grijze vervlaking van het vrijheidsberovende kollektivisme. Wij geloven in de Vlaamse zin voor redelijkheid en samenhangigheid.

Mieke Bouve: „Mijn land zal vrij zijn als de meeuwen. Geen ketens, geen kooien, geen heren. Het vliegt op eigen vleugelslag.”

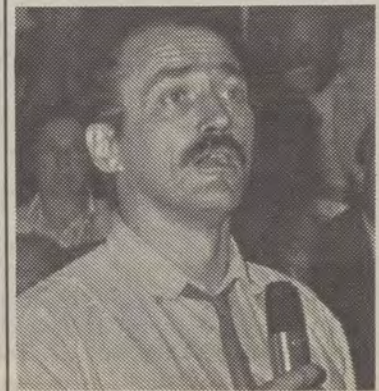
Keurige presentatie

Dit VU-kongres voor „Meer werk en minder lasten in een vrij Vlaanderen” werd op keurige wijze gepresenteerd en aangepraat door beroepsmensen met het Vlaamse hart op de juiste plaats.

Zowel de jonge en erg knappe Mieke Bouve evenals de bekende en doorwinterde Ronny Waterschoot slaagden erin om, naast ogenblikken van laaiend entoesiasme, ook momenten van bezinning en ontroering te brengen in de overvolle zaal. Wat verdraaid geen makkelijke klus is.

De drie gedichten waren van René de Clercq, Anton van Wilderode én onze hoofdredakteur Maurits van Liedekerke. De regie van het hele gebeuren lag in handen van algemeen directeur Toon van Overstraeten, daarin geassisteerd door Johan Artois. De praktische afwerking berustte bij Guido de Backer, verantwoordelijke voor de externe partijorganisatie, én de hele ploeg van het algemeen partijsekretariaat.

De muzikale omlijsting van Theo Mertens verliep foutloos en stond op een hoog peil. Ook de medewerkers van het arrondissementbestuur van Antwerpen verdienen een pluim; vooral voorzitter Bob Loete en partijbestuurslid Hugo Coveliers droegen aardig hun steentjes bij. Waarbij ook de meisjes van de kinderopas niet vergeten.

Ronny Waterschoot: „Waalse koeke, die uw eieren legt in 't warme Vlaamse nest. Wij hebben ze groot gekweekt, uw jongen...”

Jaak Gabriëls:

„De droom van '68 realizeren”

VU-ondervoorzitter Jaak Gabriëls hield een opgemerkte toespraak over een nieuwe politieke cultuur, waarbij hij tevens een nadrukkelijke oproep deed aan alle milieubewuste mensen om de VU-rangen te komen versterken.

GABRIËLS maakte een balans op van het bewogen jaar 1968, en vooral van wat daarvan overeind is gebleven bijna 20 jaar later. Uitgerekend in '68 hield de VU als eerste Vlaamse partij een kongres over het leefmilieu. Toch gaat het niet goed met onze natuurlijke omgeving. Ook van de zo gewenste herwaardering van het begrip democratie is weinig gerealiseerd. En de Vlaamse ontvoogdingsstrijd is nog steeds niet beslecht.

Het is een unieke opdracht van en voor de VU om een stuk van het fantastisch ideeëngoed van de zestiger jaren eindelijk concrete gestalte te geven.

Ekologisch handvest

„Voor ons is een gezonde leefomgeving innig verbonden met het streven naar een zelfstandig Vlaan-

VU-ondervoorzitter Jaak Gabriëls: „...Zijn we de benoeming van Happart vergeten? Zijn we vergeten dat Vlaanderen zich krom betaald heeft en nog betaalt aan Cockerill-Sambre?”

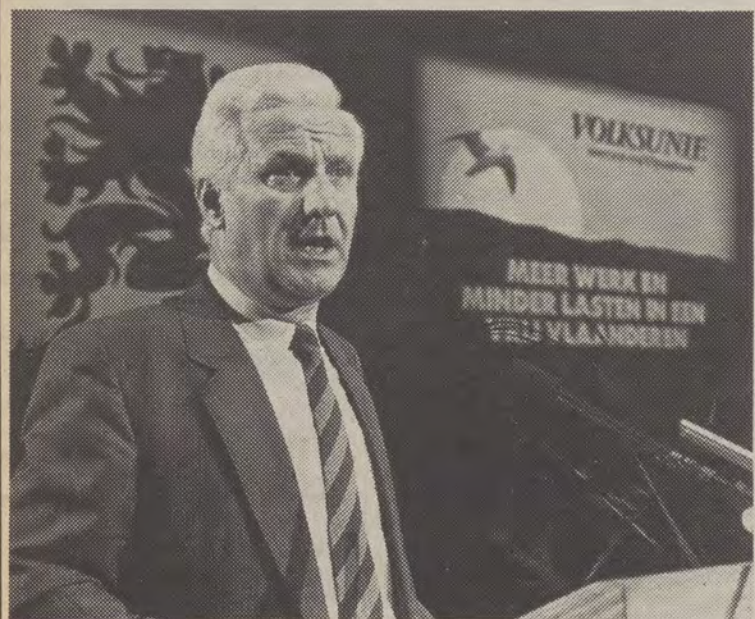
deren. Een gezonde leefomgeving is niet enkel lucht, water en bodem maar ook ons patrimonium.”

Die vervolgde: „Wij nodigen de milieugroeperingen op niet marginaal te opereren, maar samen met ons te overleggen hoe wij de beginselen best in daden omzetten. Ten einde spoedig te komen tot een ekologisch handvest.” Zo'n handvest moet stoeien op zes basiselementen, waarbij het bewust kiezen voor de vrede, de optie voor ekologisch evenwicht en kleinschaligheid, evenals de absolute voorrang voor de zwakke weggebruikers voorrang moeten krijgen. Ook het onderbrengen van alle ekologische beleidsaspecten in een volwaardig ministerie op het niveau van de gemeenschappen is van groot belang.

Terecht had Gabriëls woorden van lof over voor de Greenpeace-militanten en voor schepen Roefs van Beerse die op de VU-kamerlijst van Turnhout staat.

„Volksunievrienden, zoals in '68 de hele studentengeneratie de handen in elkaar sloeg, zo moeten wij als nationalistenvoorlopers en anderen dwingen ons te volgen”, aldus nog Jaak Gabriëls.

(Lees door blz. 15)

De Volksunie: het redelijk alternatief

Entoesiast kongres in

ANTWERPEN — De grote zaal van de Singel zat zondagnamiddag afgeladen vol met Volksunie-kandidaten en -bestuursleden. Tussen halfdrie en vijf uur luisterden 1500 Vlaamsnationalisten naar de entoesiaste, gedurfde toespraken van Paul Van Grembergen, Jaak Gabriëls, Hugo Schiltz en Vic Ancaux.

Centraal thema was uiteraard: „Meer werk en minder lasten in een vrij Vlaanderen”. Afgaand op de sfeer die in de Singel hing gaat de Volksunie een denderende overwinning tegemoet op 13 oktober.

Wij brengen een samenvatting van de vier redevoeringen, enkele sfeerbeelden en een hele reeks foto's... die U vruchteloos zocht in uw maandagse krant.

Hugo Schiltz:

„Wél een ommekeer. Naar zelfbestuur”

De regering Martens maakte op vier jaar tijd evenveel schulden als de Belgische staat voorheen opstapelde in de periode van 1830 tot 1980. De zware inlevering van de werkende bevolking leidde hoegenaamd niet tot een daling van de overheidsuitgaven. Noch tot een vermindering van de werkloosheid. Noch tot een vermindering van de lasten op het arbeidsinkomen.

Alleen de VU stelt duidelijk dat zonder grondige federalisering een aanzuivering van het overheidstekort utopie zal blijven.

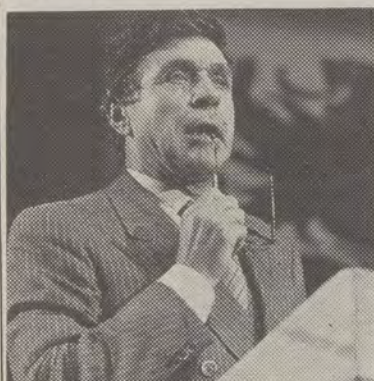
TIJDENS zijn kongrestoespraak hekelde gemeenschapsminister Hugo Schiltz zeer scherp het beleid dat de CVP-PVV regering Martens V heeft gevoerd.

De globale staatsschuld steeg tijdens dit bewind van 2.500 miljard naar liefst 5.000 miljard; een verdubbeling dus in de kortste keren. En, zulks terwijl beweerd wordt dat de Belgische regering een 'saneringsbeleid' zou gevoerd hebben!

Veel gegoochel

„V'o'or het aftredend kabinet werd overigens ook twintig lange jaren roekeloos verkwistend gewerkt. Maar, is het niet de CVP die in die periode altijd deelnam aan de opeenvolgende regeringen én ook (met uitzondering van de Leburtonperiode) bovendien de leiding van het Belgisch kabinet had...?

Overigens hebben ook de liberalen nagenoeg evenveel als de socialistische deelgenomen aan het bewind.

Hugo Schiltz: Martens V verdubbelde op amper vier jaar de schuld die de Belgische staat voorheen van 1830 tot 1980 opstapelde.

De hoofdverantwoordelijkheid voor de dreigende teloorgang lag en ligt nog steeds bij de CVP.

De zware inleveringen van de jongste jaren hebben hoegenaamd geen bevredigend resultaat opgeleverd. Er kwam geen daling van de overheidsuitgaven. Geen merkbare vermindering van de werkloosheid. Geen daling van de lasten op het inkomen. Wél integendeel, met Willy De Clercq als minister van financiën steeg de fiscale en parafiskale druk op de burgers als nooit voorheen.

Alle gegoochel met statistieken ten spijt is het aantal werkzoekenden hoger dan het ooit onder vorige regeringen is geweest. De binnenlandse markt begint de inzinking van de koopkracht te voelen en de omzet van de kleinhanden en groot-distributie daalt.

Het grote resultaat van Martens' beleid is duidelijk: een grote mislukking in de essentiële onderdelen van het herstelbeleid.

Vooruitstrevend centrum

De VU gelooft daarentegen evenmin in het 'socialistisch alternatief'. Het steunt teveel op een achterhaald vertrouwen in de mogelijkheid om het economisch gebeuren hoofdzakelijk te sturen via massale overheidsuitgaven, overheidswerkstelling en een nog grotere syndikale druk op de bedrijven.

Dat de CVP (zoals zopas op haar verkiezingskongres in Gent) eens ophoudt met het geleuter over de VU als linkse partij.

De VU is een vooruitstrevend centrumpartij met een duidelijk al-

ternatief. Een alternatief om tegelijkertijd uit de economische crisis te geraken en ons volk eindelijk ook staatkundig een eigen gelaat in de wereld te geven.

Zonder grondige federalisering is er geen aanzuivering van het overheidstekort mogelijk. Dat is ons VU-alternatief.

De redelijke middenweg tussen de Far-West economie, waarvan men de resultaten kan gaan bekijken in de afschuwelijke armoewijken van New-York, Washington of Rio de Janeiro, en het socialistisch systeem waarin de zorg om de gelijkheid uiteindelijk de vrijheid en de creativiteit ondermijnt, zoals de ervaring in Oost-Europa uitwijst.

Geen ommekeer, geen beterschap

De schuchtere cijfers van beterschap inzake produktie en tewerkstelling zijn enkel en alleen het gevolg van Vlaamse resultaten. Toch blijven sommigen, zoals CVP-er Mark Eyskens vasthouden aan een eigenaardig soort Vlaams-Waalse rekenkunde. Ook Martens goochelt graag met cijfers van bijvoorbeeld OESO-rapporten om de resultaten van zijn beleid zelf te bewieroken, maar cijfers van het Vlaams Economisch Verbond blijken hem anderzijds te zijn ontsnapt.

De evidente waarheid dat de inlevering van de Vlamingen voor een groot gedeelte wordt gebruikt om het Waalse deficit aan te vullen en dat de Vlamingen er desondanks in slagen toch enige verbetering te verwezenlijken, dat mag blijikbaar door de Belgische regering niet erkend worden. Zelfs geen Vlaamse 'eersteminister' wil er besluiten uit trekken.

Martens en Eyskens hebben systematisch het parlement belogen en bedrogen wat betreft de echte kostprijs van de fameuze Cockerill-Sambre affaire.

Geen ommekeer betekent voor ons: de Vlaamse levenskracht opnieuw knevelen ten behoeve van het unitaire establishment. Vlaanderen heeft wel een ommekeer nodig: een ommekeer naar het definitieve zelfbestuur, zelfbestuur voor werk, zekerheid, welvaart en welzijn in een vrij Vlaanderen."

Paul Van Grembergen:

„Schijnheilig zijn is CVP'er zijn”

Kamerlid Paul Van Grembergen fungeerde zondag als kongresvoorzitter. In zijn gekende pittig-poëtische stijl opende en sloot hij deze bijeenkomst op spitsvondige wijze.

VOORAL zijn hekeltekst „Gedicht over de schijnheiligheid" of de „Toorn van de hemel" werd op gelach en applaus onthaald. Enkele merkwaardige verzen daaruit:

„Schijnheiligheid, dat is veertig jaar onafgebroken het land besturen en bestelen en zeggen dat ge van niets afweet, dat ge het niet meer zult doen en zalvend om vertrouwen vragen. Dat is het huis van Vlaanderen in brand steken en dan op bedevaart gaan naar de IJzer. (...) Dat is de vrije pensionaten jarenlang met de eigen ministers geld onthouden en dan luidop zwe-

Kongresvoorzitter Paul Van Grembergen: „Schijnheiligheid, dat is gebeden prevelen met de lippen...”

ren dat ge voor de vrije scholen zijt en voor de gelijke lat. (...) Dat is van alle daken in Vlaanderen roepen dat Happart nooit benoemd mag zijn, 't en zal, non possimus, Vanden Brande in volle lengte tegen, en 't brandend woord maar pas gezegd, of 't koninklijk besluit ligt klaar en Vanden Brande in volle lengte voor."

Doorbraak onnodig

Paul van Grembergen aarzelde dan ook niet om zijn gelegenheidspoëzie te afronden met: „Dat is schijnheiligheid: CVP'er zijn, ten koste van alles de leiding hebben met blauwe hulp of met een rood reserveplan. Op alles voorbereid zijn. Leve de schijn, leve de macht, leve 't seeveepeejer zijn."

Tot besluit van dit kongres deed Paul Van Grembergen een warme oproep tot gelovigen en vrijzinnigen om zich thuis te voelen in de Volksunie. „Wij hebben geen operatie Doorbraak nodig gehad" en de vrijzinnigen hebben bij ons een „politiek veilige haven".

Hij vroeg alle militanten in de drie weken die ons resten het beste van zichzelf te geven: „Stijg uit boven kleinheid, boven berekening, zoek de hoogste trap van uw ideaal en wees de adel van uw volk. (...) In Gruuthuse staat „Plus est en vous". Ik wil het met Gezelle zeggen op 13 oktober: Ruimt bane eer op uw vege bansen, de leeuwen dansen."

en uw enige Vlaamse waarborg

nokvolle zaal te Antwerpen

Voorzitter Vic Ancliaux: „Martens V: groot zwartboek”

„De plagerijen van Happart die Martens tot op vandaag blijvend toelaat, zijn uiteindelijk nog klein bier in vergelijking met de dertien miljard die Vlaanderen bij het onderwijzen telkenjare ontstolen wordt, in vergelijking ook met de 200 miljard voor Cockerill-Sambre die wij mede betalen, de miljarden voor de F-16 legervliegtuigen, de teleksbestellingen. Elke dag, 365 keer per jaar, wordt de Vlaamse gemeenschap nagenoeg één miljard ontfroefd.”

HET is volkomen abnormaal dat een cultureel hoogstaand volk, met veel ondernemingszin en werkkraft, gelegen aan drie havens, én centraal in West-Europa, een volk dat de meerderheid uitmaakt in dit land, dus geen minderheidsgroep, het is volkomen abnormaal dat dit volk zo'n lange ontvoeringsstrijd moet voeren. Dat dit volk er nog altijd niet in geslaagd is al zijn kwaliteiten om te zetten in reële politieke macht.

Absurd

De ware en voornaamste reden van deze absurde Belgische realiteit is te vinden bij de halfslachtigheid van de grootste partij in Vlaanderen en in dit land. Zolang de CVP niet bereid is haar Waalse vrienden los te laten, de PSC haar overmatige machtsposities laat behouden, is zij gedoemd tot toegeven.

Wij weten dat Vlaanderen in staat is méér werk te verschaffen en zijn openbare financiën zorgvuldig te beheren. Maar op één grote voorwaarde: dat Vlaanderen zelf de vruchten mag plukken van zijn inspanningen. Op voorwaarde dat de staat zodanig georganiseerd wordt dat het Vlaams geld in Vlaamse handen blijft.

Grote bochten

Meer dan honderd jaar geleden dichtte Albrecht Rodenbach over de eenzaamheid van de toenmalige

ge flamingant. Dertig jaar terug, toen de Vlaamse beweging na de tweede wereldoorlog stilaan terug op dreef kwam schoven Theo Lefèvre en andere Belgische toppolitici nog immer de Vlaamse eisen minachtend van de tafel als valse problemen. Later werden ze afgewimpeld als „inopportuun”.

En vandaag nog immer wringen Wilfried Martens en de traditionele politici van de 'grote' Vlaamse partijen zich in onnoemelijke bochten om toch maar de oplossing van de Vlaamse problemen, de inwilliging van de Vlaamse eisen, te doen vergeten en uit te stellen.

Vier jaar lang hebben Martens en de andere regeringspartijen Vlaanderen in de hoek geduwd.

Zwartboek

Het zwartboek van Martens de Vijfde is één opeenhoping van on-Vlaamse feiten en beslissingen.

Grandioze dingen ook, zoals het voornemen om de Vlaamse gemeente Voeren van het verre Limburg aan te hechten bij Brussel. Dit belachelijke plan ging niet door, maar Happart werd toch burgemeester. En hij mocht het van Martens blijven tot op vandaag!

Er blijft ook de moedwillige uitdaging van de nederlands-kundige OCMW-raadsleden in

Wezembeek-Oppem, ondanks arresten van de Raad van State.

Er was ook Vandenbrande die de vijf nationale sectoren zou federaliseren. Hij bleek zeer snel uitgeblust!

Uitgehold

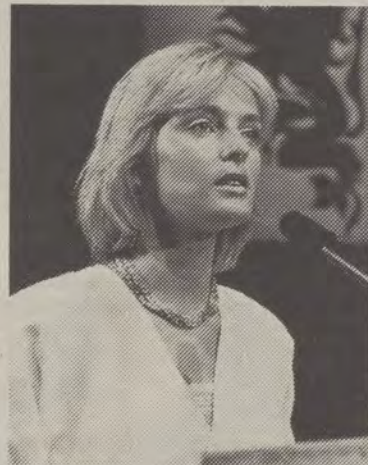
Martens V heeft het ook nog gepresteerd de gebrekkige gewestvorming van 1980 behoorlijk uit te hollen. De vrienden van CVP en PVV hebben in de Vlaamse regering ondermaats gewerkt voor de verdere uitbouw van de Vlaamse autonomie.

De klap op de vuurpijl kwam toen Martens besliste het parlement te ontbinden, zonder verklaring tot grondwetsherziening. Aldus werd niet alleen „maar op de eerste plaats, de federalisering van het onderwijsbeleid geboycot.

Van de liberale politieke commercianten, die van de PVV, is er voor werkend Vlaanderen al evenmin een goede boodschap te verwachten.

Reeds bij twee eerdere kiescampagnes beloofden zij belastingverlaging! Nu andermaal.

De VU verwerpt het wilde liberalisme van de jungle, waar de sterkste de zwakste neerdrukt. De VU bestrijdt eveneens de grijze vervlaking van het vrijheidsberovende kollektivisme. Wij geloven in de Vlaamse zin voor redelijkheid en samenhangigheid.

Mieke Bouve: „Mijn land zal vrij zijn als de meeuwen. Geen ketens, geen kooien, geen heren. Het vliegt op eigen vleugelslag.”

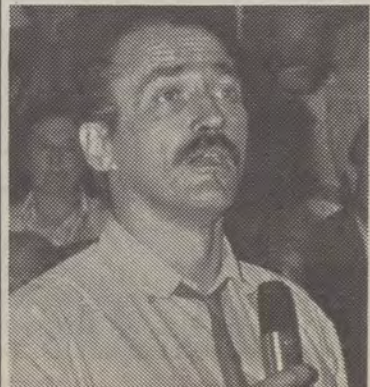
Keurige presentatie

Dit VU-kongres voor „Meer werk en minder lasten in een vrij Vlaanderen” werd op keurige wijze gepresenteerd en aaneengepraat door beroepsmensen met het Vlaamse hart op de juiste plaats.

Zowel de jonge en erg knappe Mieke Bouve evenals de bekende en doorwinterde Ronny Waterschoot slaagden erin om, naast ogenblikken van laaiend entoesiasme, ook momenten van bezinning en ontroering te brengen in de overvolle zaal. Wat verdraaid geen makkelijke klus is.

De drie gedichten waren van René de Clercq, Anton van Wilderode én onze hoofdredakteur Maurits van Liedekerke. De regie van het hele gebeuren lag in handen van algemeen directeur Toon van Overstraeten, daarin geassisteerd door Johan Artois. De praktische afwerking berustte bij Guido de Backer, verantwoordelijke voor de externe partijorganisatie, én de hele ploeg van het algemeen partijsecretariaat.

De muzikale omlijsting van Theo Mertens verliep foutloos en stond op een hoog peil. Ook de medewerkers van het arrondissementbestuur van Antwerpen verdienen een pluim; vooral voorzitter Bob Loete en partijbestuurslid Hugo Coveliers droegen aardig hun steentjes bij. Waarbij ook de meisjes van de kinderopas niet vergeten.

Ronny Waterschoot: „Waalse koeke, die uw eieren legt in 't warme Vlaamse nest. Wij hebben ze groot gekweekt, uw jongen...”

Jaak Gabriëls: „De droom van '68 realizeren”

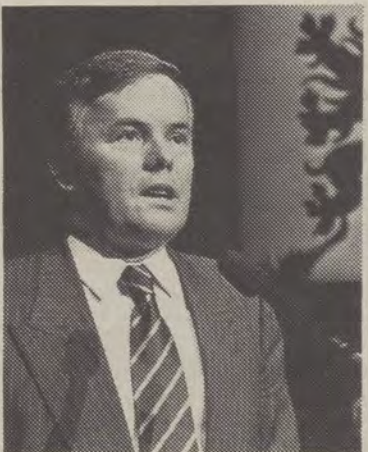
VU-ondervoorzitter Jaak Gabriëls hield een opgemerkte toespraak over een nieuwe politieke cultuur, waarbij hij tevens een nadrukkelijke oproep deed aan alle milieubewuste mensen om de VU-rangen te komen versterken.

GABRIËLS maakte een balans op van het bewegende jaar 1968, en vooral van wat daarvan overeind is gebleven bijna 20 jaar later. Uitgerekend in '68 hield de VU als eerste Vlaamse partij een kongres over het leefmilieu. Toch gaat het niet goed met onze natuurlijke omgeving. Ook van de zo gewenste herwaardering van het begrip democratie is weinig gerealiseerd. En de Vlaamse ontvoeringsstrijd is nog steeds niet beslecht.

Het is een unieke opdracht van en voor de VU om een stuk van het fantastisch ideeëngoed van de zestiger jaren eindelijk concrete gestalte te geven.

Ekologisch handvest

„Voor ons is een gezonde leefomgeving innig verbonden met het streven naar een zelfstandig Vlaan-

VU-ondervoorzitter Jaak Gabriëls: „...Zijn we de benoeming van Happart vergeten? Zijn we vergeten dat Vlaanderen zich krom betaald heeft en nog betaalt aan Cockerill-Sambre?”

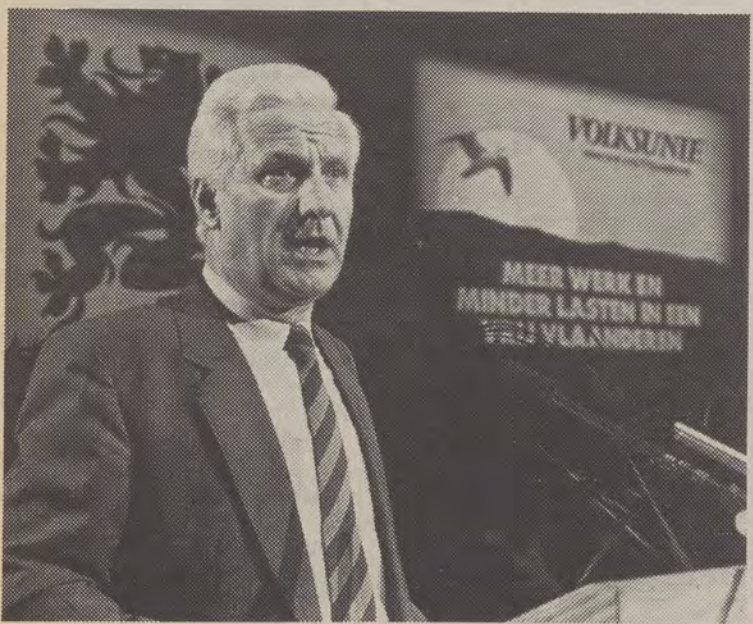
deren. Een gezonde leefomgeving is niet enkel lucht, water en bodem maar ook ons patrimonium.”

Die vervolgde: „Wij nodigen de milieugroeperingen op niet marginaal te opereren, maar samen met ons te overleggen hoe wij de beginselen best in daden omzetten. Ten einde spoedig te komen tot een ekologisch handvest.” Zo'n handvest moet stelen op zes basiselementen, waarbij het bewust kiezen voor de vrede, de optie voor ekologisch evenwicht en kleinschaligheid, evenals de absolute voorrang voor de zwakke weggebruikers voorrang moeten krijgen. Ook het onderbrengen van alle ekologische beleidsaspecten in een volwaardig ministerie op het niveau van de gemeenschappen is van groot belang.

Terecht had Gabriëls woorden van lof over voor de Greenpeace-militanten en voor schepen Roefs van Beerse die op de VU-kamerlijst van Turnhout staat.

„Volksunievrienden, zoals in '68 de hele studentengeneratie de handen in elkaar sloeg, zo moeten wij als nationalist voorop gaan en anderen dwingen ons te volgen”, aldus nog Jaak Gabriëls.

(Lees door blz. 15)

Cijfers, feiten en statistieken

Jeugdwerkloosheid

Het aantal Vlaamse jongeren van minder dan 25 jaar dat midden 1985 volledig werkloos is, bedroeg 81.000 of 31,5 % van het totaal aantal werklozen. Sedert 1974 stijgt de jeugdwerkloosheid. Bovendien moet rekening gehouden worden met de jongeren die zich in hun wachttijd bevinden of tijdelijk onderdak vinden in een tewerkstellingsprogramma.

Kadastraal

De gewestelijke verdeelsleutel met z'n drie elementen - oppervlakte, bevolking en belasting - is niet alleen onrechtvaardig maar bovendien volkomen onjuist. Weliswaar beslaat Vlaanderen slechts 44,27 % van het Belgisch grondgebied, maar van het aantal kadastrale percelen telt het er 53 %. Het kadastraal inkomen is bovendien voor 54,26 % afkomstig uit Vlaanderen.

KMO

Het participatiefonds is bestemd om de kleine en middelgrote ondernemingen (de KMO's) te helpen bij de toegang tot het risicodragend kapitaal. Het fonds haalt zijn geld vooral uit de opbrengst van de bijdragen der zelfstandigen. Deze komen voor 60 % uit Vlaanderen. Maar de steunmaatregelen van het Fonds gaan slechts voor 38 % naar de Vlaamse provincies, voor 14 % naar de provincie Brabant en voor ruim 48 % naar de Waalse provincies.

Koopkracht

Van 1973 tot 1985 daalde de koopkracht van de gemiddelde werknemer met 22,50 % of bijna één-vierde.

Kopzorgen

De vier Waalse provincies hebben blijkbaar heel wat meer kopzorgen dan de Vlaamse. Samen stellen zij 6.818 personeelsleden tewerk. De vier Vlaamse provincies rooien het met 2.563 personeelsleden, nauwelijks 700 meer dan Brabant alleen (1.816 personeelsleden).

Krijt

Veel gemeenten en OCMW's staan bij de Staatskas in het krijt wegens niet-betaling van de voorheffing en de sociale lasten.

In 1984 bedroeg de schuldenlast van de gemeenten bijna 7 miljard. Het aandeel van de Vlaamse gemeenten bedroeg slechts 0,11 %, dat van de Waalse gemeenten 49,37 % en dat van de Brusselse zelfs 50,52 %. Voor de OCMW's bedroeg de schuldenlast bijna 5 miljard, waarvan slechts 0,17 % in Vlaanderen, 49,21 % te Brussel en zelfs 50,62 % in Wallonië.

Krimp

De Belgische bevolking krimpt en vergrijsd. In het jaar 2.000 dreigt de vermindering reeds 152 inwoners per honderdduizend te dragen: min 566 te Brussel, min 211 in Wallonië, maar toch ook reeds min 57 in Vlaanderen. Als deze vermindering blijft duren, zal België in 2060 nog slechts 6,5 miljoen inwoners tellen, met één 65-plusser per 4 inwoners.

Langdurig

Sedert 1975 steeg de langdurige werkloosheid (meer dan 2 jaar werkloos) met gemiddeld 20.000 eenheden per jaar. Midden 1985 was het aantal langdurige werklozen reeds opgelopen tot 235.891 of haast de helft van het totale aantal werklozen. In Vlaanderen waren er 125.607.

Lat

Haast 16 % van de rijksbegroting of 270 miljard wordt in ons land besteed aan het onderwijs. Het aandeel van het nederlandstalig onderwijs bedraagt 146,6 miljard, dat van het franstalig onderwijs 117,1 miljard. Voor gemeenschappelijke uitgaven is ongeveer 6 miljard gereserveerd. Dat de „lat" hier lang nog niet gelijk ligt, mag blijken uit het feit dat de nederlandstalige begroting over 114.437 fr. per leerling beschikt en de franstalige 121.620 fr.

vervolgt

VOLKSUNIE
voor een vrij Vlaanderen

De VU-slogan doorgelicht (1)

Meer werk en minder lasten

De Volksunie is van oordeel dat de aanpak van de werkloosheid een globale strategie vereist die niet beperkt blijft tot het creëren van alternatieve arbeidscircuits zoals BTK, DAC, stages enz... Dit maakt een vernieuwde visie noodzakelijk op onderwijs, financiering van de sociale zekerheid, de fiskale wetgeving en talrijke andere onderdelen van het sociaal-ekonomisch beleid.

DE Volksunie is in de eerste plaats bekommerd om het lot van de jonge werklozen omdat zij niet kan aanvaarden dat er een zogenaamde verloren generatie zou ontstaan.

Jonge werklozen

Daarom opteert de Volksunie voor het invoeren van een leergeld voor jongeren beneden de 26 jaar of maximum 5 jaar na het beëindigen van hun studies. Dit leergeld

heidsmaatregelen te koördineren en te beperken; de oprichting van een investeringsfonds samen met de privésector om creatieve initiatieven het noodzakelijke startkapitaal te bezorgen.

De overgang naar de kennis- en informatiemaatschappij maakt het noodzakelijk iedereen de kans te bieden zich vertrouwd te maken met de nieuwe technologieën. Daartoe dienen de nodige mogelijkheden geschapen te worden inzake vorming en bijscholing.

zou 15.000 fr. per maand bedragen en uitgekeerd worden aan de werkgever. De in dienst genomen jongeren vallen onder de normale arbeidsovereenkomsten. Om van dit leergeld te kunnen genieten moet het uitdrukkelijk over bijkomende tewerkstelling gaan en niet om vervanging van andere werknemers.

De Volksunie wil met dit voorstel een dubbel doel bereiken: de toetredingsdrempel tot de arbeidsmarkt voor jongeren verlagen en de jongeren een volwaardige baan te bezorgen.

Omwille van de hoge kostprijs van de werkloosheid voor de schatkist zou de invoering van het leergeld zelfs nog een positief effect hebben op de overheidsfinanciën. De sociale kostprijs van een werkloze bedraagt immers 550.000 fr. per jaar volgens de berekeningen van het planbureau.

Wegens de stijgende behoefte aan specifiek geschoolde arbeidskrachten pleiten wij voor de invoering van bijkomende praktijkopleidingen in samenwerking met de bedrijven vooral voor jongeren.

De creativiteit en de zin voor initiatief zijn de voorwaarden om nieuwe initiatieven te doen ontstaan. Hiertoe stellen wij voor de overlast aan reglementeringen en over-

ke industrieel beleid en wetenschappelijk onderzoek ondubbelzinnig aan de gemeenschappen wordt toegewezen.

Een essentiële voorwaarde om een nieuw industrieel beleid tot stand te brengen is het stimuleren van de ondernemingszin en de creativiteit. De overheid moet dan ook haar diensten en instellingen eenvoudiger structureren en haar reglementering vereenvoudigen.

Onderwijs en vorming

Indien de arbeidsherverdeling kan tot stand gebracht worden ontstaat er een tekort aan geschoolde arbeidskrachten. Het is dan ook noodzakelijk een aangepaste structuur te voorzien om voor de ongeschoolde arbeidskrachten een gepaste vorming te bezorgen.

Het onderwijs moet bestendig aangepast worden aan de nieuwe noden en meer aandacht schenken aan de algemene vorming, persoonlijkheidsvorming, creativiteit en de zin voor initiatief.

In dit kader is de oprichting van de „Open Universiteit" een dringende en dwingende noodzaak, dit kan best in samenwerking met het onlangs gestarte Nederlands project.

Sociale vrede

Om de noodzakelijke vernieuwingen te verwezenlijken is het behoud van de sociale vrede van het grootste belang.

De Volksunie is dan ook voorstander van een breed maatschappelijk overleg met korrekte en volledige informatie vanwege de overheid. Dit overleg moet handelen over de organisatie en duur van de arbeid, de noodzakelijke wijzigingen van het arbeidsstatuut, de modaliteiten en het ritme van de technologische vernieuwingen, enz...

Zwartwerk

De Volksunie stelt vast dat zwartwerk niet kan bestreden worden door bijkomende controle. De Volksunie stelt dan ook voor een reeks diensten en werken, uitgevoerd door derden fiscaal aftrekbaar te maken voor iedereen.

Recht op arbeid

Recht op arbeid en recht op inkomen zijn voor de Volksunie onaanastbare beginselen. Dit betekent de erkenning van de vrijwillige arbeid ten dienst van de gemeenschap en de inschakeling van werklozen in de diensten- en verzorgingssectoren die maatschappelijk belangrijk zijn.

De Volksunie wenst eveneens een actieve politiek inzake werkloosheidsbegeleiding om te voorkomen dat de werkloze zich ook nutteloos gaat voelen.

André Geens

Herverdeling

Algemene en ongunstige overheidsmaatregelen tot inkrimping van de arbeidsduur in alle bedrijven wijst de Volksunie af. Overal in Europa is bewezen dat dergelijke maatregelen de werkloosheid eerder doet toenemen wegens de stijgende loonkosten.

De Volksunie stelt voor de flexibiliteit te vergroten en veeleer fiskale en para-fiskale maatregelen te nemen om een herverdeling van de arbeidstijd te bevorderen.

Bouwsector

Dit kan voor de Volksunie door de huidige BTW-voet op 6 th te handhaven gedurende een ruime periode en door de hypothekaire rente aftrekbaar te maken tot een maximumgrens van 200.000 fr. per jaar.

Tenslotte dienen alle diskriminerende maatregelen ten overstaan van de Vlaamse aannemers in Wallonië onmogelijk gemaakt.

Vernieuwd industrieel beleid

Het is voor de Volksunie vanzelfsprekend dat de wet op de staatshervorming van 1980 zodanig moet worden herzien dat alle bevoegdheden en middelen inza-

**Volgende week:
Minder lasten...**

13 OKTOBER '85

Nu de stier bij de horens vatten!

WINST '85

Naar de drie miljoen!

Met de enorme kongressteun in de rug stijgt het bedrag van **Winst '85** naar **2.898.206 fr.** Een duidelijke stap naar de drie miljoen dus. En dat geweldig resultaat kan bereikt worden als u die laatste stoot meegeeft!

Stort vandaag nog uw milde bijdrage op rekeningnummer van VU, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel (Winst '85): 435-0271521-01.

Naamloos, Brussel.....	1.000 fr.	Eric De Blaere, Lauwe.....	1.000 fr.
Albertus Proost, Schoten.....	1.000 fr.	Jean Mees, Deurne.....	1.000 fr.
Anoniem, Oost-Eeklo.....	1.000 fr.	Henri Maes-Van Den Eede,	
Marcel Bogaert, Assenede.....	1.000 fr.	Korbeek-Lo.....	1.000 fr.
E.V., Oostkamp.....	1.000 fr.	Frans Gys, Antwerpen.....	500 fr.

Naamloos, St.-Kat.-Waver.....	100 fr.	Gentil Van Dam-Mendonck,	
Antoine Van Baelen, Neerpelt.....	1.000 fr.	Beveren-Waas.....	1.000 fr.
Walter Augustijnen, Rijmenam.....	2.000 fr.	A.V.L., Erpe-Mere.....	1.000 fr.
K.V.D.S., Haacht.....	2.000 fr.	Naamloos, Overijse.....	500 fr.
Naamloos, Diest.....	1.000 fr.	Jacques Peeters, Maaseik.....	500 fr.
Naamloos, Grimbergen.....	1.000 fr.	S.V. - D.K., St.-Genes.-Rode.....	500 fr.
Duchateau, St.-Truiden.....	1.000 fr.	W.D., Kortrijk.....	300 fr.
R. De Schuyteneer, Brussel.....	1.000 fr.	W.D., Kortrijk.....	200 fr.
G. Van Daele, Tielt.....	1.000 fr.	H.E.M., Mechelen.....	2.000 fr.
Fr. Penders, Bilzen.....	1.000 fr.	Guido Lasat.....	5.000 fr.
Hedwige Beirnaert, Zomergem.....	1.000 fr.	V.R.-J., Begijnendijk.....	2.000 fr.
PVBA Brooklyn, Harelbeke.....	1.000 fr.	L. Pauwels, Lier.....	1.000 fr.
Fernand Bouche, Deurne.....	1.000 fr.	Achilles Haegemen, Kaprijke.....	1.000 fr.
Robertus Noens, St.-Niklaas.....	1.000 fr.	Naamloos, Helchteren.....	1.000 fr.
Elza Van Laere, Beveren-Waas.....	1.000 fr.	Naamloos, Kortrijk.....	1.000 fr.
Naamloos, Leuven.....	500 fr.	Patrick De Loecker, Lennik.....	1.000 fr.
B. Taymans, Overijse.....	300 fr.	A.D.W., Kessel-Lo.....	1.000 fr.
R. V., Vinkt.....	200 fr.	C.M.E., Brussel.....	1.000 fr.
Erik Broos, Knokke-Heist.....	200 fr.	Hetty Gembicki, Zwijndrecht.....	500 fr.
Naamloos.....	5.000 fr.	Naamloos, Hoeselt.....	500 fr.
Jos Lambert, Oostrozebeke.....	2.000 fr.	Naamloos, Maasmechelen.....	300 fr.
Van Den Bosch Josephine,		Naamloos, Afsnee.....	300 fr.
Antwerpen.....	1.000 fr.	Elsie Van Hove, Hoeilaart.....	200 fr.
Van Den Bosch Elizabeth,		A.O., Brasschaat.....	1.000 fr.
Antwerpen.....	5.000 fr.	D.G., Brussel.....	1.000 fr.
Van Den Bosch Jeanne,		A.R., Zwevegem.....	1.000 fr.
Antwerpen.....	1.000 fr.	Herman Claes,	
Naamloos, Antwerpen.....	1.000 fr.	Wezembeek-Oppem.....	1.000 fr.
C.D., Hoboken.....	500 fr.	A.V., Kuurne.....	1.000 fr.
S.D.K., Erps-Kwerps.....	4.400 fr.	Marcel Dumon, Brugge.....	1.000 fr.
H.W. Hettelingh, Brussel.....	2.000 fr.	Jan De Dier, Erembodegem.....	500 fr.
M.G., Messebroek.....	5.000 fr.	Noëlla Corne, Kortrijk.....	500 fr.
Van Geertruyen, Asse.....	2.000 fr.	Naamloos, Kuurne.....	100 fr.

Na de aardbeving in Mexico

De tijdbom van de schuldenberg

Het klonk bepaald cynisch: vier uur nadat Mexico-stad was getroffen door een catastrofale aardbeving werd aangekondigd dat Mexico niet langer voldoet aan de voorwaarden van het herstelprogramma dat het land is opgelegd door het Internationaal Monetair Fonds (IMF), en dus geen aanspraak meer kan maken op een lening van 450 miljoen dollar. Die lening moest Mexico helpen de rente af te betalen op zijn verpletterende schuldenlast: 96 miljard dollar, zowat 6000 miljard fr., terwijl zijn reserves naar verluidt nog hoop en al vijf miljard dollar belopen.

DAT is een zware klap voor het land dat gehoopt had via het toepassen van het IMF-herstelplan en de IMF-leningen weer toegang te krijgen tot de internationale kapitaalmarkt en nu niet weet hoe het aan de aflossing van zijn schulden kan vol-

In het grootste deel van Latijns-Amerika stijgt de roep om een moratorium op de terugbetaling van de schulden. En dat bezorgt de Amerikaanse banken nachtmerries want het is bij hen dat Latijns-Amerika in het krijt staat voor het grootste deel van zijn gezamenlij-

Op zoek naar overlevenden in de puinen van wat eens Mexico City was... (foto AP)

doen. De aardbeving kan de vooruitzichten alleen maar somberder maken.

Water aan de lippen

Mexico is niet het enige Latijns-Amerikaanse land dat door zijn zware schulden met het water aan de lippen staat. Peru en Argentinië zijn in hetzelfde geval, en ook Brazilië houdt met moeite het hoofd boven water.

De nieuwe Peruaanse president Alan Garcia Perez hield begin deze week in de Verenigde Naties trouwens een rede die de bankiers in Wall Street koude rillingen bezorgde. Hij zei dat zijn land nog eens grondig zijn schulden bij de Amerikaanse banken, en de afspraken die de vorige leiders gemaakt hebben, zal onderzoeken. En hij verklaarde dat Peru niet meer dan 10 th van zijn exportinkomsten aan de afbetaling van zijn schulden wil besteden, een percentage dat geheel onvoldoende is om de huidige verplichtingen tegemoet te komen.

ke schuld van 360 miljard dollar. Als er iets fout loopt met de terugbetaling daarvan dreigen sommige Amerikaanse banken zelf in de grootste problemen te komen.

De bankiers waren het dan ook diametraal oneens met de vele Amerikaanse bedrijfstakken die van de president strakke protektionistische maatregelen eisten om hun eigen producten te beschermen en buitenlandse duurder te maken. Immers, als Amerika hoge barrières opricht om producten uit de ontwikkelingslanden tegen te houden, waar moeten die landen dan de export-deviezen gaan zoeken om hun schulden af te betalen?

Grote vijf

De eis tot honderden protektionistische maatregelen vond breed gehoor in het Amerikaanse Congres, vooral bij de Kongresleden in wier kiesdistrict er hoge werkloosheidscijfers zijn.

Reagan hield die eisen tot nog toe tegen. De man die herhaaldelijk verklaard heeft dat een ongebreidelde vrije markt en vrije handel

de beste remedie zijn voor alle kwalen, tot en met de onderontwikkeling, kon ook moeilijk anders als hij enigszins logisch met zichzelf wou blijven.

Maar Reagan weet dat de protektionisme-eisen populair zijn bij het Amerikaanse publiek en voerde daarom een andere noodgreep uit. De ministers van Financiën van vier andere leidende industrielanden, Japan, de Bondsrepubliek, Frankrijk en Groot-Brittannië, werden naar Washington uitgenodigd voor overleg met hun Amerikaanse kollegas. Ze werden eens dat de dollar overgewaardeerd is en sloten interventies in de wisselkoersen niet uit. Ook de Verenigde Staten, die zich altijd tegen ingrepen in de wisselmarkt hadden uitgesproken, bleken nu bereid tot beïnvloeding van de wisselkoersen.

Het resultaat van die zondagnacht afgelegde verklaring bleef niet uit. De dollar begon maandag snel te zakken op de wisselmarkten, en er waren geruchten dat de nationale banken van landen die aan het overleg in Washington hadden deelgenomen grote pakketten dollars op de markt hadden gooid.

Noodgreep

De daling van de dollar moet Reagan toelaten protektionistische maatregelen tegen te houden en toch een gelijkaardig resultaat te behalen: een lagere dollarkoers maakt de Amerikaanse export naar het buitenland immers goedkoper en ingevoerde producten minder aantrekkelijk voor de Amerikaanse koper.

De beïnvloeding van de wisselmarkten is echter maar een noodgreep. Eén van de grote oorzaken van de hoge dollarkoers is het enorme Amerikaanse begrotingsdeficit dat de rente omhoogdrijft en

Deze week in Knack Magazine

Aids in België

Kinderen worden van school gestuurd, gevangenen kruipen op het dak. Niet alleen in Amerika, maar ook bij ons. Hoe is het met Aids in België gesteld? Verspreid de kwaal zich en wat wordt er aan gedaan? Een reportage, deze week in Knack.

De afrekening

In een tweede politiek debat naar aanleiding van de verkiezingen van 13 oktober hebben tenoren van vijf politieke partijen het over de sociale gevolgen van het gevolgde economische beleid. Of: hoe arm zijn wij geworden?

Twee harten

Het academisch ziekenhuis van de VUB is pas twee jaar geleden met hartoverplantingen begonnen. Maar daarbij wordt wel een voor België nieuwe techniek gebruikt: het nieuwe hart wordt naast het oude ingeplant. Een gesprek met professor Welch over harttransplantaties.

Brand in Birmingham

De bloedige rassenrellen in de Engelse stad Birmingham zijn wellicht alleen voor de regering

van Margaret Thatcher als een verrassing gekomen. Rapporten hadden er nochtans voor gewaarschuwd dat die elk moment konden beginnen. Een analyse.

Knack Weekend

Belgen willen naar zee

Slechts achtenveertig Belgen op honderd gaan met vakantie. En als ze dan gaan, willen ze naar zee. Een blik op het vakantiegedrag van onze landgenoten.

Een huis in het Heuvelland

Johan Top is één van de zonen uit een eminente familie van binnenhuisinrichters. Zijn eigen huis is de beste illustratie voor de manier waarop hij zijn vak beoefent.

Schrijf uw vakantieverhaal

En win een reis van twee naar New York.

dus kapitalen naar de VS doet toestromen. Eén van de redenen van het deficit zijn de sterk opgedreven Amerikaanse wapenings-uitgaven. Het valt nog altijd af te wachten wat Reagan aan dat zware tekort zal doen en zolang het enorme deficit blijft bestaan zal de opwaartse druk op de dollar aanhouden.

Financiële aardbeving

Voorlopig hoeven de ontwikkelingslanden niet tegen protektionistische Amerikaanse barrières aan te kijken, maar een oplossing voor hun verpletterende schuldenlast is nog niet in het gezicht.

Van die schuldenlast kan men geen dramatische beelden uitzenden zoals van de gevolgen van de aardbeving die de meest bevolkte stad ter wereld - 18 miljoen inwoners - heeft getroffen, en dus is de Westerse publieke opinie er niet er van op de hoogte of om bekommerd. Niettemin vormt de aardbeving in Mexico niet alleen een tragisch menselijk drama. Doordat ze Mexico's fragiele economische positie extra komt belasten herinnert ze er ook aan welk een tikkende tijdbom de Latijns-Amerikaanse schuldenberg onder het Amerikaans en Westers monetair systeem is.

H. Oosterhuys.

De dood is overal aanwezig in Mexico... (foto AP)

Thuislicht

De koffiepauze werd aangekondigd en de colloquiumgangers slenterden naar de hall en gingen in groepjes staan praten. Natuurlijk over het kongrestema in het licht van de aanstaande stembusdag.

„Tot zolang ik directeur ben op *St.-Eustachius* wordt er in mijn school niet over politiek geleverd!”

De heftige uitspraak bracht een vreemde stilte in het gezelschap. Men vergat er de koffie bij. Tot de oudste van het groepje, de prefekt van het *Heilig Kruis*, het onbehaaglijke zwijgen doorbrak: „Kollega, zo scherp zou ik het niet durven stellen. Elke overtuiging is heilig en maak je met een diktaat niet ongedaan.” De tussenkomst had vredelievende bedoelingen. *St.-Eustachius* nam wat gas terug. „Men begrijpe mij niet verkeerd. Uiteraard duld ik dat mijn leerkrachten er een eigen mening op nahouden maar niet binnen de schoolmuren.”

De pas benoemde directeur van *St.-Jozef-Werkman* probeerde het iets listiger: „Eerwaarde, en wat doet U de dag dat een lid van uw lerarenkorps aanklopt met de mededeling dat hij kandidaat is bij de komende verkiezingen?” *St.-Eustachius* pareerde zonder veel nadenken. „Jongeman, zal ik U wat zeggen? Leerkrachten zijn er om voor de klas te staan en niet om zich met politiek in te laten. Samengevat zou ik zeggen: over mijn lijk!”

De koffie smaakte bitter.

De heilige overtuiging

„En zal ik je nog wat meer zeggen? U niet, maar ik herinner mij de dag in 1968 toen president *de Gaulle* de zaken eens op een rijtje zette. En wat zei le grand Charles? *Les travailleurs à travailler, les étudiants à étudier et... les professeurs à éduquer*. Dat zei hij op een ogenblik dat heel Frankrijk tegen hem was!”

„Weet U?” Voorzichtig mengde de directrice van een grote meisjesschool zich in het gesprek. „Een school is geen eiland.” Als bestuurster van *Stella Maris* kon ze dat best weten. „Daarbij moet men vertrekken van het feit dat leerkrachten volwassenen zijn die weten wat kan en niet kan...”

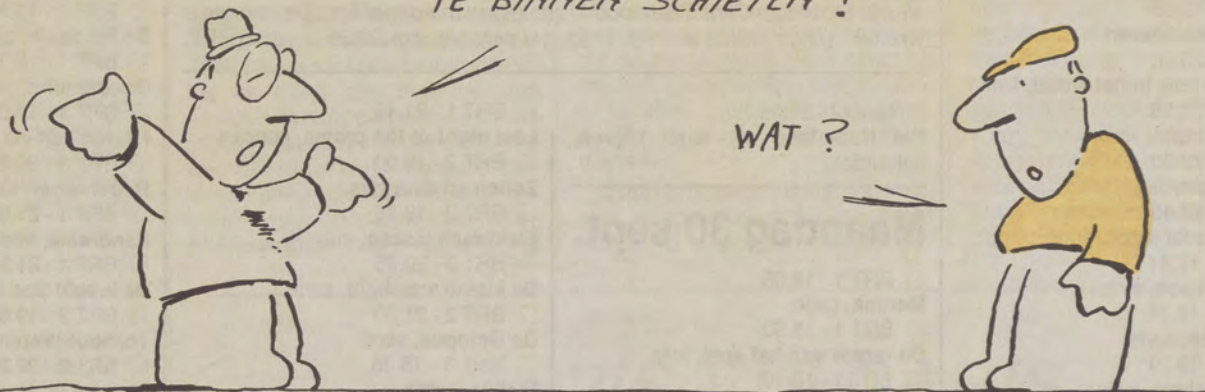
„Wat U zegt, zuster?” onderbrak *St.-Eustachius* haar. „Hoe kunt U een leerkracht die zich door een politieke partij op sleeptouw laat nemen volwassen noemen?”

Wat begonnen was als een veelbelovende koffiepauze onttaarde in een ongezellig steekspel. De prefekt van het *Heilig Kruis* sperde de vingers alsof hij tot kalmte wou aansporen en sprak dan: „Mijn voorganger pakte het probleem zo aan. Van ieder van ons wist hij hoe wij politiek dachten en hij eerbiedigde dat. Ook zijn overtuiging kenden wij en die was duidelijk niet deze van het bisdom, geloof mij vrij. Wij wisten dus wat wij aan mekaar hadden en daar is nooit één vies woord over gevallen...” De uitleg was zo eenvoudig dat hij indruk maakte. Zelfs *St.-Eustachius* werd er even stil bij. Zo had hij de zaak nog nooit bekeken.

Toen riep de colloquiumvoorzitter de kongresgangers weer naar de vergaderzaal. De keuvelende groepjes schoten uit elkaar. Als knikkers op de speelplaats...

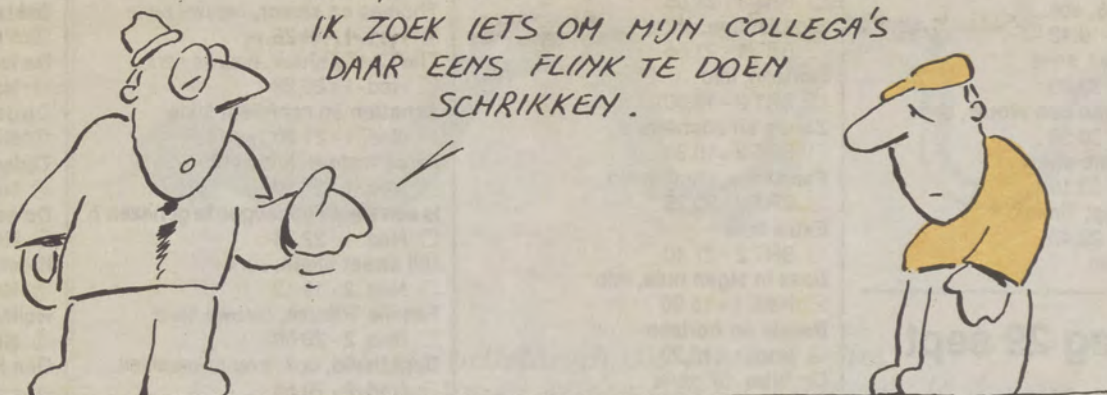
Gej

ER WIL ME MAAR NIETS
TE BINNEN SCHIETEN !

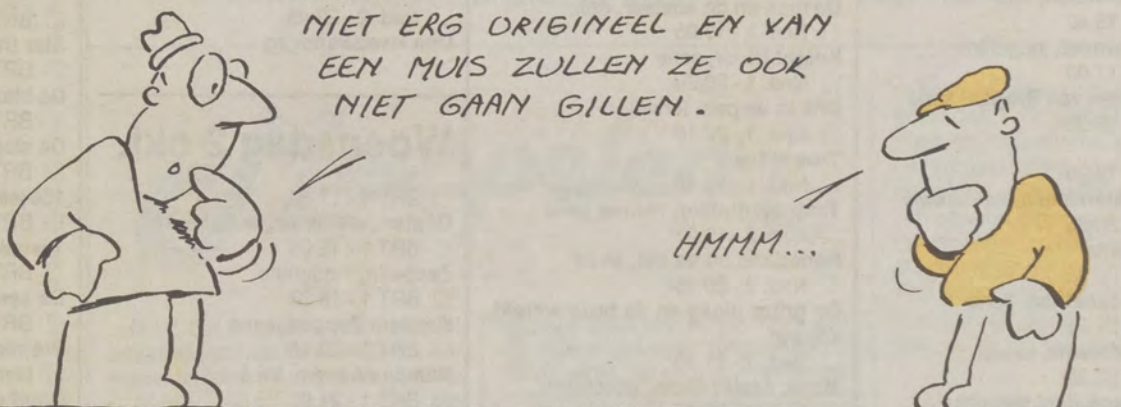

WAT ?

WEL, IK MOET NAAR EEN FUIF.
IK ZOEK IETS OM MIJN COLLEGA'S
DAAR EENS FLINK TE DOEN
SCHRIKKEN.

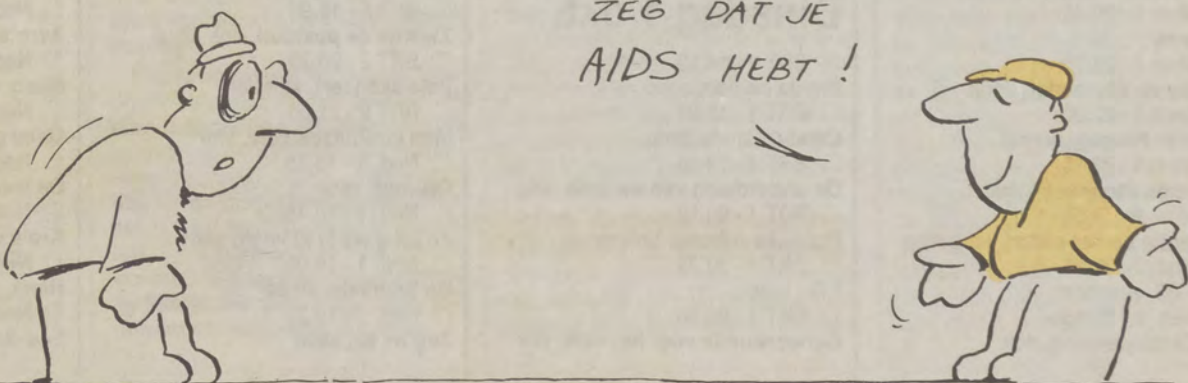

MU ALS SPOOK VERKLEDEN IS
NIET ERG ORIGINEEL EN VAN
EEN MUIS ZULLEN ZE OOK
NIET GAAN GILLEN.

HMMM...

ZEG DAT JE
AIDS HEBT !

Kijken

Van dag tot dag

Zaterdag 28 sept.

- BRT 1 - 16.00
Sahara, film
- BRT 1 - 18.05
Stad op stelten, Tongeren tegen Oostende
- BRT 1 - 19.05
Boeketje Vlaanderen
- BRT 1 - 20.20
Tatort: het huis in het woud, film
- BRT 1 - 21.55
Ik ben een hotel, show
- BRT 1 - 22.30
Sport op zaterdag
- BRT 1 - 22.45
So what?, over jazz
- Ned. 1 - 17.41
Nils Holgersson, strip
- Ned. 1 - 18.31
De grote zes, serie
- Ned. 1 - 19.21
Knock out show, kwis
- Ned. 1 - 21.10
Liefde op het land, laatste afl.
- Ned. 1 - 22.45
Vietnam '85, dok.
- Ned. 2 - 19.12
Knight Rider, serie
- Ned. 2 - 20.00
De macht van een vrouw, serie
- Ned. 2 - 20.50
De grote klub show
- Ned. 2 - 23.10
Simonskoop, filminfo
- Ned. 2 - 23.40
McVicar, film

Zondag 29 sept.

- BRT 1 - 11.00
Konfrontatie, debat
- BRT 1 - 15.10
Werk-en-de-vrouw, info
- BRT 1 - 15.40
Rebecca vermist, jeugdfilm
- BRT 1 - 17.00
De vorstinnen van Brugge, serie
- BRT 1 - 18.05
Liegebeest
- BRT 1 - 18.20
Leven en laten leven, natuurkwis
- BRT 1 - 20.05
Sportweekend
- BRT 1 - 20.35
Mijn broer Jonathan, serie
- BRT 1 - 21.25
Broadway dreams, toneel
- BRT 1 - 22.35
Mezza musica, licht klassiek
- Ned. 1 - 19.20
Claire, serie
- Ned. 1 - 20.10
The young ones, laatste afl.
- Ned. 1 - 20.45
Nieuws
- Ned. 1 - 21.05
Fanny en Alexander, serie
- Ned. 1 - 22.30
Werner Herzog, portret
- Ned. 1 - 23.15
Regards camera, filminfo
- Ned. 2 - 17.55
Vakantie op het eiland, jeugdfilm
- Ned. 2 - 20.15
Sail '85, zeshow
- Ned. 2 - 20.45
De tiendepening, dok.

Verna Bloom en Clint Eastwood in zijn eigen misdaadfilm „De eenzame wreker” (High plains drifter). Vrijdag 4 oktober, om 20.25 u., op BRT 2.

- Ned. 2 - 21.35
Het Nederland dat moet blijven, natuurdok.

Maandag 30 sept.

- BRT 1 - 18.05
Merlina, serie
- BRT 1 - 18.30
De regels van het spel, info
- BRT 1 - 19.10
De blauwe planeet, dok.
- BRT 1 - 20.15
Maalstroom, serie
- BRT 1 - 21.05
Sjo-bis-time, show
- BRT 1 - 21.55
Horizon, info
- BRT 2 - 19.00
Zonen en dochters
- BRT 2 - 19.30
Pandanus, planteninfo
- BRT 2 - 20.25
Extra-time
- BRT 2 - 21.40
Baas in eigen huis, info
- Ned. 1 - 16.00
Bassie en Adriaan
- Ned. 1 - 16.20
Dr. Who, SF-serie
- Ned. 1 - 17.00
Tros sport
- Ned. 1 - 18.25
De man en de adelaar, dok.
- Ned. 1 - 19.05
Knight Rider, serie
- Ned. 1 - 20.28
Drie in de pan, toneel
- Ned. 1 - 22.10
Tros aktua
- Ned. 1 - 22.40
Tros tele-thriller, nieuwe serie
- Ned. 2 - 19.27
Nederland uit de bol, show
- Ned. 2 - 20.45
De grijze plaag en de boze wereld, kabaret
- Ned. 2 - 21.30
Magic easter show, goochelen
- Ned. 2 - 22.45
Den Haag vandaag

Dinsdag 1 okt.

- BRT 1 - 18.10
Emma en opa, serie
- BRT 1 - 18.20
Candy, Candy, strip
- BRT 1 - 19.15
De onderdelen van uw auto, info
- BRT 1 - 20.10
Politieke tribune, Volksunie
- BRT 1 - 20.25
I.Q., kwis
- BRT 1 - 20.55
Geneeskunde voor het volk, dok.

- BRT 1 - 21.45
Last night of the proms, concert
- BRT 2 - 19.00
Zonen en dochters
- BRT 2 - 19.25
Elektrisch lassen, info
- BRT 2 - 20.25
De kleine waarheid, serie
- BRT 2 - 21.30
De Octopus, serie
- Ned. 1 - 15.35
Welles nietes
- Ned. 1 - 17.46
Los-vast-tv-kuipspektakel
- Ned. 1 - 19.00
Thomas en senior, nieuwe serie
- Ned. 1 - 19.25
The Cosby show, nieuwe serie
- Ned. 1 - 20.28
Schatten en schieten, show
- Ned. 1 - 21.20
Farce majeure, kabaret
- Ned. 1 - 21.50
Is een slecht geheugen te genezen?, info
- Ned. 1 - 22.35
Hill street blues, serie
- Ned. 2 - 19.12
Familie Wijntak, nieuwe serie
- Ned. 2 - 20.00
Denkbeeld, dok. over seksualiteit
- Ned. 2 - 20.55
Panoramiek, info
- Ned. 2 - 21.30
De tiendepening, dok.
- Ned. 2 - 22.45
Den Haag vandaag

Woensdag 2 okt.

- BRT 1 - 17.30
Oostende-Wilsele, jeugdbasket
- BRT 1 - 18.05
Zeppelin, kinderinfo
- BRT 1 - 18.30
Kapitein Zeppos, serie
- BRT 1 - 20.15
Namen noemen, kwis
- BRT 1 - 21.00
Oma, office for metropolitan architecture; info
- BRT 2 - 19.00
Zonen en dochters, serie
- BRT 2 - 19.25
Zwartje de postduif, dok. serie
- BRT 2 - 20.20
Paleiskonzert, klassiek
- BRT 2 - 21.05
Man uit Philadelphia, film
- Ned. 1 - 15.25
Op weg, serie
- Ned. 1 - 16.15
Zo jong als je je voelt, serie
- Ned. 1 - 19.00
De Snorkels, strips
- Ned. 1 - 19.23
Zeg'ns aa, serie

- Ned. 1 - 20.33
Misdadverhalen
- Ned. 1 - 22.00
Achter het nieuws
- Ned. 1 - 22.40
Sonja op woensdag, praatshow
- Ned. 2 - 19.22
Van gewest tot gewest, regionale info
- Ned. 2 - 20.10
Nederland C, kunstinfo
- Ned. 2 - 20.45
Ik red me wel, film
- Ned. 2 - 21.25
Een diner in M'unchen, dok.
- Ned. 2 - 22.45
Den Haag vandaag

Donderdag 3 okt.

- BRT 1 - 18.10
De Freggels, strips
- BRT 1 - 18.35
Rondomons, jeugd magazine
- BRT 1 - 19.00
Fileren van vis
- BRT 1 - 20.25
Hoger-lager, kaartspel
- BRT 1 - 21.05
Panorama, info
- BRT 1 - 21.55
De kracht van een vrouw, serie
- BRT 2 - 19.00
Torhout-Werchter 1985,
- BRT 2 - 20.25
Richard III, teater
- Ned. 1 - 15.30
De fauna van Noord-Amerika, dok.
- Ned. 1 - 16.00
Daktari, serie
- Ned. 1 - 19.00
De familie Robinson, nieuwe serie
- Ned. 1 - 20.28
Op de grens van twee werelden, info
- Ned. 1 - 22.20
Tijdslein, info
- Ned. 2 - 19.12
De eerste de beste, rekords
- Ned. 2 - 20.00
Kieskeurig, verbruikersinfo
- Ned. 2 - 20.25
Rollercoaster, film
- Ned. 2 - 22.45
Den Haag vandaag

Vrijdag 4 okt.

- BRT 1 - 18.20
Star trek, SF-serie
- BRT 1 - 19.10
De blauwe planeet, dok.
- BRT 1 - 20.15
De slag om de Ardennen, dok.
- BRT 1 - 21.25
150 jaar spoorwegen in België, show
- BRT 2 - 19.00
1 week sport
- BRT 2 - 20.25
De eenzame wreker, western
- BRT 2 - 22.10
Premiere-extra, filminfo
- Ned. 1 - 19.15
Ruud en Leonie, praatshow
- Ned. 1 - 20.28
De brekers, nieuwe serie
- Ned. 1 - 21.00
In de hoofdrol, praatshow
- Ned. 1 - 21.55
Avro's aktualiteiten
- Ned. 1 - 22.45
Mash, serie
- Ned. 1 - 23.52
Geen genade voor rivalen, film
- Ned. 2 - 19.12
De leeuw moet los, musical
- Ned. 2 - 20.00
Kro's wereldcircus
- Ned. 2 - 20.50
Hints, kwis
- Ned. 2 - 21.20
Lou Grant, serie

Een film per dag

Zaterdag 28 sept.

Mc Vicar
Engelse film uit 1980 gebaseerd op het ware verhaal van de roofovervalver John McVicar die veroordeeld werd tot 23 jaar gevangenschap. In de nor studeerde hij sociologie en kwam na acht jaar vrij... (Ned. 2, om 23.40 u.)

Zondag 29 sept.

Le général dorme debout
Italiaanse film uit 1972 met o.a. Ugo Tognazzi. Umberto Leone, een kolonel, wacht op zijn laatste bevordering tot generaal. Die krijgt hij echter niet. Totaal teleurgesteld schrijft hij een boek over de militaire carrière en de bevorderingspolitiek... (RTL, om 17.00 u.)

Maandag 30 sept.

Flic de choc
Franse film uit 1983. Marie-Christine wordt vermoord net voor zij een en ander uit de doeken wil doen over een bende die gespecialiseerd is in kidnapping en prostitutie... (RTL, om 21.00 u.)

Dinsdag 1 okt.

Un condamné à mort s'est échappé
Franse film uit 1956. Luitenant Fontaine van het Franse Geheime Leger wordt door de Gestapo gearresteerd. Tijdens zijn overbrenging probeert hij tevergeefs te ontsnappen. Eens in zijn cel, pakt hij het anders aan: geduldig, methodisch en efficiënt... (RTL, om 21.50 u.)

Woensdag 2 okt.

Man uit Philadelphia
Amerik. film uit 1959. Tegen de traditie in en tegen de wens van de „gevestigde klasse” wordt de eenvoudige Tony Lawrence een gewaardeerde en rijke advocaat. Hij zet zijn carrière op het spel om een aan lager wal geraakte vriend te verdedigen... (BRT 2, om 21.05 u.)

Donderdag 3 okt.

Rollercoaster
Amerik. rampenfilm uit 1977 over een afperser die met aanslagen op pretparken dreigt, als niet aan zijn eisen voldaan wordt... (Ned. 2, om 20.25 u.)

Vrijdag 4 okt.

De eenzame wreker
Amerik. misdaadfilm uit 1972. Beklemmende film over de gebeurtenissen in het stadje Lago dat door bandieten geterriseerd wordt. De machteloze inwoners doen een beroep op een zwerver om hen van de gangsters te ontdoen... (BRT 2, om 20.25 u.)

door-de-weeks

Onthouden

In het rijke Vlaamse toneellevens gebeurt altijd wel wat dat verwondering wekt, zowel op als naast het podium. Het ene teater (Fakkell) opent een luxe-huis, het andere moet de boeken neerleggen. Dat laatste overkwam even geleden het Gentse Arena Teater, met een nogal indrukwekkende schuldenlast aan RSZ-bijdragen en lonen. Als musicale groep vormde Arena een vrij uniek gezelschap in Vlaanderen, waarvan het verdwijnen beslist een leemte zou nalaten. Maar, waar de nood het hoogst is, enz.

ARENA bestaat niet meer, maar werd - via een behoorlijke steun van de Vlaamse Gemeenschap - geïntegreerd in het Koninklijk Ballet van Vlaanderen. Het gezelschap heeft nu als thuishaven Antwerpen (waar het wellicht een eigen werkhuis zal krijgen), wat niet wegneemt dat Gent voor de toekomst als geheel afgeschreven moet beschouwd worden.

De groep handhaaft uiteraard haar oorspronkelijke naam niet meer en is nu een volwaardige afdeling van het Ballet van Vlaanderen, dat nagenoeg alle artiesten en technici op zijn loonlijst plaatste. Men is ervan overtuigd dat deze operatie de Vlaamse musicalbedrijvigheid gered en voor de toekomst meer armsgeslagen gegeven heeft. Zo wordt de programmatie opgevoerd en zijn er zeer hoopvolle vooruitzichten voor belangrijke optreden-reeksen in Nederland.

Allereerst wordt de succesvolle „Piaf” productie hernomen, zijn er „Jesus Christ Superstar” en „My fair Lady” voorstellingen in voorbereiding en verder wordt er onderhandeld over de rechten van een aantal andere werken, onder andere de befaamde „Evita”. Er is dus meteen werk genoeg aan de winkel en daar is men nu volop mee bezig.

„Piaf”, door Pam Gems geschreven naar het turbulente leven en de grootse carrière van de geniale Franse „straatmus” Edith Piaf, wordt vanaf 30 september tot 13 november, in 15 opvoeringen gebracht in de Singel te Antwerpen en te Gent in de Opera en het Socio-Kultureel Centrum Vooruit. De voorstellingen gaan in een vernieuwde versie met live-orkest onder leiding van Bart Bracke. Informatie hierover kan verkregen worden bij het Ballet van Vlaanderen, Keizerstraat 14 Antwerpen, telefoon 031/34.34.38.

Proeven

Bomen, heesters, bloemen... een van de fraaiste verzamelingen van Europa bevindt zich in het Arboretum van Kalmthout, een rijke botanische tuin van ruim 10 hektaren, zowat 20 km ten noorden van Antwerpen, vlakbij het station „Heide”. Tot en met verkiezingsdag 13 oktober wordt daar een tentoonstelling gehouden van hier vrijwel onbekende exotische groenten. Tevens is er op bepaalde dagen ook gelegenheid tot consumptie. Wat dacht u van een hapje Shungiku om te beginnen?

SHUNGIKU is een Japanse herfstgroente (als bloem behorend tot de krisantenfamilie) en geeft een heel delicate smaak aan soepen, sausjes en omeletten. Gobo is een Japanse wintergroente waarvan de geschildte wortel als onze schorseneren gegeten wordt. Pak-choi is een plant uit Taiwan die - niet bloemend dan

- in zijn geheel gegeten wordt. Sigaarwortels komen uit China en zijn daar in de winter wat wortels bij ons zijn. De aardpeer - met zijn flinke knollen - wordt gretig gegeten door de Noord-Amerikaanse Indianen.

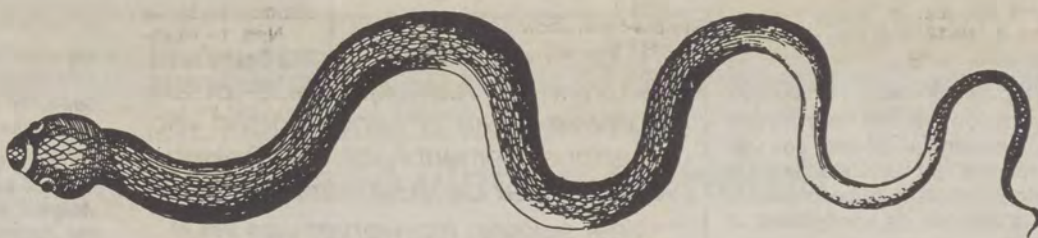
In het Arboretum wordt nog veel, veel meer getoond. Bij voorbeeld zowat 15 slasoorten, waaronder

knopkruid, koolrabi, rode tuinmelde, koriander, kardoer, snijbiet, enz. De tentoonstelling wil het publiek sensibiliseren tot het gebruik van meer verschillende groenten, ter verbetering en variëring van de dagelijkse voeding die er ook gezonder door wordt.

De finale van het proeven gaat door tijdens het weekeinde van 12 en 13 oktober met consumptie van (een beetje afhankelijk van de dag). Indische, Chinese, Noord-Afrikaanse, Koreaanse en andere bereidingen. Op zaterdag 5 oktober gaat er een studiedag in het Arboretum door over allerhande groenten en kruiden, met een uitvoerige, uiteraard ongewone groentelunch die wel 500 frank gaat kosten (een peulschildus).

Nog twee redenen om meteen naar Kalmthout te snellen. Alle getoonde groenten, zelfs de meest tropische, zijn in de eigen moestuin teelbaar... en het Arboretum heeft een, weliswaar beperkte, hoeveelheid zaden voorhanden. De toegangsprijs bedraagt slechts 100 frank, maar dan kunt u ook de hele plantentuin bezoeken, waar in de vroege herfst de eiken, toverhazelaars en esdoorns voor een toverachtig schouwspel zorgen.

ASPIS VULGARIS

*tIs de brilslangh die tlaerste siet
maer hy sit altoos Geen Ommeceer te daesen
en siet niet wat eenieglyck siet.
tSerpent draegt brillen sonder glaesen!*

Deze maand in Sport Magazine

België - Holland
De definitieve afrekening

Andre Daina
De scheidsrechter van het Heizeldrama

Serge Reding
Dood in Manilla

Phil Anderson
De tweede man

Tennis
Mc Enroe & Mandlikova

Rally
Timo Salonen

Basket - Volley - Handbal
Een overzicht

Poster
Mary Decker-Slaney

Meespelen (98)

Onze 96ste opgave werd korrekt beantwoord door 36 WIJ-lezers. Het was inderdaad *Theodoor Herzl* (1860 - 1904), auteur van „Der Judenstaat”, die de auteur was van het merkwaardige citaat.

Het boekenpakket gaat deze week naar de heer *Lode Cardoen* uit de *Blauwvoetstraat 33 te 8320 Brugge 4*. Proficiat!

Natuurlijk spelen we verder. Hieronder volgt een nieuwe opgave. Indien U denkt de juiste oplossing te kennen, stuur uw antwoord dan onverwijld naar: WIJ, „Meespelen (98)”, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel. U hebt tijd tot maandag 7 oktober. Veel succes. En zoals gezegd wordt de uitgave van volgende week, de 99ste, iets speciaals, zowel wat opgave als prijzenpot betreffen.

DE man wiens naam wij zoeken was een Engels kolonisator die vooral in de tweede helft van de 19de eeuw leefde. Hij maakte fortuin door de exploitatie van diamantmijnen in Zuid-Afrika. Hij streefde er naar de expansie der Boerenrepublieken in te dammen en de Britse regering erkende zijn British South Africa Company. Zijn imperialistisch streven was niet vreemd aan het uitbreken van de oorlog tussen Engeland en de Zuidafrikaanse Boerenrepublieken. Volgend citaat typeert deze kerel. Hoe heet hij?

„Wij, de Chartered, hebben nu het bestuur in handen genomen van het land benoorden de Zambesi, behalve het protectoraat in Nyassa-land. We hebben tevens al

onze concessies aldaar bevestigd gekregen... Ik geloof dat wij een goed antwoord kunnen geven aan de voorstanders van een Klein-Engeland, die er ons steeds maar van beschuldigen dat wij de lasten van de regering van Hare Majesteit al maar door vermeerderen, en dat de maatschappijen, als zij in moeilijkheden geraken, telkens een beroep doen op het moederland.

Het is net andersom: vier jaar lang hebben wij de bestuurskosten opgebracht voor een van uw Britse koloniale gebieden, omdat de regeringen niet in staat waren het Lagerhuis te vragen om bij te dragen tot zijn verplichtingen. Als we dan overgaan tot het gebied bezuiden de Zambesi, daar komen we eerst tot Matabeleland en Masjonaland. Nu is er over geheel die streek een beschaafd bestuur. Wij zijn er insgelijks eigenaars van het land en de ondergrondse rijkdommen. Ik was er voor kort, en ontmoette bijna al de hoofden van de Matabele. En ik kan zeggen dat zij tevreden zijn, en dit is begrijpelijk.”

1000 jaar bedevaart naar St.-Jakob

Compostela even bij ons

Eeuwenlang hebben duizenden pelgrims uit de vier hoeken van Europa langs de weg naar Santiago de Compostela genade en vergiffenis gezocht. Naast het boetebrengende aspekt wist de trek naar het verre Galicië ook een gevoel van Europese verbondenheid aan te kweken en een stroom van kunstwerken van alle disciplines. In het kader van Europalia Espa-c4-na wordt de bedevaart naar St.-Jakob tot leven gebracht in ons eigenste Gent. Of Compostela even bij ons in Vlaanderen.

BIJ duizenden — met miljoenen zelfs! — de rugzak op de schouder, de staf in de hand en getooid met de St.-Jakobschelp hebben edelen en gewone lieden ooit de tocht ondernomen. Nu reeds duizend jaar lang. Van enkele van hen kan men er nu nog hun reisverhaal er op nalezen in het Parijse „Centre d'Etudes Compostellanes”.

Vanuit Vlaanderen

Twee van de meest merkwaardige verhalen werden neergepend door mensen van bij ons: Jan van Doornik en Jan van Zillebeke. De eerste stond als volgt beschreven: „Hij is één van de handelaars uit Vlaanderen, zelfzeker en vertrouwend op de waarde van de Florijn. Rustig en vol vertrouwen, tuk op een goede maaltijd en een donzen bed, maar ook vastberaden en gehard.” Op maandag 25 februari 1488 vertrekt Jan vanuit Valenciennes met zijn broer-priester en enkele compagnons... Jan van Doornik, die slechts twee dagen in Compostela zou verblijven, doet over de hele tocht één jaar en elf dagen. Tot met zijn terugkeer op 7 maart 1489 houdt hij nauwgezet een reisdagboek bij. Tien jaar later overlijdt hij en men beitelst op zijn grafzerk: „... Hij was een wijs en voorzichtig man...”

In zijn reisverhaal noteert Jan van Zillebeke dat hij op Goede Vrijdag om 7 u. 's morgens aankwam. „... Er waren zoveel pelgrims dat ik geen logies kon vinden. Men moest dan maar in een ambachtshuis logeren.” Zillebeke vindt echter onderdak bij Vlamingen die er een hotelletje openhouden. Op Pasen bezoekt hij de katedraal maar is ontgoocheld omdat men er „niets” toont aan de bedevaarders: „Me dunkt dat men op paasdag toch iets zou moeten tonen aan de bedevaarders of open maken zoals dat elders gebeurt.” Zillebeke had wat graag het in de katedraal bewaarde lichaam van St.-Jakob met eigen ogen gezien...

Als straf!

Beide Jannen waren niet de enige Vlamingen die naar Composte-

la liepen, zij deden het wel uit eigen beweging. Dat was niet het geval met bij voorbeeld de driehonderd

Bruggelingen die er in 1305 als straf naar toe gingen of de honderd Kortrijkzanen die in 1326 de tocht liepen...

Hetzelfde overkwam honderd Kortrijkzanen maar die moesten „slechts” tot de zwarte lievrouw van Rocamadour lopen, op de weg naar Compostela...

De tentoonstelling Santiago de Compostela te Gent wil de brede geschiedenis van de bedevaarten tonen maar ook een overzicht geven van de invloed die de religieuze beweging op het artistieke, culturele en zelfs economische leven teweeg heeft gebracht.

St.-Jakob overwint de muzelmannen. Schilderij uit de katedraal van Compostela maar nu te zien in Gent.

Kandidaat

Uiteraard kon Jan Caudron niet ontbreken in dit rubriekje. Deze joviale, sportieve figuur is parlementslid voor het arrondissement Aalst. Op 13 oktober voert hij daar de VU-Kamerlijst aan.

Veel sukses, top-werver van WIJ!

Vraag: Veronderstel dat een teletijdmachine bestaat waarover U kunt beschikken. Naar welke tijd zou U zich laten terugflitsen en in de huid van welk personage?

Antwoord: „Graag zou ik me laten flitsen naar een

Kamerlid Jan Caudron met zijn beide kinderen op de schouders. Tussen zijn benen knelt hij zijn sekretaris Roel Van de Plas...

hopelijk nabije toekomst, naar een tijdperk waarin Vlaanderen werkelijk zelfstandig is, zichzelf bestuurt met eigen mensen en eigen middelen. De huid mag dezelfde zijn die nu rond mij zit, want daarin voel ik mij kiplekker.

Een autonoom Vlaanderen, maar dan wel in een betere, milieubewuster en rechtvaardiger wereld. Waarin de kloof tussen het rijke Noorden en het arme Zuiden wegvalt, met een eerlijke verdeling van de rijkdommen en kansen voor iedereen.

Een utopisch tijdperk misschien waar nog gelegenheid bestaat om aan sport te doen in een zuivere lucht en zonder lawaai. Ik zou namelijk nog eens in de Molenbeek willen duiken, zonder de „bekakt” uit te komen.

Vraag: U bent chef-kok van een Brussels restaurant in de buurt van het parlement. Welke politici zou U graag eens in uw eethuis ontvangen en welke maaltijd zou U hen voorschotelen?

Antwoord: „Alle politici die het geknoei met het vlees niet zo erg vinden, zou ik een hormonenvrije biefstuk voorschotelen met tomaten en sla gekweekt in een onbespoten moestuin. Met wat pikante azijn-saus erover.

Ik zou de vreemdelingen aantonen hoe de Vlamingen door de eeuwen heen steeds door vreemden bevoogd en uitgebuit, het op de duur normaal zijn gaan vinden dat „anderen” ons blijven domineren. Dat ons geld wegvloei naar het Zuiden en heus niet alleen naar Cockerill-Sambre!”

Vraag: Een buitenlandse televisiezender biedt U drie minuten zendtijd aan. Wat zou U de buitenlandse kijkers vertellen over Vlaanderen?

Antwoord: „Ik zou de buitenlandse kijkers vertellen wat een eigenaardig volk de Vlamingen wel zijn. Enerzijds vol talent, werkkraft en verbeelding om grote dingen te verwezenlijken en een rijke welstand uit te bouwen. Maar anderzijds zo onhandig en verdeeld om deze kwaliteiten politiek te verzilveren en dus op eigen benen te gaan staan.

Ik zou de vreemdelingen aantonen hoe de Vlamingen door de eeuwen heen steeds door vreemden bevoogd en uitgebuit, het op de duur normaal zijn gaan vinden dat „anderen” ons blijven domineren. Dat ons geld wegvloei naar het Zuiden en heus niet alleen naar Cockerill-Sambre!”

Vraag: Van welke muziek houdt U het meest?

Antwoord: „Bach, Beethoven, Bela-Bartok, Bocchrini, Brahms, Buxtehude, Brückner, Bizet, Bruch, Berlioz, maar ook onze Vlaamse Jan Blockx en Peter Benoit.

Als de namen maar beginnen met de B van Belcanto.”

Roelandslied

De tentoonstelling werd opgebouwd rond acht afdelingen. Een eerste afdeling behandelt de pelgrimage in haar geheel. Voorts wordt de oorsprong van de cultus belicht, de Spaanse tradities en de legendes. Een derde afdeling is geheel gewijd aan het heiligdom zelf: de katedraal, het mausoleum, het beeldhouwwerk, de kerkmeubelen en de stad zelf. Ook de verschillende types van de pelgrimage komen aan bod, de verschillende wegen en de juridische, liefdadige en spirituele hulp die de pelgrims langs de weg ontvingen.

Jip

Wij raden de tentoonstelling graag aan. Van 29 september loopt ze in de St.-Pietersabdij

op het gelijknamige plein te Gent. Open, op de maandag na, van 10 tot 18 uur. Wie meer wil weten kan zich ook aansluiten bij het Vlaamse Genootschap van Santiago de Compostela waarvan het sekretariaat zich bevindt in de St.-Andriesabdij, Zevenkerken te 8200 Brugge 2 (050-38.01.36).

In de vijfde afdeling ziet men de pelgrim op weg doorheen de ikonografie, met zijn uitrusting, zijn reisverhalen en zijn emblemen.

De zesde afdeling toont hoe inig de weg naar Compostela en de Europese kunst met elkaar verbonden waren. De pelgrimage heeft een groot aantal sporen nagelaten in de beeldhouwkunst, de architectuur, de literatuur en de muziek. Vézalay, Cluny, Conques, Toulouse, Leon en het Roelandslied zijn daar goede voorbeelden van.

De laatste afdeling is gewijd aan de ikonografie en de legende van de apostel Jakob zelf.

Het zoveelste schaakduel van de eeuw

Zoeken naar de waarheid omtrent Karpov en Kasparov

Anatoli Karpov en Garik Kasparov zitten dezer dagen weer tegenover elkaar. In een geladen duel om de wereldtitel schaken. Twee Russen met een totaal verschillende achtergrond. Karpov, een volbloed Rus die moeiteloos binnen getrokken lijnen door het leven wandelt.

KASPAROV, een mirakelboy half Armeniër en half Jood. De tweestrijd beoort de Russen. Dat is niet verwonderlijk. Zij wonen in het schaakland bij uitstek. De founding fathers zouden behoorlijke schakers zijn geweest, vijf miljoen Russen beoefenen deze denksport in klubverband, één op drie grootmeesters kwamen en komen nog steeds uit de Sovjetrepublieken, zes van de twaalf wereldkampioenen kwamen uit Rusland. Dit maar ter verduidelijking...

Een duel Karpov-Kasparov moet per definitie zwaar beladen op de schaakliefhebbers afkomen. De Westerse mentaliteit smeekt daar om.

Bobby Fischer

Karpov nam destijds de kroon over van de legendarische Bobby Fischer die eerder Boris Spasski had onderuit gehaald. Fischer blijft voor velen de grootste schaker uit de geschiedenis. De Amerikaan was al kandidaat-wereldkampioen op zijn vijftiende. Hij schaakte origineel en bevlogen. Het werkwoord „verliezen” heeft hij nooit willen (of kunnen) vervoegen. Daarom trouwens heeft hij vroegtijdig moeten afhaken. Fischer was „te groot” voor het schaakbord. Karpov volgde hem op zonder hem ooit te hebben geklopt. Waarmee niet gezegd is dat de nu al tien jaar regerende Anatoli geen waardig wereldkampioen zou zijn. Integendeel. Hij schaakte veel (in tornooien), verdedigde tweemaal succesrijk zijn titel tegen Victor Kortsjnoj en lag toch nog altijd 5-3 voor op Kasparov toen Campomanes, de voorzitter van de wereldschaakbond, zogezegd „op eigen gezag” een streep trok onder het als vijf en halve maand aanslepende duel tussen de twee protagonisten. Die beslissing werd, en wordt nog altijd fel aangevochten. In het Westen gaat men er van uit dat de voorzitter onder Russische druk handelde en daardoor „per definitie” Karpov bevoordeelde. Maar noch het ene, noch het andere kon worden bewezen.

In de voorbije weken verschenen nog al wat interviews met de betrokken grootmeesters. Wie deze gesprekken met elkaar vergeleek botste op (meerdere) tegenstrijdigheden.

Eén vaststelling staat voor ons echter levensgroot overeind: toen Kasparov in 1984 aan het duel begon stond voor „het Westen” vast dat hij zou winnen. Hij werd aange-

zien als een schaakgenie (wat hij wel zal zijn) en zou in hart en nieren weerstanden voeden tegen het voorgeschreven Russisch gedragspatroon. Hij stak daarmee fel af tegen de wat bleke Karpov die zich zou laten vereenzelvigen met het establishment, die rondrijdt in een Mercedes en een luxueuze villa bewoont. Het zal wel allemaal waar zijn (al kwam men er intussen achter dat Kasparov ook niet van honger sterft en door de Russische schaakfederatie nooit stiefmoederlijk werd bedeed) maar vast staat de Karpov in 1984 aanvankelijk de vloer veegde met Kasparov. Anatoli liet Garik alle hoeken van het schaakbord zien en liep snel 4-0 uit. Na negen partijen scheen de overwinnaar gekend. Het duurde evenwel tot de zeventiende partij vooraleer er nog eens een punt werd gescoord: 5-0. Het was dan een kwestie van dagen geworden...

De uitputting nabij

Maar Karpov geraakte nooit aan de verlossende „6”. Kasparov kwam geleidelijk aan terug in de wedstrijd: het werd 5-1, 5-2 en 5-3. Niets scheen onmogelijk. Karpov, zo heette het, was de uitputting nabij. Kasparov daarentegen groeide in zelfvertrouwen. Vandaar de verbijstering en kwade vermoedens toen het duel werd geschorst en niemand tot overwinnaar werd uitgeroepen. In september '85 zou helemaal opnieuw begonnen worden. Met beter omliggende afspraken. Het aan gang zijnde duel wordt, via een maximaal aantal partijen, beperkt in de tijd. Wie het eerste „6” haalt wint zonet wordt de leider na vierentwintig beurten tot wereldkampioen uitgeroepen. Karpov staat er opnieuw best voor: zaterdagavond, na een remise, was het 4-3.

Maar terug naar de vooroordelen rond het marathonduel van vorig jaar. Karpov knoopt er interessante bedenkingen aan vast. Zijn uitleg klinkt zeker even aanvaardbaar als deze van een aantal Westerse commentatoren. „Waarom, zegt Karpov, zou ik tevreden geweest zijn met dat plotse einde? Ik leverde twee winstpunten (5-3) in zonder dat dit mij enig voordeel bracht. Ik zou de uitputting nabij zijn geweest? Vermoed ik was ik ongetwijfeld maar ik was er zeker niet slechter aan toe dan Kasparov. Van zijn dokter vernam ik dat deze tijdens het duel negen kilo had verloren... Waarom die plots zo goed en sterk schaakte? Hij had bij 5-0 niets

meer te verliezen. Hij kon vrijuit, emotie- en risicoloos alles uitproberen. Dat viel hem mee. Maar wie zegt dat zulks zou hebben voortgeduurd? Bij 5-3 kwamen ook voor hem de winstkansen terug. Hij zou opnieuw nerveuzer zijn gaan schaken. De spanning zou ook voor hem opnieuw toenemen. Ik geloof echt niet dat hij uiteindelijk zou hebben gewonnen. Kasparov heeft zich toentertijd misrekend. Hij mag theoretisch nog zo sterk zijn, zijn analyses mogen onverbeterlijk zijn, hij mag over meer fantasie en een groter combinatievermogen beschikken, daarom win je nog niet noodzakelijk een slopend duel. Kasparov geraakt uit evenwicht wanneer hij met „iets nieuws”

wordt gekonfronteerd. Hij betrouwt teveel op zijn omgeving en te weinig op zichzelf. Toch geloof ik,” aldus Karpov, „dat ik het nu moeilijker krijg. Hij hoeft toch 48 gratis schaaklessen gekregen en bovendien is hij een jaar ouder geworden, heeft hij ervaring opgedaan.

Korrel zout

Een en ander moet natuurlijk met een korrel zout worden genomen. Al zit er voor de neutrale waarnemer in de bewering dat Kasparov graag drukte verkoopt, dat zijn omgeving alle mogelijkheden tot sfeerschepping genut.

Zoals het ook waar is dat Karpov

in de voorbije tien jaar toch al een en ander bewezen heeft. We herinneren ons de Griekse tragedie die destijds op de Filippijnen werd opgevoerd. Karpov geraakte 5-2 voor, Kortsjnoj kwam tot 5-5 terug maar de huidige wereldkampioen won alsnog het duel. Karpovs zelfdiscipline en beheersing zal met de jaren (hij is toch nog maar vierendertig) niet zijn afgenomen. Waaruit de lezer niet mag afleiden dat we meer sympathie koesteren voor Karpov dan voor Kasparov. Maar de challenger krijgt in de Westerse pers zoveel meer aandacht dan de titelverdediger dat we meenden daar toch te mogen op wijzen. Schaken is denksport en tegen de vermenging van sport en politiek, vanuit welke hoek ook, zullen we ons altijd blijven verzetten. Tegen beter weten in. En verder blijven we geboeid kijken, luisteren en lezen naar en over die vreemde wereld van twee mannetjes die rusteloos dagenlang pionnen blijven schuiven onder de hoogste mentale druk. Omdat er dus blijkbaar meer op het spel staat dan persoonlijk eer- en geldgewin. Zelfs voor twee Russen...

Kasparov en Karpov: geen onbekenden voor mekaar...

België-Nederland niet op de Heizel...

Europacups: de aanval loont...

Onze voetbalbond is niet langer baas in eigen huis. Zij leeft „onder toezicht”. Die konklusie ligt inderdaad voor de hand. België—Nederland, zo heeft de Fifa beslist, wordt niet in de Heizel gespeeld. Ondanks dit stadion, wat men er ook over zegge, niet onveiliger is dan een ander.

DE KBVB, die inmiddels besloot naar het Anderlechtstadion uit te wijken, zal daar wel niet gelukkig mee zijn en voor éénmaal kunnen we dat ook begrijpen. Niet omdat onvermijdelijk financieel verlies (de toeschouwerscapaciteit) zal worden geleden maar wel omdat we van oordeel zijn dat niemand ons de les hoeft te spellen.

Tot nader order

We weten heus wel dat er op 29 mei meerdere fouten, door meerdere instanties, werden gemaakt maar de Europese- of wereldvoetbalbond is de laatste die de mond mag opendoen. Ze is nog steeds

mée verantwoordelijk voor wat toen gebeurde en haar huidige houding getuigt van grote schijnheiligheid. België-Nederland zal niet in een heuse oorlog eindigen. Fifa en Uefa zouden dat kunnen én moeten weten. Vlamingen en Walen zijn niet beter dan anderen maar tot nader order werden er rond onze velden nog nooit toeschouwers de eeuwigheid ingetrapt, ingestoken of ingeschoten. Dat zal hopelijk ook op zestien oktober niet gebeuren.

Maar goed, terug naar het spel op de velden. De Belgische ploegen maakten een beste beurt tijdens de heenwedstrijden in de eerste ronde om de Europacups.

Wat ons daarbij vooral verheugde was dat Luik, Cercle Brugge en Waregem onomwonden voor het offensief kozen. Het kan dus, als men dat echt wil. Zelfs clubs die op dat vlak nationaal niet van een beste reputatie genieten kunnen meer en beter dan ze zelf vermoeden. Dat werd vorige week woensdag bewezen. Luik en Cercle hadden trouwens met groter verschil kunnen winnen. Om van Club Brugge maar te zwijgen dat in Portugal driemaal scoorde en daarmee een riante uitgangspositie verwierf voor de terugmatch. 4-3 is zoveel beter dan 1-0. Maar wedden dat men na een 1-0 nederlaag niet zou geblokkeerd hebben dat Club absoluut moet leren verdedigen. Het kwaad zit dus dieper dan vermoed. Niet enkel de trainers, de clubleiders en de spelers moeten overtuigd worden dat het ook anders kan. Zelfs sommige journalisten die nochtans zouden moeten opkomen voor de belangen van hun lezers-toeschouwers die, voor zover wij weten, nog altijd toegangsgeld betalen om enig „spektakel” te zien.

SPORT

Mijlpaal voor onze volksmuziek

IJslandsuite goed onthaald

Na de premiere op het Dranouter-folkfestival, waar een dankbaar publiek uitbundig met lof zwaaide deed de IJslandsuite Brussel aan. Het prachtige decorum van de Grote Markt maakt het gemakkelijker het verleden op te roepen, terwijl het anderzijds in schril contrast stond met wat op de planken werd gebracht. Een stuk dagelijks leven van de gewone mens van toen, zijn miserie en de noodzaak zes maanden weg te varen om het meestal grote gezin te voorzien van het dagelijks brood.

NET voor het optreden te Brussel zagen wij de kans even een praatje te slaan met Pol Rans, precies tien jaar geleden nog de zanger van pittige en aandoenlijke ballades bij de legendarische groep RUM.

Nachtegaal

Geruime tijd speelde Pol dan in

duo met Lieven Misschaert, en de elpee „Die nachtegaal int wilde” (uit bij Philips) is daar de prachtige herinnering aan.

In deze tachtigerjaren is Rans ook luitbouwer, en bestudeerde de konstruktie methoden van de Middeleeuwen tot nu. Zijn repertoire als solo-artiest met luitmuziek stamt uit de uitgaven van Phalesius (Leu-

ven, Emmanuel Adriaensen (Antwerpen), het Thysius manuscript, het Schoon Liedekensboek uit 1544 en Italiaanse, Duitse en Engelse bronnen.

Pol Rans: „BRT-producer Dree Peeremans en samensteller van de IJslandsuite liep enkele jaren rond met de plannen deze ooit op de planken te brengen, en toen het zover was hernieuwde hij zijn vraag of ik wou meedoen. Het grote probleem was dat ik intussen in Engeland (Swanage, Dorset) woon, maar ik ben hier wel regelmatig omdat ik voor de BRT-wereldomroep een programma over de Vlaamse muziek presenteer. Dirk van Esbroek doet zowat hetzelfde voor de Spaanstalige landen.

Ik combineer de overkomst zoveel mogelijk met enkele solo-optredens met mijn luitmuziek, zodat het echt de moeite waard loont om telkens over te steken. Het duo met Lieven Misschaert kon niet ver-

der, het werd onmogelijk om nog samen te repeteren.”

Over de suite zelf was Rans enthousiast: „Het is echt plezierig met Wannes van de Velde en Dirk te kunnen samenspelen en zingen, en ook met de anderen, we vormen een hechte groep waar iedereen gelijk is. De premiere op Dranouter was een meevaller, er kon her en der nog wat geschaafd en bijgevoerd worden, maar voor mij is het een merkwaardig gebeuren.”

Verdiende ovatie!

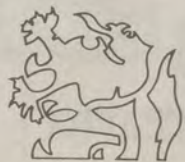
En dat vonden ook de talrijke toehoorders te Brussel die (wellicht ook omdat het gratis mee te maken was) uit alle delen van het Vlaamse land waren opgedaagd. Zichtbaar werd er van de zowat een uur durende suite genoten: de liederen, die vooral door Pol Rans en Wannes werden gezongen waren overtuigend, dan weer speels en

pittig. Bovendien werden ze op een technisch hoogstaande wijze gebracht en omlijst door de muzikanten. De brieven, die tussendoor door Kristien D'Hollander werden voorgelezen, waren aangrijpend, en het diep-menselijk aspect en een soort herkenning deed het publiek geboeid luisteren. Na een terecht ovatie brachten de elf dan nog maar eens het lekker „Visser-salfabet”! De Vlaamse volksmuziek bleef in flarden tussen de gotische gevels en torens nazinderen...

De IJslandsuite trekt tijdens de volgende zes maanden op toer langs onze Kulturele Centra en ook in Duitsland en Frans-Vlaanderen zijn data gepland. Er zijn nog enkele dagen beschikbaar, en organisatoren krijgen samen in volavondprogramma naast de suite nog een uurlang optreden van de diverse muzikanten met eigen werk dat in de lijn ligt van vernoemde muziekvorm. Contact en reservatie kan via de vzw De Nieuwe Maan, Wetstraat 67 te 2008 Antwerpen, (03/236.04.20). Een aanrader: doen!

Sergius D.

MIJN BEWOGEN JAREN, memoires (1920-1958)

De belangrijke memoires (1920-1958) van een man die in de naoorlogse Vlaamse Beweging een wezenlijke rol speelde, als één van de oprichters van de Volksunie.

FRANS VAN DER ELST

Frans van der Elst (Neder-over-Heembeek, 1920), advocaat, was één der oprichters van de Volksunie en was lange tijd partijvoorzitter en ook volksvertegenwoordiger. Is sedert 1974 senator. Werd in 1985 minister van staat benoemd.

In dit eerste deel van de memoires van Frans van der Elst (1920-1958) schrijft hij zo objectief mogelijk, over zijn kinderjaren, zijn jeugd, zijn studententijd, de naoorlogse periode met de repressie en de belangrijke politieke processen, de moeizame strijd voor de herleving van het Vlaams-nationalisme, de stichting van de Volksunie, tot en met zijn verkiezing in het parlement in 1958.

Frans van der Elst - De bewogen jaren, mijn memoires (1920-1958)

Formaat: 170 x 240 mm - 256 blz. tekst en 32 blz. illustraties

Paperback - 790 fr. en 950 fr. na 1 januari 1986.

HET BOEK VERSCHIJNT IN OKTOBER 1985.

WIE INSCHRIJFT VÓÓR 1 OKTOBER 1985 ONTVANGT EEN DOOR DE AUTEUR GEHANDTEKEND EN GENUMMERD EXEMPLAAR.

INSCHRIJVINGSTROOK

Terugsturen aan REDACTIE WIJ
BARRIKADENPLEIN 12
1000 BRUSSEL

naam _____

straat en huisnummer _____

gemeente en postcode _____

bestelt hierbij _____ exempl. van 'De bewogen jaren' aan 790 fr. per ex. (na 1.1.1986: 950 fr.). Verzendkosten inbegrepen

datum _____ handtekening _____

Etienne Le Compte te Aalst

Van zaterdag 28 september tot zaterdag 12 oktober loopt in het KB-kantoor op de Grote Markt te Aalst een tentoonstelling met werk van kunstenaar Etienne Le Compte. De schilder (die in Aalst in 1931 geboren werd) wordt de schilder van de levensvreugde genoemd ook al liep zijn levensweg niet altijd over rozen. Na een succesvolle loopbaan als jeugdschrijver onder

de naam Lode Stevenberg ging Le Compte definitief aan het schilderen. Bekend van hem zijn vooral zijn bloeiende boomgaarden (zie de illustratie) wat hem ooit deed uitroepen: „Ze maken van mij een schilder van bomen!”

Wie deze schilder en zijn warm werk wil ontmoeten raden wij een bezoek aan de tentoonstelling aan!

Herdenking Herman Van den Rieck

Voor de 26ste maal wordt, zoals steeds op het laatste weekeinde in september, de herdenking van Herman Van den Rieck gehouden te Borgerhout en te Antwerpen.

Zaterdag 28 september om 19 u. in de St.-Annakerk te Borgerhout (Goedendagstraat) een gedachtenisviering in herinnering aan allen die hun leven hebben gegeven voor of in dienst gesteld van het welzijn van onze Vlaamse gemeenschap.

Zondag 29 september: van 11 u. tot 12 u. een bezinningsstunde aan het eregraf van Herman op „Schoonselhof” te Antwerpen. Samenkomst aan de wachthof om 10 u. 45. Programma: een bloe-

menhulde, een „In Memoriam” samenzang en een toespraak door dhr. Paul Daels, voorzitter van het IJzerbedevaartkomitee. Bij ongunstig weer wordt de herdenking gehouden in de wachthof en brengen wij daarna samen de bloemen naar het eregraf van Herman

Men kan deelnemen aan de bloemenhulde door storting van 200 fr. op de bankrekening 407-3051171-25 Komitee Herman Van den Rieck te Borgerhout. Naam of de naam van de organisatie vermelden!

VERKIEZINGS- VERKIEZINGS- NIEUWS NIEUWS

Nummer 10!

Maandagmiddag werden de lijstnummers getrokken. De VU gaat naar de kiezer onder het nummer 10.

Gisteravond waren de affiches met dit nummer reeds klaar en gedrukt. Staat de papborstel klaar?

Wij verWachten Uw pamflet graag

Vorige week stond hier op deze plaats een stukje „Uw pamflet graag“ waarin wij aan alle VU-kandidaten vroegen hun persoonlijk verkiezingspamflet in tweevoud

naar de redactie op te sturen. Eentje voor het Volksunie-archief te Brussel en eentje voor de WIJ-redactie.

In het nummer van volgende week hopen wij immers een kollage te kunnen brengen van enkele originele briefjes, kaartjes of foldertjes. De WIJ van 3 oktober wordt trouwens opgestuurd naar alle 55 000 Volksunie-leden!

Jammer genoeg, en volkomen buiten onze verantwoordelijkheid om, sloop er een idiote zetfout in dit stukje. In plaats van: „Wij verwachten uw pamflet“ stond er: „Wij verkrachten uw pamflet“. Wat uiteraard niet de bedoeling was of is. Een aantal lezers reageerde hierop verontwaardigd. Wij bieden oprecht onze ekskuses aan voor deze ongelukkige lapsus. Maar nogmaals, het is buiten ons weten om gebeurd.

Dus herhalen wij onze oproep: stuur uw pamflet zo vlug mogelijk

naar WIJ, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel. Met dank voor de medewerking.

VU op radio en TV

In het kader van de haar toegemeten zendtijd op radio en TV is de Volksunie te horen en te bekijken op volgende dagen, uren en zenders.

Dinsdag 1 oktober:

Op RTL om 19 u.

Op BRT 1 en BRT 2 na het eerste TV-joernaal en de Weerman.

Dinsdag 8 oktober:

Op BRT 1-radio na het Nieuws en Aktueel van 13 u.

Op BRT 1 en BRT 2 na het eerste TV-joernaal en de Weerman.

Onthouden en kijken!

In de rand van het kongres

Mieke en Ronny zijn gelukkig de uitslag van de geldophaling en de daaraan verbonden tombola te kunnen meedelen.

Larus a. argentatus

Dit 23ste VU-kongres kostte honderdduizend frank. In de hoop een deel van deze organisatiekosten te dekken werd een omhaling gehouden. Alhoewel deze geldinzameling toch weer anders verliep dan gewoont.

Elke kongresganger kreeg bij het binnenkomen van de zaal een omslag, waaraan een wedstrijd verbonden was. Iedereen kon meespelen, van zodra hij een bijdrage in zijn omslag stopte. Op dit papier moest men aanduiden welke soort meeuw op de VU-affiches prijkt: de kleine mantelmeeuw (Larus fuscus graellsii), de zilvermeeuw (Larus a. argentatus) of de drieteenmeeuw (Rissa tr. tridactylus).

la). Aan elke omslag hing een nummertje voor de tombola.

De omhaling zelf werd een onovertroffen succes. Na leegmaking van de bijna duizend omslagen kon volgend resultaat voorgelegd worden: 10 Franse franken, 20 Nederlandse gulden, 100 Joegoslavische dinar, 1 Amerikaanse dollar, 500 Italiaanse lire, 1 Brits pond én 112 655 fr. Wat meteen een nieuw record betekent voor een VU-kongres!

De vogel op de VU-propaganda, zo bleek bij de trekking, is de zilvermeeuw (Larus a. argentatus). Dit juiste antwoord werd door ruim 600 kongresgangers gevonden. Onder hen werden drie prijswinnaars geloot, die elk een waardevolle vogelgids ontvingen uit handen van Mieke Bouve. De eerste prijs ging naar de heer Wim Verdonck, gewezen VU-voorzitter van Borgerhout.

Wat 'n volk!

Tot even v'o'or halfdrie vreesden wij dat de grote (blauwe) zaal van de Singel niet zou vol raken. Maar klokslag 14.30 bleek onze vrees ongegrond. Deze moderne zaal was eenvoudigweg te klein. De 1000 zitjes waren allemaal bezet. Zodat een hele groep kongresgangers noodgedwongen moest rechtstaan of op het podium zelf plaatsnemen. Zelfs de VU-kamerleden De Mol en Belmans vonden geen plaatsje in de zaal.

En dan waren er zoals steeds enkele tientallen militanten die het kongres aan de drankstand volgden en van daaruit bekomentarierden...

De Standaard...

Ook de pers was goed opgekomen voor deze VU-bijeenkomst. Over de verslaggeving op radio en televisie viel niet te klagen, althans niet in vergelijking met dat kongres van die andere partij, die zich nog steeds Vlaams durft te noemen. Maar uit de berichtgeving in de geschreven pers blijkt overduidelijk dat de verkiezingen steeds dichterbij komen: de bondgenootschappen worden andermaal onthuld.

„De Standaard“ presteerde het om het verslag over het Volksunie-kongres met één kolom af te doen, zonder één kiekje. Of amper 210 cm2 plaatsruimte! Diezelfde AVV-VVK-krant schonk wel 6 keer méér ruimte aan haar kommentaar over het CVP-kongres, netjes opgefleurd met twee grote foto's. Of ongeveer 1270 cm2 plaatsruimte, plus een editoriaal ernaast... Nu weten wij wel dat de CVP vooralsnog meer kiezers telt dan de VU (1 165 000 tegenover 588 000 in 1981), maar een verhouding van 6 tot 1 is toch buitensporig overdreven. Niet eens meer kristelijk...

Bruisende jeugd en wijze ervaring, samen op één kongres: Johan Sauer en Frans Van der Elst. Schouder aan schouder.

De heer Wim Verdonck won de eerste prijs. Hij was één van de 600 kongressisten die wisten dat de zilvermeeuw de vogel is van deze VU-kampanje.

Volksvetegenwoordiger Jan Caudron nodigt kongressisten uit hun duit in het mandje te doen...

Het VU-partijbestuur deelt mee...

Na afloop van het Volksunie-partijbestuur van maandag 23 september 1985 heeft algemeen voorzitter Vic Ancaux volgende mededelingen verspreid.

VU-kongres...

Het partijbestuur van de Volksunie is zeer tevreden over het VU-kongres van zondag. Duizendvijfhonderd enthousiaste deelnemers hebben vastberaden hun geloof bevestigd in het VU-programma. Zij zijn ervan overtuigd dat Vlaanderen in staat is werk te verschaffen aan wie wil werken en bovendien het werk te belonen in plaats van te bestraffen, op voorwaarde dat Vlaanderen de kans krijgt op eigen vleugels te vliegen.

... en CVP-bijeenkomst

Bij een evaluatie van het CVP-kongres, stelt het partijbestuur van de Volksunie vast dat de CVP zich inschrijft in het polarisatieschema van de liberalen en socialisten. Deze oprijving van de conflicten tussen de sociale ge-

ledingen van Vlaanderen, is voor ons volk een slechte zaak.

Dit dient het land niet en is volkomen in tegenstrijd met de broodnodige samenhang, die de Volksunie voorstelt en nochtans ook ingeschreven is in de kristen-democratische beginselen. De CVP verloochent aldus een belangrijk deel van haar eigen achterban en drijft zichzelf regelrecht in de armen van de uiterst conservatieve PVV en PSC.

Bovendien legt de Volksunie er de nadruk op dat op 13 oktober ook gekozen wordt voor het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering.

De „10 punten” van Geens

De afwijzing door minister Geens van het VU-voorstel om in de volgende Vlaamse regering een samenwerking te realiseren tussen de vier grote

Vlaamse partijen, laat de VU voor de rekening van Geens zelf.

De VU is in ieder geval beter geplaatst om het 10-punten programma van Gaston Geens te verwezenlijken dan hijzelf.

Door een grondwetsherziening onmogelijk te maken heeft de CVP immers belet dat het onderwijs en de wetenschap in hun volle omvang een Vlaamse zaak kunnen worden.

Stem voor CVP = stem voor Nothomb

In dat verband veroordeelt de Volksunie de houding van de CVP, die zich, zoals Dehaene verklaart, niet wil of kan losmaken van de Waalse CVP.

De Volksunie waarschuwt de Vlaamse bevolking dat een stem voor de CVP ook een stem is voor Nothomb, de beschermheer van Happart en de unitaristische nobiljon.

DE VOORLOPER VAN DE VLAAMSE MUNT

50 VLAAMSE FRANKEN

Geen Vlaming, die naam waardig, mag dit uniek kunststukje missen, als looppenning ter waarde van 50 fr., geldig over heel Vlaanderen waar de sticker met de tekst „Hier heeft en aanvaardt men de 50 Vlaamse Franken” hangt. Ook kunt U er weg mee in Uw lokalen, op ledenfeesten, bals, eefestijnen enz.

Ook de numismatische penning mag U niet missen: Goud: 14.240 fr. - Zilver: 1.650 fr. - Alpaca FDC: 220 fr. - Alpaca gepateneerd: 100 fr. - Samen in één luxe-schrijn: 15.545 fr. De looppenning is te verkrijgen tegen 50 fr.

Ontwerp en tekening: Frans Minnaert en Jo Deblieck. Idee: Albert Van Hove - Initiatief: Federatie Vlaamse Kringen (FVK).

Inlichtingen en bestellingen: Albert Van Hove, Guchtstraat 32, 9310 Lede, tel. 053-21.60.37.

Heeft CVP hand in het spel?

Liefkenshoektunnel uitgesteld of afgesteld?

Vorige week donderdag moest normaal door de kabinetsraad de bouw van de Liefkenshoektunnel toegewezen worden. Dit is niet gebeurd. De toewijzing werd voor onbepaalde tijd uitgesteld. Gevreemd wordt dat de zo noodzakelijke tunnelverbinding tussen Linker- en Rechteroever er zelfs niet meer komt.

Op 1 maart 1984 werden de aanbestedingsdossiers binnengebracht. Ze werden door de ambtenaren kritisch en onpartijdig onderzocht. Het bleek dat de groep Van Laere-De Meyer-Betonac de laagste prijs voorstelde. Sindsdien moesten zogenaamd nog een aantal zaken gepreciseerd worden. In feite werd op de achtergrond, onder impuls van de CVP, voortdurend gemeeneuvred om de werken niet toe te wijzen aan de bewuste firma, en aldus het oordeel van onpartijdige ambtenaren in de wind te slaan. Is de laatste kans voor de Liefkenshoektunnel verkeken?

Dreigende gevolgen

1) Indien de Liefkenshoektunnel niet wordt gebouwd, wordt de uitbouw van het havengebied gehinderd zodat de of-

fers van Wase grond en vele miljarden gemeenschapsgeld besteed op Linkeroever, te weinig renderen en er geen werkgelegenheid bijkomt.

2) Het gevaarlijk vervoer van het havengebied zal verder verlopen door de dorpskernen en de woongebieden.

3) De verzadiging van Kennedytunnel en Grote Ring rond Antwerpen zal onvermijdelijk nog toenemen.

4) Ook de werkgelegenheid zal zware klappen krijgen. De bouw wordt geschat op 300.000 mandagen die hoofdzakelijk zouden gepresteerd worden door arbeiders uit de streek.

Nu reeds zijn de effectieven bij het winnende bouwbedrijf afgeslankt tot

60 %. Inplaats van aanwervingen zullen er nieuwe afdankingen volgen.

Gans de streek alsmede de Gewestelijke Economische Raad van Vlaanderen hebben steeds de noodzaak van de Liefkenshoektunnel onderstreept. Toch heeft deze regering hiervoor nooit gemeenschapsgeld ter beschikking willen stellen, wat voor alle grote infrastructuurwerken in Wallonië wél het geval was. In haar communautaire wafelijzerpolitiek werden samen met de Liefkenshoektunnel de werken E5-E9 bij Luik goedgekeurd. Die werken zijn nu in volle uitvoering. De werken aan de Vlaamse Liefkenshoektunnel werden gedurende 1,5 jaar opgehouden en dreigen uiteindelijk voor onbepaalde duur uitgesteld te worden. Als Volksuniemandataris laak ik deze onsmakelijke vriendjespolitiek en hoop dat de Vlaamse kiezers de rekening aan deze regering en vooral aan de CVP zullen presenteren.

Nelly Maes, senator

De straat op...

VU-Kalken-Laarne en VUJO-kanton Wetteren houden niet zo van gesloten vergaderen en trekken met het VU-ideeëngood de straat op. Zo deden ze ook op braderijfeesten te Laarne.

Willem Vermandere voor VUJO-Mortsel

27 september e.k. moet een hoogtepunt worden in de jaarwerking van VUJO-Mortsel. De Westvaamse bard en beeldhouwer Willem Vermandere treedt dan op in het Mortselse Mark Liebrechtcentrum.

De toegangsprijzen werden vastgesteld op 200 en 250 fr. Help mee om deze avond (slechts twee weken voor de verkiezingen) te laten uitgroeien tot een waar succes. Zorg mee voor een uitverkochte zaal. Tot op 27 september in Mortsel.

Spring eruit, win de Lotto-buit.

Volksuniejongeren KU Leuven starten achtste werkjaar

Te midden de talloze politieke groepen en groepjes die telkenjare actief zijn aan de Leuvense Alma Mater, heeft VUJO-KUL zich reeds geruime tijd opgewerkt tot een vaste waarde in het Leuvense „politieke” studentenleven.

Ondanks de stijgende onverschilligheid onder de studentenmassa en de steeds verder groeiende individualisering van de student, slaagt VUJO-KUL er telkenjare in een niet geringe groep studenten warm te maken om de Vlaams- en Volksnationale VU- en VUJO-ideeën uit te dragen aan de universiteit.

Konfrontatie

Bij de start van het achtste werkjaar wordt alle energie onmiddellijk opgeëist door de verkiezingscampagne. VUJO-KUL draagt ruimschoots haar steentje bij. Zo komt er op dinsdag 8 oktober een verkiezingskonfrontatie met

de Leuvense studenten, en dit op de parking van het universiteitsrestaurant Alma II (Van Evenstraat, 12 u.). Nationaal voorzitter Vic Ancaux gaat er een konfrontatie aan met het VU-programma als onderwerp. Recht voor de raap en zonder zich te verschuilen achter nietszeggende twintig m2 affiches wordt het VU-programma er onderworpen aan de (eventuele) studentenkritiek. Geen politieke show dus, maar een open debat waar tegenspreken is toegelaten.

Amper twee dagen na de verkiezingen, op dinsdag 15 oktober komt er een debat met VU-fractieleider in de Vlaamse

Raad, Paul Van Grembergen (Kleine Aula, Hogeschoolplein om 20 u.). Het gespreksonderwerp is er de vraag of de VU nu al dan niet in de regering stapt. Alle VU- en VUJO-leden en militanten uit het Leuvense worden er alvast verwacht voor een eerste nabeschouwing bij de verkiezingen en tevens een voorzichtige blik op de toekomst.

Helpende handen

Op dinsdag 22 oktober komt er dan een open ledenvergadering waar de verdere activiteiten voor dit academiejaar worden besproken. Alle VU(-JO)-leden die te Leuven studeren zijn hierop natuurlijk van harte welkom. Vele helpende handen maken niet alleen licht maar ook beter werk. Neem eens contact op met VUJO-KUL: Erwin Meulepas (voorzitter), Geldenaakse Vest 50; Nico Moyaert (sekretaris), Fr. Lintstraat 190. (n.m.)

Woord van afscheid aan een vriend

In memoriam Dirk Boonrooy

Zaterdag 14 september werd te St.-Katelijne-Waver Dirk Boonrooy ten grave gedragen. Bij de uitvaart werd een afscheidswoord voor-gelezen dat wij bij wijze van laatste hulde integraal publiceren.

Dirk, beste Dirk jongen, wie had dit kunnen denken?... De wegen van een mensenleven zijn inderdaad één groot raadsel. Eén groot vraagteken...

Maandagmorgen 9 september jl. ben je, samen met je vrouwe en de kindjes ons nog komen opzoeken op de jaarmarkt in Katelijne om een ballon te halen voor Kenneth en Anke. Kinderhandjes zijn broos, want de ballons vlogen weg, weg naar de zonnige, blauwe hemel...

Dirk, wie in Godsnaam had kunnen vermoeden dat ook jij, enkele uren later zou wegzweven... weg van je vrouwe, weg van je kindjes, weg van ons allemaal, en dan nog wel voor altijd... Het heeft enige tijd geduurd vooraleer we de verschrikkelijke gevolgen van het verkeersongeval ten volle beseften.

Misschien heeft Diane de VU met bestuur en al, méér dan eens grondig verwenst. Het durfde inderdaad wel eens laat worden. Alhoewel wij ervan overtuigd zijn dat je gezin, in je voelen en denken absoluut op de eerste plaats kwam, konden we in alle omstandigheden steeds op je rekenen. Je nam je functie als bestuurslid van de Volksunie en VUJO-afgevaardigde zeer ter harte. Je was niet het type met de grote mond, je hield meer van daden.

Als er afspraken gemaakt werden om te werken, of het nu was om borden te plaatsen, of het om een activiteit van de Berthouderskring ging, of om samen met je vriend Ludo een vergadering of discussieavond van de VUJO bij te wonen, je was steeds paraat. Vuil, grof werk of keuvelen met je Vlaamse vrienden tussen pot en pint, het maakte voor jou geen verschil uit. Je vond het je plicht om voor de Vlaamse Zaaik te getuigen en je deed het dan ook. Op je eigen manier. Stil maar kordaat...

Voor zover we ons kunnen herinneren ben je slechts één keer je belofte niet nagekomen en dat was gisteren. Je had beloofd Dirk, niet alleen de mosselen klaar te maken, maar ook de saus. Zoet-zure had je voorgesteld, want daar had je een goed recept van zelf je. We hebben het dan maar zelf gedaan Dirk en eerlijk, de saus was niet lekker... Dat

was niet de eerste keer dat we aan den lijve ondervonden dat we je moesten missen, Carlos met z'n borden kan er ook van meepraten.

Hemelsged is het Dirk, dat we juist bij jouw uitvaart, jij die nooit zelfs een vlieg heeft kwaad gedaan, tegen een muur van onbegrip, van antipatie als het ware stuitte toen we, er vast van overtuigd jou wensende te verwoorden, de pater gingen vragen of je kist tijdens de dienst met de Leeuwevlag mocht bedekt worden en of, voor het verlaten van de kerk onze Vlaamse Hymne mocht gespeeld worden. Het mocht niet... Harde woorden zijn er gevallen Dirk, pijnlijke woorden. De eerwaarde pater kende waarschijnlijk onze sterke, Vlaamse vastberadenheid niet. Nu wel.

Je zult het van hierboven wel gezien

hebben Dirk, de vlag lag erop! Ze hadden ze weliswaar zo klein mogelijk gevouwen... maar ze lag erop! En heb je het gehoord, „De Vlaamse Leeuw“? Ontroerend was het toen we een oudere heer snikkend tegen iemand hoorden zeggen dat dat het pakkendst geweest was van de ganse uitvaartliturgie.

Ach Dirk, je was nog zo jong, pas 27 geworden. Je had voor de Volksunie en voor ons nog zoveel kunnen betekenen. Waarom het zo moest aflopen zullen we wellicht nooit weten. De zin van dit alles weet alleen Hij die niet alleen alle leven geeft, maar zoals blijkt het ook neemt... Eén ding is zeker Dirk, zowaar we Vlamingen zijn, we zullen je nooit vergeten. Met onze ogen gericht op de zwart-gele Leeuwevlag doen we deze belofte, aan jou, aan Diane, Kenneth en Anke, je ouders, schoonmoeder en familie.

Je naam zal nooit uit onze fichebak verdwijnen...

VU-Antwerpen (arr.) betreurt dralen

Liefkenshoektunnel: neen, Cointe wel!

Het arrondissementeel bestuur van Volksunie Antwerpen protesteert tegen het ergerlijk dralen van de regering met het dossier van de Liefkenshoektunnel. Hierdoor loopt Antwerpen het gevaar dat de beslissing tot uitvoering van deze, voor Antwerpen en het Waasland, voor de haven op de linkeroever en voor het veiliger vervoer van gevaarlijke stoffen, zo noodzakelijke verbinding op de lange baan wordt geschoven.

Op dezelfde kabinetsraad waar de Liefkenshoektunnel werd uitgesteld, kreeg het Waalse gewest wél de als compensatie-beschouwde aanbesteding van de tunnel te Cointe toegewezen.

Vermits het dossier van de Liefkenshoektunnel technisch beslissingsklaar is valt te vrezen dat het uitstel moet toegeschreven worden aan pogingen van financiële groepen om te allen prijze de

opdracht in de wacht te slepen, zelfs al moet dit gebeuren ten koste van gevaarlijk uitstel.

Het wordt dan ook de hoogste tijd dat het Antwerpse belang, dat overigens duidelijk het hele land ten goede komt, door de centrale regering gerespecteerd wordt.

FVV-Antwerpen 10 jaar

Op 27 september a.s. om 20 u. in het Cultureel Centrum, Driekoningenstraat 126 te Berchem, viert de Federatie Vlaamse Vrouwen provincie Antwerpen, haar 10-jarig bestaan.

Op het programma: woordkunst met Ingeborg Mollet en de kleinkunstenaar Ria Geraerts.

KANTONNALE VOLKSUNIE-MEETING

TE ESSEN
OP 28 SEPTEMBER 1985 OM 20 U.
PLAATS: PAROCHIECENTRUM -
KERKSTRAAT
INKOM: GRATIS
SPREKER: HUGO SCHILTZ

Schoten naar randgemeenten

Onze uitstap 1984 ligt nog vers in het geheugen: het hartverwarmend bezoek aan het schooltje van Komen en het bezoek aan het museum van de Vlaamse Strijd te Bellem, waar wij bij de laatsten waren die Flor Grammens nog bij leven hebben gegroet. Dit jaar bezoeken wij enkele Brusselse randgemeenten.

Programma:

Vertrek met autocar: Marktplein Schoten om 8 u. 45.

Voormiddag: bezoek aan museum Felix De Boeck te Drogenbos o.l.v. dhr. Jan De Kelder.

Middagpauze: in het ontmoetingscentrum „Westrand“ te Dilbeek. Brabantse koffietafel voor alle deelnemers.

Namiddag: wandeling naar Beersel met gids door het prachtige Pajottenland. Alternatief voor de niet-wandelaars: per autocar naar Beersel.

ANTWERPEN

SEPTEMBER

- 26 **HERENTHOUT**: in zaal „t Molenhuis“ komen Pascal Van Looy (Dosefel), Staf Driesen (moderator) en Jo Bellemans (volksvertegenwoordiger) praten over art. 59bis of de federalisering van het onderwijs. Aanvang: 20 uur. Org.: Vlaamse Kring Netevallei.
- 27 **ANTWERPEN**: 12e Herfstbladerenbal in zaal Harmonie, Mechelsesteenweg. Inrichters: VNJ-JSK gewest Antwerpen.
- 27 **BERCHEM**: Viering 10 jaar FVV. in het Cultureel Centrum, Driekoningenstraat 126, met Ingeborg Mollet, woordkunst en Ria Geraerts, kleinkunst. Prijs: 200 fr. Aanvang: 20 u.
- 27 **HERENTALS**: om 20 uur in het St.-Jozefsinstituut. Harrold Van De Perre spreekt over Jan Van Eyck „Het Arnolfiny dubbelportret“. Org.: Kult. Kring De Wijngaard.
- 28 **PUTTE-BEERZEL**: 6de Vlaamse nacht in zaal „De Wildeman“, Mechelbaan, Putte. Inkom 100 fr. Deuren: 20 uur. Org.: VU-Putte-Beerzel.
- 28 **ESSEN**: Kantonnale verkiezingsmeeting in het Parochiecentrum, Kerkstraat. Inkom gratis. Aanvang 20 u., m.m.v. Rik Jorissen. Spreker Hugo Schiltz.
- 28 **BOECHOUT-VREMDE**: Jaarlijks Leeuwenbal in de bovenzaal van het Gildenhuis te Boechout. Orkest The Kimberly's. Aanvang 20 u. 30. Kaarten 100 fr. (80 fr. in voorverkoop.)
- 28 **DESSEL**: VUJO-fuif, DJ L.D.D., in het Parochiecentrum te Dessel. Aanvang 20 uur. Inkom 50 fr.
- 28 **EDEGEM**: Grill-avond, vanaf 19 uur in lokaal „Drie Eiken“, Drie Eikenstr. 128. Vooraf inschrijven, tel.: 03-457.11.51. Inrichting: VNSE.
- 29 **HERENTALS**: Zaal „Pax“. Gaston Durnez en dhr. Cothvoogel spreken over humor in de letterkunde. Gaat gepaard met tentoonstelling en boekenbeurs. Om 13 u. 30. Org.: Dr. Versmissenkring Hoogstraten.

OKTOBER

- 5 **EDEGEM**: VU-afdelingsfeest in zaal „Elzenhof“, Kerkplein 3. Etentje gevolgd door verkiezingsbal. Voor het etentje vooraf inschrijven tel.: 03-440.40.57. Aanvang etentje: 20 uur. Aanvang bal: 21 u. 30.
- 5 **EKEREN**: Sociaal dienstbetoon door Bart Vandermoere in zaal „De Boterham“, Veltwycklaan 23. Van 13 u. 30 tot 14 u. 30.
- 5 **HULSHOUT**: Jaarlijks teerfeest in de parochiezaal van Hulshoutcentrum. Deelname in de kosten: volwassenen, 300 fr; kind - 15 jaar 200 fr. Inschrijven tot 29 sept. (015-22.26.20). Org.: VU-Hulshout.
- 5 **EINDHOUT-LAAKDAL**: Bal Vu-Laakdal in zaal Dennenoord.
- 5 **MERCHTEM**: Jaarlijk bal in zaal Harmonie, Stooftstraat om 20 u. 30.
- 6 **WOMMELGEM**: Dienstbetoon door Jef Van Haesbroeck in „Den Klauwaert“. Van 11 tot 12 uur.
- 11 **BRASSCHAAT**: VU-bal in zaal Berkenhof, Middenkaant. Aanvang: 20 u. 30.
- 12 **WESTERLO-HEULTJE**: Verkiezingsbal in het Ernest Sterckx Sportcentrum. Aanvang 20 u. 30.

Art. 59bis te Herenthout

Wij nodigen u vriendelijk uit op een voordracht gevolgd door vraagstelling op vandaag donderdag 26 september om 20 uur. In het Molenhuis, Molenstraat te Herenthout spreekt Pascal Van Looy, grondwetdeskundige over het belang van de herziening van artikel 59bis. Vragen die zullen behandeld worden: waarom is er zoveel tegenkanting?, waarom worden aan Vlaanderen

nu 9.500 jobs onthouden?; waarom wordt er 7.000 fr. meer uitgegeven voor een Waals kind dan voor een Vlaams kind?

Deze vragen en nog vele andere zullen die avond beantwoord worden. De slottoespraak wordt gehouden door de lijststaandevoerder Jo Belmans. Staf Driesen treedt op als moderator.

ALLE ROUWKLEDING voor dames en heren

De meest uitgebreide kollekties zwart en grijs voor dames en heren. Alle denkbare maten!

Alle retouches worden direkt gedaan terwijl U rustig van een koffie geniet

SKM

De Grote Belgische Modezaak

SUCCES KLEDING MEYERS

Boomsesteenweg 35 Aartselaar

Oude Autostrade Antwerpen-Boom-Brussel

OPEN: alle dagen van 9 tot 18 uur - vrijdag feest- en koopjesavond tot 21 uur - zaterdag van 9 tot 18 uur - zon- en feestdagen gesloten.

EBES

Belangrijke energieleverancier in Vlaanderen!
80 jaar werkgelegenheid voor duizenden mensen...
80 jaar dynamische deelname aan de economische ontwikkeling van ons land!

EBES TOT UW DIENST

OOST-VLAANDEREN

SEPTEMBER

- 26 **LATEM-DEURLE-DE PINTE**: Paul Van Grembergen en Luk De Pesseroey over „Parlementsverkiezingen en de politieke toestand”. Voorstelling plaatselijke kandidaten. Om 20 u. 15 in Gemeenschapslokaal (achter oud-gemeentehuis) Deurle, X. De Cocklaan 5.
- 26 **LATEM-DEURLE**: Paul Van Grembergen en Luk De Pesseroey over „Parlementsverkiezingen en de politieke toestand”. Voorstelling plaatselijke kandidaten. Om 20 u. 15 in Gemeenschapslokaal (achter oud-gemeentehuis) Deurle, X. De Cocklaan 5.
- 26 **LATEM-DEURLE EN DE PINTE**: Paul Van Grembergen en Luc De Pesseroey over „Parlementsverkiezingen en de politieke toestand”. Voorstelling plaatselijke kandidaten. Om 20u15. Sporthal (in sport-centrum) Hoge Heirweg 64, Sint-Martens-Latem i.p.v. Gemeenschapslokaal Deurle.
- 28 **HERZELE-HILLEGEM**: Lekker Hutsepot festijn in zaal „De Rouck”, Dorp, Hillegem. Deelnameprijs: 250 fr. per persoon, kinderen 125 fr. Koude schotels aan 200 fr. Aanvang: 19 uur. Organisatie: VU-Herzele.
- 28 **LEDEBERG-GENTBRUGGE**: Voorstelling plaatselijke kandidaten. Gast spreker is Oswald Van Ooteghem. Gezellig samenzijn - brood met hoofdvlees en/of kaas en streekbier. In zaal „Weinstube”, Brusselsteenvoer 360 Ledeborg. Inkom: 100 fr.
- 28 **ERTVELDE**: Voorstelling tentoonstelling Michiel Maton. Inleiding door Jozef Maton. In het Vlaams Huis „De Veldbloem”, Hoge Avrijstraat 7. Aanvang 20 uur. Deze tentoonstelling loopt tot 28 oktober. Org.: VNKKE.
- 28 **GENT**: 16 u. 10, herdenkingsmis Leo Vindevogel in de kerk van de paters Dominikanen, Holstraat, Gent.
- 28 **HERZELE-HILLEGEM**: Lekker Hutsepot festijn in zaal „De Rouck”, Dorp, Hillegem. Deelnameprijs 250 fr. per persoon, kinderen 125 fr. Koude schotels aan 200 fr. Aanvang 17 uur. Organisatie: VU-Herzele.
- 28 **STEENDORP**: 2e pannenkoekenkermis in Taverne Bridge (hoek Geeloostraat - Kapelstraat) van 17 tot 21 u. Organisatie: VU-Steendorp.
- 29 **HERZELE-HILLEGEM**: Lekker Hutsepot festijn in zaal „De Rouck”, Dorp, Hillegem. Aanvang 11u30 tot 15 u. Organisatie: VU-Herzele.
- 29 **STEENDORP**: 2e pannenkoekenkermis in Taverne Bridge, van 15 tot 21 uur. Organisatie: VU-Steendorp.
- 29 **GENT**: Kult. Kring Dr. J. Goossenaerts Gent bezoekt het openlucht-museum Bokrijk. Autobus vertrek Gent - Koornmarkt: 7 u. 30, Sint-Pietersstation: 7 u. 40. Prijs: leden 300 fr., niet-leden 350 fr. Kinderen beneden 12 jaar 100 fr. Inschrijven en betalen per PCR Dr. J. Goossenaertskring Gent, 001-1352001-91, aantal personen vermelden.

OKTOBER

- 4 **GENT**: Arrondissementele verkiezingsmeeting in het Internationaal Kongres-Centrum, Stadspark te Gent. Gast spreker: Vic Ancaux. Sprekers: Frans Baert, Paul Van Grembergen, Oswald Van Ooteghem en Lieve Grypdonck. Animatie en presentatie: Jef Burm. Aanvang: 20 uur.
- 5 **GENT**: Verkiezingskaravaan. Deelnemers en belangstellenden verzamelen om 9u30 aan lokaal Tip-Top, Zwijnaardsesteenweg 510, Gent. Tel.: 091-22.87.07. Org.: VU-Gent-Zuid.)
- 5 **DRONGEN**: Mosselsoep in de Rijksbasisschool, Groenewandeling 80, van 20 tot 22 uur. Daarna gezellig samenzijn. Inkom 250 fr. Inschrijvingen bij Adelheid De Vleeschouwer 091-26.10.12, of Hugo Verbeke 091-26.18.69. Org.: Vlaamse Vriendenkring Drongen.
- 5 **SINT-GILLIS-WAAS**: Jaarlijks bal in de „Kring”, Kerkstraat. Kaarten kunnen bekomen worden op het nr 03-770.74.39. Enkele belangrijke verkiezingskandidaten zullen aanwezig zijn.
- 6 **ZWALM**: 1e mattetaartenfeesten in de Zwalmolen en op de binnenkoer van het Zwalmuseum, vanaf 10 uur, doorlopende bereiding, bakken en proeven van mattetaarten. Klankfilm door Paul Cauwels over Zwalm. Om 14 u. Rommel- en antiekmarkt. Om 15 u. geleide wandeling. Org.: Vrienden van de Zwalm-VTB-VAB Zwalm - Willy Schelstraete, pasteibakker Zottegem. Inkom vrij.
- 12 **KALKEN-LAARNE**: H. Eucharistieviering in Kalken kerk om 11 uur ter nagedachtenis van de overleden Volksunie-leden en Vlaams-Nationalisten van onze gemeente.
- 12 **LEDE**: Verkiezingsbal VU-Lede in zaal „Peanuts” (ex-Club), Roselstraat, Lede. Orkest: The Goebby's. Aanvang: 21 uur. Inkom: 100 fr. in voorverkoop, 120 fr. aan de kassa.

Rouw te Sint-Pieters-Leeuw

In memoriam
Bob Reygaerts

Toen men ons zondagmorgen mededeelde dat Bob die nacht op vierenvier-tigjarige leeftijd overleden was, blijven wij sprakeloos. Zaterdagmorgen hadden wij samen met onze voorzitter Bob nog ontmoet om affiches te komen ophalen en was hij nog de ganse dag op plaktocht geweest.

Bob was een van die intelektuelen die het basismilitantenwerk niet schuwde en die wij zoveel in de Volksunie kennen.

Dit was eigen aan zijn karakter en zijn opvatting van dienstbaarheid aan zijn volk en zijn medemens. Dit ideaal om zich voor iets volledig te geven kan men als een gouden draad door zijn leven terugvinden. Zowel op beroepsvlak, Bob was verbonden aan het college van Halle en gaf nog avondles Nederlands speciaal bestemd voor anderstaligen in de Brusselse Agglomeratie, als in zijn sociaal-kulturele en politieke inzet, deed hij dit met volle overgave.

Iedereen kon steeds beroep doen op hem, en geen enkel probleem of taak viel hem te zwaar. Zo was hij in het bestuur van het Davidfonds, waar hij met een zeer open ingesteldheid actief was en zo werkte hij vanuit zijn Vlaams-Nationale en Sociale beweging mee aan de opgang van de Volksunie in Sint-Pieters-Leeuw. Deze beweging was gestoeld op een groot optimisme en op het feit dat hij geen onrechtvaardigheid kon verdragen. Bob was tegelijkertijd rechtlijnig en radikaal voor zichzelf, maar verdraagzaam en open voor zijn medemens, die hij met een juiste en vaak niet van humor gespeende argumentatie wist te overtuigen.

De gemeenschap van Sint-Pieters-Leeuw en de Volksunie zullen Bob missen.

Wij zullen hem niet vlug vergeten.

Frans Adang,
gemeenteraadslid.

Openbaar vervoer en
toerisme te Sinaai

Nadat Volksunie-Sinaai zich lange tijd beijverde om het lot van Sinaai in de Buurtspoorwegenplanning i.v.m. de Z-kaart krijgt dit punt nu de aandacht van de voltallige gemeenteraad. Zowel de beleidspartijen CVP-VU als de oppositie scharen zich samen achter de VU-eis om een gelijk bustarief te bekomen voor de hele fusiegemeente Sint-Niklaas. VU-Sinaai is hierover dan ook te zeer verheugd.

Toerisme

In 1984 kon Toerismeschepen, Gustaaf Van Daele, op de bereidwillige medewerking rekenen van zijn commissie voor Toerisme, Fons van Hoydonck, bij de organisatie van de boottocht op de Moervaart van Sinaai naar Lokeren in samenwerking met de Vlaamse Vereniging voor Watersport, die 100 boten ter beschikking stelde van het publiek.

Dit initiatief kon in 1985 niet doorgaan daar de Moervaartbruggen van Sinaai

en Wachtebeke niet in orde waren om de plezierboten door te laten.

In 1986 zou dit weer spaak kunnen lopen. Het ophaalmechanisme voor de Moervaartbrug te Sinaai, dat niet in de oorspronkelijke aanbesteding van de nieuwe brug opgenomen was, is nog steeds niet besteld en nog veel minder geplaatst.

Gesprekavond te Sinaai
Vlaams-nationalisme
en Arbeidersbeweging

Op 4 oktober om 20 uur in zaal „De Kroon”, Sinaaidorp 17, bij Freddy en Marleen wordt een boeiende kulturele avond gepland. Het thema luidt Vlaams-nationalisme, Arbeidersbeweging en Sociale zekerheid. Dit belooft een flinke brok sociale geschiedenis en sociale aktualiteit te worden.

De moderator voor deze avond wordt

Fons Van Hoydonck doet dan als commissielid voor Toerisme een oproep aan schepen van Openbare Werken Mark Huys en senator Nelly Maes om de „Dienst der Zeeschelde” te activeren dit zo snel mogelijk in orde te brengen.

Nu kan deze brug niet geopend worden. De bezitters van een groot privé-jacht worden wel geholpen. Een grote kraan zet dan op hun aandringen de boten over de Moervaartbrug.

Noch de pleziervaart, noch het brede publiek, dat een toeristisch uitstapje op de Moervaart wil maken is hiermee geholpen.

Chris Group

VU-Tervuren krijgt VU-Gent op bezoek

Voor een fijne verbroederingsdag met de Volksunie afdeling Gent-Centrum is er op zondag 29 september een bijeenkomst op de markt van Tervuren om 10 uur. Alle geïnteresseerden en sympathizanten zijn welkom.

Programma

In de voormiddag zal Leo Everaert ons door „de Warande” leiden naar de huidige opgravingen van het oude kasteel van de Brabantse hertogen. Daarna brengt hij ons naar een uniek bouwwerk: een ijskelder uit 1820.

's Middags zullen we bij goed weer piknikken in het park. Bij typisch Belgisch weer kunnen we terecht in „De Bierkelder”.

's Namiddags geleide wandeling met Leo Everaert in het arboretum van Tervuren.

Einde van het programma rond 17 uur. De dag wordt afgerond met een gezellige warme of drisse drank in „De Bierkelder”.

Alle deelnemers krijgen ter plaatse een toeristische folder over Tervuren en een korte schets over de wandelingen.

VU-meeting
te Leuven

Nu vrijdag heeft om 20 uur in „Salons Georges”, Hogeschoolplein te Leuven de arr. VU-meeting plaats.

Niet zo maar een meeting maar een heuse „praatshow” met voorstelling van de kandidaten door Jan Van Dam. Op het programma: interviews met Willy Kuijpers, Rob Vandezande en Luk Vanhoorenbeek. Het hele gebeuren wordt afgewisseld met muziek, gratis tombola, enzovoort...

Komen! Het wordt beslist de moeite!

ZOEKERCJE

□ 24 j. tweetalige ongehuwde man met A3 mechanica getuigschrift, zoekt een gepaste betrekking (arbeider, tuinier of onderhoud) in het Brusselse of op de as Brussel-Aalst. Deed reeds 1 jaar stage bij het Rekenhof. Voor inlichtingen zich wenden tot volksvertegenwoordiger Dr. J. Valkeniers, tel. 02-569.16.04.

□ 24 j. gehuwde dame met diploma hoger secundair onderwijs, zoekt een betrekking als bediende in het Brusselse of op de as Brussel-Aalst. Deed reeds 1 jaar stage bij het Rekenhof. Voor inlichtingen zich wenden tot volksvertegenwoordiger Dr. J. Valkeniers, tel. 02-569.16.04.

BRABANT

SEPTEMBER

- 27 **LEUVEN**: VU-meeting in „Salon Georges”, Hogeschoolplein te Leuven.
- 27 **LINKEBEEK**: Diavoorstelling „Voeren in Vlaanderen”. Voordracht door Guido Sweron. In het Vlaams Cultuur Centrum „De Moelie”. Aanvang: 20 u. Inkom: 50 fr. Org.: VUJO-Linkebeek-Ukkel-Beersel.
- 28 **EPPEGEM**: 21e Nacht van Eppegem, in zaal Rubenshof. Aanvang: 21 uur. Muziek wordt verzorgd door „Waltra”. Organisatie: VU-Eppegem.
- 28 **EPPEGEM**: 21ste nacht van Eppegem, in zaal Rubenshof. Aanvang: 21 uur. Muziek wordt verzorgd door „Waltra”. Org.: VU-Eppegem.

OKTOBER

- 2 **SINT-AGATHA-BERCHEM**: Vormingsavond „Brussel uit de koelkast” in het trefcentrum „De Kroon”, J.B. Vandendrieschstr. 19. Sprekers zijn: dr. Yvo Peeters en Mon Vanduyck. Aanvang 20 u. Org.: Vormingscentrum Lodewijk Dofsel vzw. i.s.m. Karel Fulsfonds en FVV-Sint-Agatha-Berchem.)
- 5 **GRIMBERGEN**: Verkiezingsmeeting met Paul Peeters, Daan Vervaeke en Erik Clerck in de „Charleroihoeve” vanaf 20 u. Mogelijkheid tot het stellen van schriftelijke of mondelinge vragen.
- 5 **MERCHTEM**: Jaarlijks bal in zaal Harmonie, Stofstraat om 20.30 uur
- 5 **DWORP**: Jaarlijks eestfestijn in zaal „Ons Huis”. Op het menu: mosselen, tomaat-garnaal, haringlapjes, biefstuk, kindermenu. Vanaf 17 uur. Org.: VU-Dworp.
- 5 **ZAVENTEM**: VU-bal Groot-Zaventem in „De Koperen Kraan”, Mechelsesteenweg 488 te Nossegem-Zaventem.
- 5 **SINT-MARTENS-BODEGEM**: Groot Volksunie-bal in zaal Marina, Stationsstraat. Met Ron Van Dijk's muziekshow. Inkom 80 fr. Aanvang: 20 u. 30. Org.: VU-bestuur en gemeenteraadslid J. Van den Houte.
- 6 **DWORP**: Jaarlijks eestfestijn in zaal „Ons Huis”. Vanaf 12 uur. Org.: VU-Dworp.
- 8 **LEUVEN**: VUJO-KUL organiseert een verkiezingsmeeting om 12 uur in de universiteitsrestaurant Alma II. Gast spreker is Vic Ancaux.
- 11 **WEMMEL**: Haantjesfeest in zaal „Nachtegaal”, gelegen aan de kerk. Vanaf 18 uur. Org.: VU-Wemmel.
- 12 **WEMMEL**: Haantjesfeest in zaal „Nachtegaal”, gelegen aan de kerk. Vanaf 18 uur. Org.: VU-Wemmel.
- 12 **OPVELT-BIERBEEK**: Arrondissementeel VU-plakkersbal in zaal „De Welkom”.
- 12 **LOT**: Pannenkoeken- en uitsmijterskermis georganiseerd door VU-Kesterbeek, in café „Rio”, Dworpsestraat (tegenover Artic) te Lot.
- 13 **WEMMEL**: Haantjesfeest in zaal „Nachtegaal”, gelegen aan de kerk. Van 12 tot 16 uur. Org.: VU-Wemmel.
- 13 **LEUVEN**: Verkiezingsavond in Dortmunder Thier Brau Hof te Leuven. Org.: VU-Leuven.
- 15 **LEUVEN**: Avond met VU-fraktieleider in de Vlaamse Raad, Paul Van Grembergen in de Kleine Aula Hogeschoolplein. Thema: Stapt de VU in de regering? Org.: VUJO-KUL.

Biblioteekbeleid werpt vruchten af

Drukke week van openbare bibliotheek in Izegem

Het gaat goed met de Stedelijke Openbare Bibliotheek te Izegem, maar er kan nog meer volk naartoe komen. Zo ongeveer zouden we de perskonferentie kunnen besluiten waarop VU-schepen van Kultuur, Erik Vandewalle, samen met het personeel en de mensen van de beheersorganen van de bibliotheek, de Izegemse „Week van de Openbare Bibliotheek” voorstelde.

We kunnen intussen melden dat de 4.000ste lezer al ingeschreven is. Eind 1982 waren het er 3.466. Ook met de uitleencijfers gaat het snel opwaarts. Toch vindt schepen van Kultuur, Erik Vandewalle, dat op langere termijn 25 % of meer van de totale Izegemse bevolking bibliotheekgebruiker zal worden. Daarom deze „Week van de Openbare Bibliotheek”, een van de vele treden van het Izegemse bibliotheekbeleid.

Wedstrijd

Deze „week” omvat in Izegem een hele reeks initiatieven. Een ervan is een wedstrijd. Iedereen kan eraan deelne-

men, ook wie nog nooit voordien een voet in de bib binnenzette. Je moet alleen het cijfer van het aantal uitleningen tijdens de „week” raden en op papier zetten. Je kan bijgaand formulier uitknippen of elders (in de banken, in de post, in de bib zelf, enz.) een deelnemingsformulier vragen. De deelnemer hoeft niet in het wilde weg te raden. Hij en zij krijgen een steuntje: in de bib staat op een bord te lezen hoeveel uitleningen er in de voorbije jaren geweest zijn in de septembermaand. De rest is eenvoudig: invullen en in een bib laten afstempelen en afgeven.

De eerste prijs is een driedaagse reis

naar Parijs, geschonken door Pentareizen uit Izegem. Als tweede, derde en vierde prijs is er telkens een exemplaar van de „Gids voor Vlaanderen” geschonken door VTB-Izegem. Tot nu zaterdag kan men nog meespelen. En vergeet niet dat je bij het afleveren van je deelnemingsformulier gratis een „Wegwijs in de POB” meekrijgt.

Politieke debatavond te Wakken

Op vrijdag 27 september om 20 u. wordt in het cultureel centrum Hondius te Wakken een politieke debatavond ingericht met als vraag: Wat na 13 oktober? Er wordt gedebatteerd over een regering met of zonder de Volksunie of de socialisten, met of zonder raketten en belastingverzwaring of vermindering?

4 streekpolitici komen aan bod. Voor de Volksunie is dit Lieven Demedts uit Oostrozebeke, advocaat, eerste-schepen en tweede kandidaat op de provincieraadslid. Voor de CVP: Jacques Debode (Wielsbeke), PVV: Hubert Goethals (Wakken) en SP: Roger Vansteenkiste (Meulebeke). Moderator is Koenraad Degroote, gemeenteraadslid te Wakken.

Tweede Vlaams Dienstencentrum in arr. Roeselare-Tielt

Het arrondissementeel bestuur van de VU arrondissement Roeselare-Tielt is fier u de opening te kunnen aankondigen van ons tweede Vlaams Dienstencentrum 't Leeuwke, St.-Michielsstraat 23 te Roeselare.

Bij deze gelegenheid nodigen wij alle leden en sympathisanten uit op de officiële opening die doorgaat op 5 oktober 1985 om 17 u. op hogergenoemd adres.

Na de officiële opening is er een gezellig samenzijn voorzien waarop wij u hartelijk uitnodigen.

WEST-VLAANDEREN

SEPTEMBER

- 26 IZEGEM: Diamontage en -voordracht door Harold Van de Perre over Breughel. Om 20 u. in het Auditorium van de Muziekacademie, Kruisstraat 15. Toegangsprijs: 50 fr. Organisatie: V.S.V.K.
26 IZEGEM: Week van de Openbare Bibliotheek. Ook op 27 en 28 september.

OKTOBER

- 4 VELDEGEM: Meeting Houtland in zaal „Marmiete”, Rembertstr 103, Veldegem. Aanvang: 20 uur. Inlichtingen bij W. Van Houtte (20.81.15).
5 IZEGEM: Herdenkingsconcert Herman Roelstraete om 20 u. 30 in de Paterskerk, Roeselaarsestraat, Izegem. Medewerking: Het Kamerkoor Musica Flandrorum, o.l.v. A. Corijn; het Strijkkwartet Laetitia, o.l.v. M. Lequeux; D. Boehme hobo; R. Coryn, piano. Org.: Izegemse koorverenigingen m.m.v. VSVK. Kaarten: 200 fr. aan de ingang, vooraf 150 fr. bij J. Bogaert, Kortrijksestraat 166.
7 BLANKENBERGE: Meeting Oostkust in het „Brouwershof”, Grote Markt, om 20 u. 30. Inlichtingen: R. Plancke (61.06.77).
9 SINT-KRUIS-BRUGGE: Meeting Brugge in het „Gemeenschaps-huis”, Moerkerkesteenweg (vlak achter de kerk) om 20 u. 30. Inlichtingen: A. Heus (33.87.15).

VU-Voeren nodigt uit

De Volksunieafdeling Voeren nodigt uit op haar groots verkiezingsbal.

in de verkiezingsstrijd op te stellen.

In deze kleine Vlaamse strijdgemeente kan de afdeling zich de luxe permitteren om 2 gemeenteraadsliden

Ja, Mia en Jean zullen het in Voeren doen. Beschaam hun overtuiging en inzet niet, maar wees een stimulans door uw presentie op zaterdag 28 september in het Kursaal te 's-Gravenvoeren.

LIMBURG

SEPTEMBER

- 28 'S GRAVENVOEREN: Groot Vlaams volksbal in het Kursaal. Aanvang 20 uur. Org.: VU-Voeren.
29 MUNSTERBILZEN: Reuze kienavond in feestzaal Tim, Wijngaardstr.
29 GENK: VUJO-Limburg, bestuursvergadering om 10 u. in de Sky-molen.
29 MUNSTERBILZEN: Reuze kien-namiddag om 14 uur in feestzaal „Tim-sporhal”, Wijngaardstraat 7. Met sensationele prijzen. Org.: VU-Groot-Bilzen en andere VU-afdelingen. Iedereen welkom.

OKTOBER

- 4 AS: VU-verkiezingsbal in zaal „Elckerlyck”. Aanvang: 20 u. 30.
5 MUNSTERBILZEN: Groot VU-bal om 20 uur in feestzaal „Tim-sporhal”. Org.: VU-Groot-Bilzen. Alg. leiding: Burg. Johan Sauwens. Alle VU-mandatarissen zullen aanwezig zijn. Iedereen welkom.

Deelnemingsformulier reis

In drukletters a.u.b.

NAAM en VOORNAAM: .....

ADRES: .....

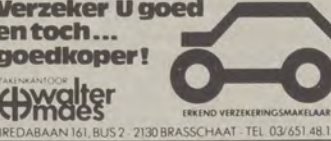
POSTNUMMER: .....

GEMEENTE: .....

Aantal uitleningen (volwassenen plus jeugd) in de Stedelijke Openbare Bibliotheek te Izegem tijdens de week van de openbare bibliotheek (23 tot 29 september 1985):

(vult in letters): .....

Aanbevolen huizen

<p>Loodgieter Dakwerken Veranderingswerken</p> <p>ALPANROOF</p> <p>Amerikalei 237 2000 Antwerpen Tel. na 19 u.: 03-238.88.40</p> <p>ZINK - LOOD - KOPER - P.V.C. WERKEN - NATUUR- EN ETERNITLIEIEN ASFALT - ROOFING - SHINGELS - SCHALIEN - DAKPANNEN SCHOUWEN - REINIGEN EN HERSTELLEN AFVOERBUIZEN - RIOLEN HANGGOTEN - BEKLEDEN VAN ZIJGVELS EN CORNICHE PLASTIEK- EN GLASKOEPELS EN DAKRAMEN</p> <p>GRATIS PRIJSOPGAVE</p>	<p>PVBA BERT</p> <p>Assesteenweg 101, Ternat Tel. 02-582.13.12</p> <p>VERDELER VOLKSWAGEN-AUDI</p>	<p> n.v. de winne-uyttendaele</p> <p>handeldrukkerij typo - offset fabrikatie omslagen - zakomslagen</p> <p>migrostraat 128, 9328 dendermonde-schoonaarde tel. 052-42.33.04 - 42.39.16</p>		
<p>KOSTUUMS EN BROEKEN</p> <p>in maatwerk ZO'VEEL BETER meesterkleermaker Vermees</p> <p>STEENHOUWERSVEST 52 ANTWERPEN T-231.35.83</p>	<p>GELD</p> <p>Onmiddellijk te bekomen bij</p> <p>FRANS VAN MOORTER Vijfhuizen 6, Erpe</p> <p>Tel. 053-78.10.09 en 053-21.27.57</p>	<p> STUDIO DANN</p> <p>02-428.69.84</p> <ul style="list-style-type: none"> - Industriële fotografie - Mode/architectuur - Huwelijksreportages <p>Leon Theodorstraat 36, 1090 Brussel</p>	<p>DE PRIJSBREKER</p> <p>van het goede meubel</p> <p>Groenstraat 84, 2000 Antwerpen Tel. 03-236.45.31</p> <p>Open van 10 tot 19 u. 30</p> <p>Zondag en maandag gesloten.</p>	
<p>DROOGKUIS - WASSERIJ BEDRIJFSKLEDIJ ST.-PIETER</p> <p>Kollegestraat 33, 2400 Mol 014-31.13.76</p>	<p>FRANSSSENS OPTIEK:</p> <p>Silhouette Marwitz Rodenstock</p> <p>Herentalsebaan 340, Deurne-Z. Tel. 03-321.08.96. Kerkstraat 44, Antwerpen Tel. 03-235.64.75.</p>	<p>ESOX STAN PHILIPS</p> <p>Groothandel Hengelsport</p> <p>Panorama 36 1810 Wommel Tel. 02-478.19.93</p> <p>Import - Export</p>	<p>KLEDING LENDERS</p> <p>Sint-Damiaanstraat 41 Wommelgem Tel. 03-353.70.39</p> <p>Dames-, heren- en kinderkleding.</p>	<p>Loodgieterij, sanitair, zink, gas, roofing, waterverwarmers, schouwvegen en regelen mazoutbranders.</p> <p>GUIDO NUYTENS Longtinstraat 126, 1090 Brussel Tel. 426.19.39</p>
<p>KEUKENS - SANITAIR - VERWARMING</p> <p>VAN DER CRUYS</p> <p>Assesteenweg 65, Ternat Tel. 582.29.15</p> <p>Toonzaal alle dagen open van 9-19 u. Zondag gesloten.</p>	<p>Verzeker U goed en toch... goedkoper!</p> <p> walter pmaes</p> <p>ERKENDE VERZEKERINGSMAKELAAR BREDAABAAN 161, BUS 2, 2130 BRASSCHAAT - TEL. 03/651.48.17</p>	<p>PVBA J. BORREMANS-COCK & KINDEREN</p> <p>Algemene Bouwondernemingen</p> <p>Gentsestraat 238 9500 Geraardsbergen Tel. 054-41.25.89</p> <p>Wij bouwen voor u sleutel op de deur.</p>	<p>GEORGES DE RAS PVBA</p> <p>Autocars, autobus, ceremoniewagens, begrafenisonderneming</p> <p>Hoogstraat 20 Lede Tel. 053-21.36.36</p>	<p>Houtzagerij DE ROOSE N.V.</p> <p>Algemene hout- en platenhandel Schaverij</p> <p>AFD.: NINOVE - 9400 Steenweg naar Aalst 496 Tel.: 053-66.83.86.</p> <p>AFD.: OKEGEM - 9471 Leopoldstraat 114 Tel.: 054-33.17.51. 054-33.11.49.</p>

Professor Dr. Stefan Lievens:

„Graffiti zijn als een onthutsende roman”

GENT — Doorgaans lijken universiteitsprofessoren droogstoppels die hun dagen slijten in stofferige lokalen volgestouwd met dikke boeken. Zij houden zich onledig met het beoefenen van het vreemde werkwoord „vorsen”.

Te vaak bestaat er inderdaad een diepe kloof tussen wat wetenschappers ongetwijfeld presteren en de doorstroming daarvan naar het bredere publiek. Professor Stefan Lievens is er met zijn jongste publikatie over Graffiti op een boeiende wijze in geslaagd de academische bevindingen over deze merkwaardige menselijke bedrijvigheid populair te „vertalen”.

STEFAN Lievens (45 jaar) is doctor in de psychologische en pedagogische wetenschappen, licentiaat in de beroepsoriëntering en kandidaat in de staats- en sociale wetenschappen. Hij werkt als geassocieerd docent aan de RUG en is tevens deeltijds docent aan het Hoger Instituut voor Vertalers en Tolken (Gent) en de Economische Hogeschool Sint-Aloysius (Brussel). Hij heeft een hele reeks publikaties op zijn naam staan, waarbij zijn „Inleiding tot de Psychologie” zeker als een standaardwerk moet beschouwd worden.

Zijn jongste uitgave behandelt het fenomeen Graffiti, de handschriften op muren en toiletten. Gelukkig is dit geen saaie, psychoanalytische studie geworden. Maar integendeel een zeer leesbare, keurig geïllustreerde en zelfs grappige verzameling. Lievens verzamelde daarvoor 3830 teksten en 581 tekeningen.

Bovendien steekt deze hoogleraar zijn sympathie voor de Vlaams-nationalisten niet onder stoelen of banken. Een gesprek onder vrienden dus.

Intensieve arbeid op maagdelijke akker

WIJ: Uw publikatie is een vlot boekje geworden, dat vermoedelijk door velen met plezier zal gelezen worden...

Prof. Lievens: „Ik weet wel dat U met de bepaling „boekje” niets minachtends bedoelt, maar toch klinkt dit als een brandstichtende

ENKELE GRAFFITI

„Onze duurste gastarbeiders:
Boudewijn van Saksen
Coburg
en Fabiola Espagna
156 miljoen per jaar.”

„Zolang u de Vlaming niet respecteert wordt u gesaboteerd.”

„Agalev, Bagalev, Bagalel, Bagatel.”

„Fluit niet op de trappen,
wij trappen ook niet op je fluit.”

opmerking. Het is een immens werk geweest. Gelukkig kon ik rekenen op een aantal trouwe medewerkers. Alleen nog maar het verzamelen van alle teksten en tekeningen betekende intensieve arbeid. Bovendien is dit onderzoeksterrein nog maagdelijk terrein.”

WIJ: Waarom hebt U dit boek geschreven?

Prof. Lievens: „Ten eerste om de bestaande leemte op te vullen. Er bestaat immers weinig studiewerk over graffiti. Er zijn wel zeer veel graffiti-schrijvers, maar weinigen die er over schrijven. Zeker in Vlaanderen is er bitter weinig gepubliceerd over dit menselijk gebeuren.”

Een andere, niet mis te verstane reden is dat ik in het leven liever lach dan ween. Het is voor mij een levensadagium dat je het leven niet ernstig mag nemen want je brengt het er toch nooit levend van af... Ik heb bij het opzoeken van die teksten herhaaldelijk gelachen. Wetenschap mag ook eens prettig zijn.

Toch heb ik mij soms geërgerd. In Neeroeteren bijvoorbeeld zag ik een kerk in mergelsteen, waarop graffiti stond gekrast. Dat vind ik als cultuurhistorische vorm van vandalisme een schande. Of de besmeuring van het graf van pastoor Veltmans in Voeren is wraakroepend. Dat stoort mij erg.

Doorgaans moest ik echter goed lachen met de vaak spitsvondige en soms ook schunnige uitdrukkingen.”

WIJ: In uw boek stelt U dat graffiti het beeld aanvullen dat historici over een maatschappij vormen, en dat deze schrijvers aanduidingen geven over de problemen die een maatschappij bezig houden of te wachten staan. Is dit echt zo?

Prof. Lievens: „Ik ben geen historicus. Toch weet ik dat er in de geschiedschrijving een evolutie bestaat in het gebruik van historische bronnen. Zo wint de mondelinge geschiedenis (oral history) steeds meer aan belang. Bovendien poogt men vaker een „totaal-geschiedenis” te brengen. Historici gaan steeds meer op zoek om alle aspecten van het menselijk bestaan bij hun onderzoek te betrekken. Dus ook de minder besproken temata, die nochtans innig verbonden zijn met het vitale leven van mensen van vlees en bloed.

In de Oudheid kon en mocht slechts een beperkt aantal mensen schrijven. En de literatuur was erg

drie tot vier maanden. Zaken als Happart, Cockerill-Sambre, de miljardentransferten van Vlaanderen naar Wallonië, de raketten, het RTT-kontrakt, Cockerill-Yards, Fabella, Nobels-Peelman, enz. schijnt men reeds lang vergeten.

Graffiti geven zeer sensitief tendenzen weer die in een samenleving bestaan. Zo zagen wij ten tijde van de tweestrijd tussen Walter Mondale en Geraldine Ferraro allerlei toespeelingen op muren verschijnen omtrent een eventuele verhouding tussen deze beide kandidaten. Nu is dit thema helemaal verdwenen. Of ten tijde van het pausbezoek vormde deze man het mikpunt van de graffiti-schrijvers. Telkens wanneer er dus iets gebeurt, bestaat de kans dat je hierover toespeelingen vindt op muren en deuren. Zo ook over 59bis: daags nadien kon je daarover opmerkingen lezen in toiletten of op muren.

Zonder mij over de historische

ganda te doen. Dit in tegenstelling tot de grote partijen die allerlei, soms ook erg duistere, inkomstenbronnen hebben.

Deze kleine groepen kunnen geen gebruik maken van de traditionele kanalen om hun standpunten kenbaar te maken. Bij de Volkssunnie is er de jongste jaren een verandering merkbaar. Vroeger zag je heel vaak VU-slogans op muren, bruggen, schuilhuisjes en andere illegale plaatsen. Dat vermindert. De VU komt nu beter aan bod in de „officiële” media dan pakweg tien jaar geleden. Er is weliswaar nog geen VU-gezind dagblad. Maar er zijn de uitzendingen op televisie en in de dagbladen van men de VU niet steeds verzwijgen. Bovendien is er een evolutie in de wijze van campagne-voeren; we gaan duidelijk in de richting van een audiovisuele maatschappij.”

WIJ: Politiek en ideologisch geïnspireerde graffiti zijn vaak minder leuk dan andere opschriften. Hebt U daar een verklaring voor? Lijkt met name de Vlaamse Beweging niet een beetje verzuurd?

Prof. Lievens: „De meeste graffiti over Vlaamse Beweging bespeken inderdaad vooral het revendikatie, het kontestaire, het gevoel van achteruit gesteld zijn. Deze elementen overwegen.”

WIJ: Houdt dit verband met onze volksaard?

Prof. Lievens: „Een aantal graffiti-schrijvers over de Vlaamse Beweging reageren vanuit de protesterende hoek. De nasleep van de repressie is hierbij niet onbelangrijk...”

WIJ: U schrijft dat graffiti als een onthutsende roman van universele passies zijn...

Prof. Lievens: „Graffiti zijn van alle tijden. Volgens mij komen daar de diep menselijkste behoeften in naar voor. Haat, nijd, agressie, seksualiteit, geweld, humor. De rode draad van aspecten die doorheen de hele mensheid loopt. Waar mensen zijn wordt er „gemeent”.

Graffiti zijn als een verrassende cocktail van de meest tegenstrijdige menselijke noden. De mens in zijn schoonheid, maar ook in zijn meest skabreuze kleinheid. Eigenlijk een vervulding van het beeld van de mens.”

„Vuile boekje”

WIJ: Kreeg U geen smalende opmerkingen over deze publikatie van doodernstige wetenschappelijke vorsers?

Prof. Lievens: „Er is in universitaire middens, net zoals in de maatschappij, veel veranderd. Ten goede of ten slechte, dat laat ik in het midden. De meeste collega's vonden dit boek sympathiek én amusant. Alhoewel sommigen nu spreken over de auteur van „dat vuile boekje”. Waarbij zij natuurlijk mijn dertien overige boeken vergeten.

Maar ik stoort me daar helemaal niet aan. Ik heb het écht graag gedaan.” (pvdd)

Prof. Dr. Stefan Lievens, Graffiti. Handschriften op muren en toiletten, Antwerpen (uitgeverij EPO), 1984.

Professor Dr. Stefan Lievens:
„Wetenschap mag ook al eens leuk zijn...”

elitair getint. Reeds toen noteren we echter al een reeks expressievormen op toiletten. De meeste graffiti zijn meestal erg tijdsgebonden, maar toch geven zij een beeld van een samenleving.

Allemaal potentiële graffiti-schrijvers

Neem nu de taal-geschiedenis. In de encyclopedie van Diderot en d'Alembert wordt de kennis weergegeven van de 17de eeuw in Frankrijk. Niemand zal beweren dat dit tijdsbeeld volledig is. Of weet U dat in de gerenomeerde Engelse woordenboeken het woordje „to fuck” niet voorkomt? Toch is dit één van de meest beoefende en gebruikte menselijke werkwoorden. Gelegitmeerd of niet. Het seksuele is één van de topics bij uitstek in graffiti. Je vindt daar evenwel niks van terug in de woordenboeken.

Men gaat dus aan een bepaald segment van menselijke werkelijkheid voorbij in de officiële geschiedschrijving.”

WIJ: Graffiti zijn dus als een barometer...?

Prof. Lievens: „Inderdaad. Ze zijn als een barometer van tendenzen die in een maatschappij leven. Menselijk gedrag wordt vaak bepaald door zeer momentane zaken. Zo wordt beweerd dat de doorsnee-kiezer het geheugen heeft van een kind van hoogstens

waarde te willen uitspreken kan men toch niet ontkennen dat zoets illustreert wat er leeft onder mensen.”

WIJ: Bestaat er een type-beeld van een graffiti-schrijver? Is hij een gefrustreerde persoon?

Prof. Lievens: „Graffiti-schrijvers zijn mensen zoals jij en ik. Wij zijn allemaal potentiële graffiti-schrijvers. Het is bijgevolg moeilijk een robot-foto te maken van de graffiti-schrijver. Hij is iemand die iets te zeggen heeft en dit moeilijk kan doen volgens de geëigende, formele kanalen. Ik durf de zwaar beladen term frustratie daar niet aan verbinden. De auteur van graffiti is van mening dat zijn stem onvoldoende wordt gehoord en daarom schrijft hij zijn visie op een andere plaats.

Velen onder hen hebben een grote zin voor humor. En een aantal zullen vermoedelijk wel echt gefrustreerd zijn.”

Vlaamse Beweging is kontestair

WIJ: U schrijft dat VU-slogans en -teksten steeds minder als graffiti voorkomen. Wat is daarvan de oorzaak?

Prof. Lievens: „Wanneer we de politieke of ideologische graffiti bekijken, dan valt het op dat deze meestal afkomstig zijn van minderheidsgroepen. Die niet bij machte zijn om via geldbronnen aan propa-

**MENSEN
VAN
BIJ
ONS**